

Liahona

**Mga Tradisyon sa
usa ka Balanse nga
Kinabuhi, p. 30**

**Paglambo sa Ebanghelyo
didto sa Galápagos, p. 22**

**Mga Batan-on Nag-ugmad
og Pagpamatuod pinaagi
sa Musika, pp. 52, 54**

**Namalandong mahitungod
sa Plano sa Dios alang
Kanakano, p. 60**

Ang Pagpundok, ni Joshua Wallace Jensen

Pagka-1997, sa pagsaulog sa ika-150 nga anibersaryo sa pag-abut sa mga pioneer niadtong Hulyo 24, 1847, gihimo pag-usab sa bag-ong mga “pioneer” nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ang pagbaktas gikan sa Winter Quarters, Nebraska, ngadto sa Salt Lake Valley. Kini nga hulagway gibase nianang pag-reenactment. Ang himno nga “Dali, Dali, Kamo mga Santos,” nga gisulat ni William Clayton niadtong 1846, nagamit sa duha ka mga grupo sa mga pioneer:

Dali, dali, kamo mga Santos;
Maglipay’s paglakaw.
Bisan niining panaw mag-antus,
Grasya matag adlaw.
Kita maayong maninguha
Katapulan ‘ta makuha;
Kasingkasing mabulahan—Maayo ang tanan! Maayo ang tanan!
(*Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 2.)

MGA MENSAHE

4 Mensahe sa Unang Kapangulohan: Gugma diha sa Panimalay—Tambag gikan sa Atong Propeta
Ni Presidente Thomas S. Monson

7 Mensahe sa Visiting Teaching: Usa ka Kapunongan sa Balaang Kababayen-an

LABING IMPORTANTING MGA ARTIKULO

20 Duha ka mga Pioneer taliwala sa Duha ka Siglo
Ni Allison Ji-Jen Merrill

22 Mga Isla sa Kalayo ug Hugot nga Pagtuo: Ang Galápagos
Ni Joshua J. Perkey
Ang Simbahan naglambo niining talagsaon nga mga isla.

30 Ang Tradisyon sa usa ka Balanse, Matarung nga Kinabuhi
Ni Elder L. Tom Perry

MGA DEPARTAMENTO

8 Gagmay ug Yano nga mga Butang

11 Pagserbisyo diha sa Simbahan: Makahatag Ka Ba Kanako og Panalangin?
Ni Jennifer Rose Maddy

12 Kami Namulong kang Kristo: Pagdala sa Iyang Pangalan ngari Kanako
Ni Jacob F. Frandsen

14 Unsa ang Atong Gituohan: Ang Dios Mipadala Kanato dinhi sa Yuta isip Sakop sa usa ka Pamilya

16 Atong mga Panimalay, Atong mga Pamilya: Usa ka Lig-on nga Pioneer, Daghang mga Henerasyon ang Napanalanginan

18 Walay Paglubad nga mga Istorya sa Ebanghelyo: Pagtabang uban sa Matinabangon nga Kamot
Ni Presidente Gordon B. Hinckley

38 Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

74 Mga Balita sa Simbahan

79 Mga Ideya sa Family Home Evening

80 Hangtud Kita Magkita Pag-usab: Ang Sambingay sa Punoan sa Saging
Ni Anton T. Kumarasamy nga gisugilon ngadto kang Linda J. Later

42

42 Iyaha Ba Gyud Kong Gisugo Niana?

Ni Joelyn Hansen
Ang usa ka tawo sama ka batan-on nako makatuman niini nga calling?

48

46 Mga Pangutana ug mga Tubag

“Unsaon man nako sa pagtubag kon ang akong mga higala moingon nga walay tawo nga makakita sa Dios?”

48 Mao Lamang Ang Tinuod ug Buhì nga Simbahan

Ni Elder Dallin H. Oaks
Unsay ipasabut nga ang atong simbahan mao lamang ang tinuod nga Simbahan?

52 Usa ka Kanta ug usa ka Pag-ampo

Ni Adam C. Olson
Si Dillon nasayud kon asa modangup sa dihang nagkinahanglan siya og tabang sa pag-igo sa taas nga nota.

54 Pagkanta didto sa Singapore

Nila ni Michelle Hsieh ug Cerys Ong

57 Pagkahimong Moderno nga mga Pioneer

58 Poster: Adunay Paagi sa Paggawas

62

59 Linain nga Saksi: Unsa ang Akong Makat-unan gikan sa mga Kasulatan?

Ni Elder D. Todd Christofferson

60 Mga Repleksyon

Ni Sheila Kindred
Unsa ang anaa sa umaabot alang kanako?

62 Atong Pahina

64 Pagdala sa Primary ngadto sa Panimalay: Ang Akong Lawas Templo sa Dios

Ni Vicki F. Matsumori

66 Mga Istorya kabahin ni Jesus: Si Jesus Mipanalangin sa mga Bata

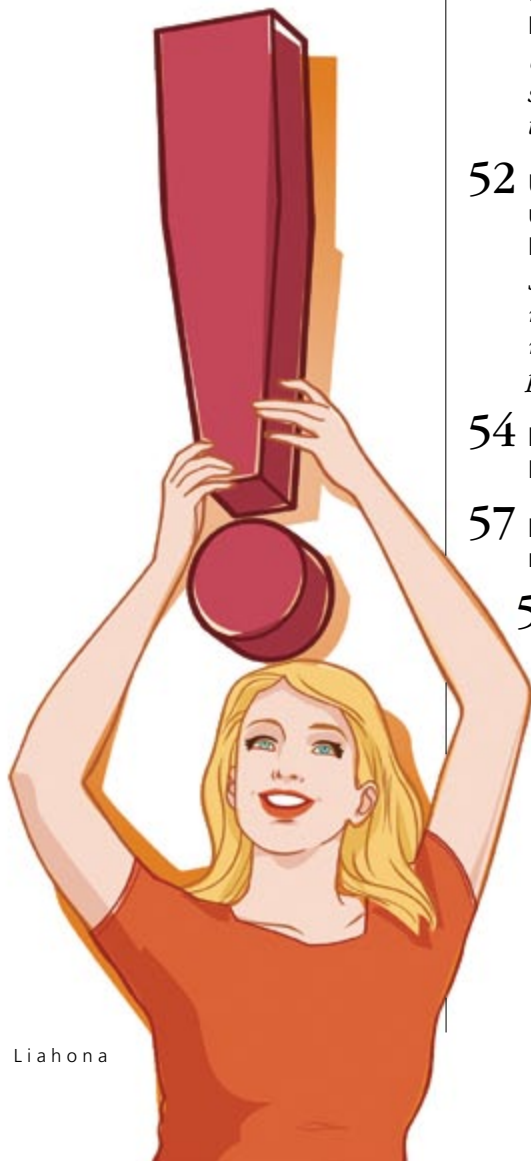
Ni Diane L. Mangum

68 Pagpangita og mga Tawo nga Matudloan

Tabangi ang mga misyonaryo nga makaadto sa ilang gikasa-but nga tudloan.

69 Maayo kaayo nga Ideya

70 Para sa Gagmayng mga Bata

SA HAPIN
 Sa atubangan: paghulagway sa litrato pinaagi ni Jerry Garn. Sa luyo: litrato pinaagi sa © iStockphoto.

Tan-awa kon inyo ba nga makit-an ang Liahona nga gitago dinhi niini nga isyu. Timaan: kalingawan ubos sa adlaw.

Opisyal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimprinta sa Cebuano

Ang Unang Kapanguloan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Editor: Paul B. Pieper

Mga Adviser: Keith R. Edwards, Christoffel Golden Jr., Per G. Malm

Tigdumalang Direktor: David L. Frischknecht

Direktor sa Editorial: Vincent A. Vaughn

Direktor sa Grapiks: Allan R. Loyborg

Tigdumalang Editor: R. Val Johnson

Mga Luyo-luyo sa Tigdumalang Editor:

Jenifer L. Greenwood, Adam C. Olson

Kauban mga Editor: Susan Barrett, Ryan Carr

Mga Kawani sa Editorial: Brittany Beattie, David A.

Edwards, Matthew D. Flitton, LaRene Porter Gaunt, Larry Hiller, Carrie Kasten, Jennifer Maddy, Melissa Merrill, Michael R. Morris, Sally J. Odekirik, Joshua J. Perkey, Chad E. Phares, Jan Pinborough, Janet Thomas, Paul VanDenBerghe, Melissa Zenteno

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Scott Van Kampen

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Mga Senior nga Tigdesinyo: C. Kimball Bott, Thomas S. Child, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Scott M. Mooy

Mga Kawani sa Desenyo ug Produksyon: Collette Nebeker Aune, Howard G. Brown, Julie Burdett, Reginald J. Christensen, Kim Fenstermaker, Kathleen Howard, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Ty Pilcher

Prepress: Jeff L. Martin

Direktor sa Pag-imprinta: Craig K. Sedgwick

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Evan Larsen

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P86.40 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Ipadala ang mga manuskrito ug mga pangutana ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabot nga "kompas o direktor" gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2011 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-imprinta sa Tinipong Bansa sa Amerika.

Ang teksto ug biswal nga materyal diha sa *Liahona* mahimong kopyahan alang sa sulagma, dili pangkomersyo nga paggamit sa simbahan o panimalay. Ang biswal nga materyal dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

August 2011 Vol. 14 No. 8. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

Anaa pay daghan sa Internet

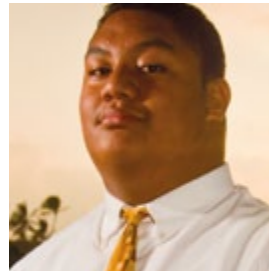
Liahona.lds.org

PARA SA MGA HAMTONG

Ang Simbahan bag-ohay lang nga naorganisar sa Galápagos Islands (tan-awa sa pahina 22). **Tan-awa ang dugang mga litrato** sa mga miyembro sa Simbahan sa Galápagos sa www.liahona.lds.org.

PARA SA KABATAN-ONAN

Bisitaha ang www.liahona.lds.org aron makadungog ni **Dillon** (tan-awa sa pahina 52) nga moawit og usa ka kanta sa soundtrack sa seminary sa Daang Tugon sa pinulongan nga Tongan.

PARA SA MGA BATA

Kahibalo ba kamo nga adunay mga usa ka milyon nga mga bata sa Primary sa tibuok kalibutan? **Himamata ang pipila kanila** sa www.liahona.lds.org.

SA INYONG PINULONGAN

Ang *Liahona* ug uban pang mga materyal sa Simbahan anaa sa daghang pinulongan sa www.languages.lds.org.

MGA HILISGUTAN NIINI NGA ISYU

Mga numero sa pahina nagrepresentar sa unang pahina sa artikulo.

Balanse, 30

Buhat sa templo, 22, 39

Calling, mga, 42

Ikapulo, 70, 72

Jesukristo, 12, 66

Kahibalo, 30

Kasaysayan sa Simbahan, 8, 16, 18

Kinaiya, 30

Langitnong Amahan, 46

Misyonaryo nga buhat, 22, 68

Musika, 52, 54

Pag-ampo, 38, 52

Paghinulsol, 58

Pagkaayo, 66

Pagkakabig, 16, 20, 22, 39

Pagluwas, 18, 80

Pagpamatuod, 46, 48

Pagtuon sa kasulatan, 30, 46, 59

Pamilya, 4, 14

Panaghiusa, 22

Panalangin sa Priesthood, mga, 11

Panalapi, mga, 41

Panulundon, 60

Pioneer, mga, 18, 57

Pisikal nga lawas, mga, 64, 73

Priesthood, 48

Pulong sa Kaalam, 30, 64, 73

Relief Society, 7

Sakrament, 12

Serbisyo, 18, 22, 40, 42

Ni Presidente
Thomas S. Monson

Gugma diha sa Panimalay-

TAMBAG GIKAN SA ATONG PROPETA

Bulahan nga Kinabuhi sa Pamilya

“Kon daghan na kaayo ang atong nasuroyan ug nakita kon unsa ra ka mubo ug kamabaw ang ikatanyag sa kalibutan kanato, ang atong pasalamat madugangan sa kahigayunan nga mahimong kabahin sa usa ka butang nga atong kasandigan—ang panimalay ug pamilya ug ang kamaunungon sa mga minahal. Atong mahibaloan unsay ipasabut sa paghiusa pinaagi sa pagbuhat sa buluhaton, sa pagtahud, sa pagkahisakop. Atong makat-unan nga walay bisan unsa ang hingpit nga makahulip sa dapit sa balaan nga relasyon sa pamilya.”¹

Pagpakigbahin sa Atong Gugma

“Dayga ang inyong anak ug gaksa; ingna sa makadaghan, ‘Gimahal ko ikaw’; ipahayag kanunay ang inyong pasalamat. Ayaw himoang mas importante ang sulbarunon nga problema kay sa tawo nga angayng higugmaon. Ang mga higala mangawala, ang mga anak managko, ang mga minahal motaliwan. Sayon ra kaayo ang pagbaliwala sa uban, hangtud nga kanang adlaw kon sila mawala na sa atong kinabuhi ug kita mahabilin nga mobati nga ‘unsa kaha kon’ ug ‘kon unta.’ . . .

“Himoon natong malipayon ang kinabuhi samtang kita buhi pa, pangitaon ang kalipay niini nga panaw ug ipakigbahin ang atong gugma ngadto sa atong mga higala ug pamilya. Usa ka adlaw, ang matag usa kanato mahutdan na sa ugma. Dili nato ilangan-langan ang unsay labing importante.”²

Pagpakita sa Atong Gugma

“Mga kaissoonan, atimanon nato ang atong mga asawa uban sa dignidad ug pagtahud. Sila mao ang atong mahangturong mga kauban. Mga sister, tadura ang inyong mga bana. Nagkinahanglan sila nga makadungog og maayong pulong. Nagkinahanglan sila og mahigalaong pahiyom. Nagkinahanglan sila og mainiton nga pagpahayag sa tinud-anay nga gugma. . . .

“Kaninyo kinsa mga ginikanan, ako moingon, ipakita ang gugma ngadto sa inyong mga anak. Kamo nasayud nga gihigugma ninyo sila, apan siguroha nga sila nasayud usab niini. Bililhon kaayo sila. Pahibaloa sila. Pangayo og tabang sa atong Langitnong Amahan samtang kamo moatiman sa ilang mga panginahanglan sa matag adlaw ug samtang kamo moatubang sa mga hagit nga dili malikayan nga moabut sa pagkaginikanan. Nagkinahanglan kamo og labaw pa sa kaugalingon ninyong kaalam sa pagpadako kanila.”³

Pagpahayag sa Atong Gugma

“Kaninyo mga ginikanan, ipahayag ang inyong gugma ngadto sa inyong mga anak. Pag-ampo alang kanila nga sila unta makasagubang sa mga dautan sa kalibutan. Pag-ampo nga sila unta magtubo diha sa hugot nga pagtuo ug pagpamatuod. Pag-ampo nga sila unta magpadayon og mga kinabuhi sa pagkamaayo ug sa pagpangalagad ngadto sa uban.

“Mga anak, ipahibalo sa inyong mga ginikanan nga kamo nahigugma kanila. Ipahibalo kanila unsa kamo kamapasalamaton sa tanan nilang nabuhat ug magpadayon sa pagbuhat para kaninyo.”⁴

Unsay Labing Importante

“Ang labing importante hapit sa kanunay naglakip sa mga tawo sa atong palibut. Sa kasagaran naghunahuna kita nga sila *kinahanglang* masayud gayud kon unsa nato sila ka mahal. Apan dili gayud nato hunahunaon; kinahanglan nato silang pahibaloan. Misulat si William Shakespeare, ‘Sila dili mahigugma niadtong dili mopakita sa ilang gugma.’ Dili gayud nato pagamahayan ang mabinationg mga pulong nga atong gipamulong o sa pagbati nga gipakita. Hinoon, ang atong mga pagmahay moabut kon kana nga mga butang gisalikway gikan sa atong mga relasyon uban niadtong kinsa mahinungdanon kaayo alang kanato.”⁵

Pagdala sa Langit sa Mas Duol

“Unta, ang atong mga pamilya ug mga panimalay mapuno sa gugma: gugma sa matag usa, gugma sa ebanghelyo, gugma sa atong isig ka tawo ug gugma sa atong Manluluwas. Ang sangputanan, mas mapaduol og gamay ang langit dinhi sa yuta.

“Ang atong mga panimalay mahimo untang mga sanktwaryo diin ang mga sakop sa atong pamilya gusto kanunay nga mobalik.”⁶

Usa ka Pag-ampo alang sa mga Pamilya

“Tungod kay ang yunit sa pamilya anaa ubos sa pag-ataki sa kalibutan karon, ug ang daghang mga butang nga dugay nang giampingan gibiay-biay, kami nangayo Kanimo, among Amahan, sa paghimo kanamo nga makasugakod sa mga hagit nga among giatubang, nga unta kami lig-ong mobarug alang sa kamatuoran ug kamatarung. Unta ang among mga panimalay mahimong dalangpan sa kalinaw, sa gugma ug sa pagka-espirituhanon.”⁷ ■

PAGTUDLO GIKAN NIINI NGA MENSAHE

Sa usa ka matang sa kalihokan sa pagkat-on, “ang magtutudlo mopresentar og pangutana o sitwasyon ug hatagan sa mubo nga panahon ang mga estudyante nga libreng mosugyot og mga solusyon o mga ideya” (*Pagtudlo, Walay Labaw ka Mahinungdanon nga Tawag* [1999], 160). Samtang kamo magbasa niini nga artikulo uban sa pamilya, hangyos sila sa pagpaminaw sa tambag o mga ideya nga ganahan nila. Ang mga sakop sa pamilya mahimo dayon nga mosugyot og mga paagi sa pagpalambo sa gugma diha sa ilang panimalay. Ikonsiderar ang pagdapit sa pamilya sa pagribyu niini nga mga ideya sa mosunod nga family home evening.

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Usa ka Sanktwaryo sa Kalibutan,” *Tibuok Kalibutan nga Miting sa Pagbansay sa Pagpangulo*, Peb. 2008, 29.
2. “Joy in the Journey” (Brigham Young University Women’s Conference, Mayo 2, 2008), <http://ce.byu.edu/cw/womensconference/archive/transcripts.cfm>.
3. “Napanalanginan Pag-ayo,” *Liahona*, Mayo 2008, 112.
4. “Hangtud Magkita Kita Pag-usab,” *Liahona*, Mayo 2009, 113.
5. “Pagpangita og Kalipay Panahon sa Panaw,” *Liahona*, Nob. 2008, 86.
6. “Usa ka Sanktwaryo sa Kalibutan,” 30–31.
7. Pagpahinungod nga pag-ampo alang sa Templo sa Gila Valley Arizona, Mayo 23, 2010; sa “The Gila Valley Arizona Temple: ‘Wilt Thou Hallow This House,’” *Church News*, Mayo 29, 2010, 5.

Si Mama Miluwas Kanamo

Ni Patricia Auxier

Sa dihang unom pa ko ka tuig, ang akong manghud nga babaye ug ako nanan-aw og dula sa basketball sa among magulang nga babaye. Milakaw ang akong papa, ug dayon nakahukom kami nga gusto namong mouli kuyog kaniya, busa midagan kami nga miapas kaniya nga nagpasingulan. Sa dihang wala namo siya makita, mibalik kami sa gym aron mokuyog sa pagpauli ni mama, apan sa dihang misulod kami sa

gym, wala nay tawo sa building.

Akong nahinumduman nga mipidpid sa may pultahan, nangingkamot nga ang akong manghud ug ako dili maulanang, nag-ampo nga adunay moabut. Dayon akong nahinumduman nga nakadungog og gibundak nga pagsira sa pultahan sa among pula nga van, ug nanagan kami paingon sa tingog. Dayon miabut ang labing maanindot nga mga halandumon sa pagkabata nga akong nasinati: ang among inahan migakos kanamo “ingon sa usa ka himongaan nga magtigum sa iyang mga pisô sa ilawom sa iyang mga pako” (3 Nephi 10:4).

Wala gayud ako mobati sukad nga mas luwas kay sa akong gibati sa dihang ang akong inahan migakos kanamo.

Ang akong inahan miluwas kanamo, ug wala gayud ako mobati sukad nga mas luwas kay sa akong gibati nianang higayuna.

Samtang naghunahuna ko sa iyang impluwensya ngari kanako, akong nakita nga ang kinabuhi sa akong inahan mipunting kanako paingon sa Manluluwas ug mipakita kanako sa unsay ipasabut sa “ipataas ang mga kamot sa nawad-an og paglaum, ug lig-una ang mga tuhod nga mahuyang” (D&P 81:5). Misalig siya ni Jesu-kristo, kinsa mihatag kaniya og kalig-on “lapas pa sa [iyang] kaugalingon” (“Lord, I Would Follow Thee,” *Hymns*, nu. 220).

MGA BATA

Pag-ugmad og usa ka Malipayon nga Panimalay

Si Presidente Monson nagsugyot og mga paagi nga kita makaugmad og usa ka malipayon nga panimalay. Tan-awa diha sa artikulo aron makita ang mga butang nga mahimong buhaton nimo ug sa imong pamilya aron sa paghimo og usa ka malipayon nga panimalay.

Matag higayon nga imong makita ang butang nga

mahimo nimong buhaton, isulat kini diha sa mga luna nga gihatag. Human nimo makit-i ang imong unang aytem, drowinga ang parte sa panimalay nga gilista tupad sa linya. Pangita og labing minus lima ka mga paagi nga ikaw makaugmad og usa ka malipayon nga panimalay ug drowinga ang tibuok balay ug ang imong pamilya sa sulod niini.

1. Mga Bongbong _____
2. Atup _____
3. Pultahan _____
4. Mga Bintana _____
5. Pamilya _____

Usa ka Kapunongan sa Balaang Kababayan-an

Tun-i kini nga materyal ug, kon angay, hisguti kini uban sa mga sister nga inyong bisitahan. Gamita ang mga pangutana aron pagtabang kaninyo sa paglig-on sa inyong mga sister ug sa paghimo sa Relief Society isip aktibong bahin sa inyong kaugalingon nga kinabuhi.

Hugot nga Pagtuo • Pamilya • Kahupayan

Si Eliza R. Snow, ikaduhang kinatibuk-ang presidente sa Relief Society, mitudlo: “Si Pablo nga Apostol sa karaan namulong kabahin sa balaang kababayan-an. Katungdanan sa matag usa kanato ang pagkahimong usa ka balaan nga babaye. Kinahanglan nga aduna kitay mas taas nga mga tumong, kon kita balaan nga kababayan-an. Kinahanglan kitang mobati nga kita gitawag sa pagpahigayon og importanting mga katungdanan. Walay bisan usa nga dili labut niini. Walay sister nga maginusara, ug ang iyang luna hilabihan ka hagip-ot apan ang iyang mahimo dakog ikatabang sa pag-establisar sa Gingharian sa Dios dinhi sa yuta.”¹

Mga sister, wala kita mag-inusara gani ang atong luna dili ingon ka hagip-ot. Pinaagi sa pagdawat sa gasa sa pagkaaktibo sa Relief Society, nahimo kita nga kabahin sa unsay gihulagway ni Propeta Joseph isip usa ka katilingban “nahimulag gikan sa tanang kadautan sa kalibutan—pinili, hiyasnon, ug balaan.”²

Kini nga kapunongan nagtabang kanato sa paglig-on sa atong pagtuo ug motubo sa espiritalidad pinaagi sa paghatag kanato nga makapangulo, makaserbisyo, ug mga oportunidad sa pagtudlo. Sa atong pagserbisyo usa ka bag-o nga aspeto ang madugang sa atong kinabuhi. Molambo kita sa espirital, ug sa atong pagbati nga nahisakop, pagkatawo, ug ang bili sa kaugalingon molambo. Atong maamguhan nga ang tibuok katuyoan sa plano sa ebanghelyo mao ang paghatag og oportunidad alang kanato sa pagkab-ot sa kinatas-an sa atong potensyal.

Ang Relief Society nagtabang kanatong maandam sa pagdawat sa mga panalangin sa templo, sa pagtahud sa mga pakigsaad nga atong gihimo, ug manginlabut sa katuyoan sa Zion. Ang Relief Society nagtabang kanato nga molambo ang atong pagtuo ug personal nga pagkamatarung, paglig-on sa mga pamilya, ug sa pagpangita ug sa pagtabang sa mga nanginahanglan.

Ang buhat sa Relief Society balaan, ug ang paghimo og balaan nga buhat nagmugna og kabalaan diri kanato.

Silvia H. Allred, unang magtatambag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Relief Society.

Gikan sa mga Kasulatan

Exodo 19:5; Salmo 24:3–4; 1 Mga Taga-Tesalonica 4:7; Tito 2:3–4; Doktrina ug mga Pakigsaad 38:24; 46:33; 82:14; 87:8; Moises 7:18

Unsa ang Akong Mahimo?

1. Giunsa man nako sa pagtabang ang mga sister nga akong gialimahan aron sa pagpalambo ug pagkab-ot og “taas nga mga tumong”?

2. Unsa man ang akong gihimo aron sa paghimo sa akong kinabuhi nga “pinili, putli, ug balaan”?

Alang sa dugang nga impormasyon, adto sa www.reliefsociety.lds.org.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Eliza R. Snow, “An Address,” *Woman’s Exponent*, Sept. 15, 1873, 62.
2. Joseph Smith, sa *History of the Church*, 4:570.
3. Joseph Smith, sa *History of the Church*, 4:605, 606.
4. Lucy Mack Smith, sa Relief Society, Minute Book Mar. 1842–Mar. 1844, entry alang sa Mar. 24, 1842, Church History Library, 18–19.

Gikan sa Atong Kasaysayan

Namulong ngadto sa Female Relief Society sa Nauvoo, si Propeta Joseph Smith mihatag og gibug-aton sa kabalaan, mipasabut nga kon ang mga sister mahimo nga putli ug balaan, makahimo sila og minarkahan nga impluwensya dinhi sa kalibutan. Mipasabut siya: “Kaaghop, gugma, kaputli—kini mao ang mga butang nga mopatigbabaw kaninyo. . . . Kini nga Kapunongan . . . makabaton og gahum sa pagmando sa mga rayna diha taliwala kanila. . . . Ang mga hari ug mga rayna sa yuta moadto sa Zion, ug moyukbo.” Ang mga sister sa Relief Society nga nagsunod niini nga mga pakigsaad angay nga tahuron dili lang sa tawo nga mga dungganan, apan “kon kamo mopuyo sumala sa inyong mga pribilehiyo,” si Joseph misaad sa mga sister, “ang mga anghel dili mapugngan nga mahimo ninyong mga kauban.”³

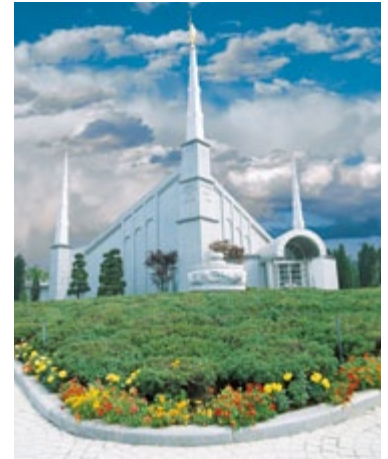
Samtang ang mga sister moapil sa buhat sa pagserbisyo ug sa pagluwas sa uban, maha-himo sila nga balaan sa ilang kaugalingon. Si Lucy Mack Smith, ang inahan sa Propeta, mipaambit sa mga maayo nga makab-ot sa Relief Society: “Kinahanglan nga atong panggaon ang usag usa, mag-atiman sa usag usa, maghupay sa usag usa, ug magbaton og panudlo, nga unta kitang tanan magkauban sa langit.”⁴

Gagmay ug Yano nga mga Butang

“Pinaagi sa gagmay ug yano nga mga butang ang mga dagko nga butang ipahinabo” (Alma 37:6).

ANG KASAYSAYAN SA SIMBAHAN SA TIBUOK KALIBUTAN

Sa wala: Si Kim Ho Jik (sa tuo) uban ni Elder Harold B. Lee (sa tunga) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, kinsa mibisita sa Korea. Sa ibabaw: Ang Templo sa Seoul Korea, gipahimugod niadtong 1985.

South Korea

Ang unang misyonaryo nga buhat sa Korea nagsugod sa panahon sa Gubat sa Korea niadtong sayo sa mga 1950, apan si Kim Ho Jik, usa sa unang mga kinabig nga Koreano, nabunyagan sa Estados Unidos. Si Kim nag-eskwela sa iyang doctorate degree sa dihang nagpamiyembro siya sa Simbahan didto sa Pennsylvania niadtong 1951. Duha sa iyang mga anak mao ang una sa upat ka mga tawo nga nabunyagan sa Korea, niadtong Agosto 3, 1952. Sa wala madugay si Brother Kim nahimong lider sa gobyerno sa Korea ug nahimong impluwensyal sa pagtabang sa mga misyonaryo nga makasulod sa South Korea.

Niadtong 1962 ang Korean Mission namugna, ug ang Basahon ni Mormon naimprinta sa pinulongan nga Korean niadtong 1967. Ang unang stake sa South Korea, mao usab ang unang stake sa mainland Asia, naorganisar sa Seoul niadtong Marso 8, 1973. Ang Templo sa Seoul Korea, ang unang templo sa mainland Asia, gipahinugod niadtong 1985.

Niadtong 2001 si Elder Dallin H. Oaks sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mipresentar og kopya sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan” ngadto sa prime minister sa South Korea, si Lee Han-Dong.

ANG SIMBAHAN SA SOUTH KOREA

Mga Miyembro	81,251
Mga Misyon	3
Mga stake	17
Mga Ward ug mga Branch	142
Mga Templo	1

Quiz: Mga Asawa sa mga Propeta

Gikan ni Emma Smith hangtud ni Frances Monson, ang mga asawa sa mga Presidente sa Simbahan mibarug diha sa kiliran sa ilang mga bana isip matinud-anon nga mga kapikas. Niini ug sa uban nga matinud-anong mga babaye, si Elder Bruce R. McConkie (1915–85) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon, “Ang Ginoo dili gayud mopadala og mga apostoles ug mga propeta ug matarung nga mga lalaki sa pagpangalagad sa iyang katawhan nga dili mobutang og mga babaye nga may susamang kahingkod sa pagka-espirituhanon diha sa ilang mga kiliran.”¹ Kini nga quiz motabang kaninyo nga makat-on og pipila ka makapaikag nga mga detalye mahitunod sa lig-on nga mga asawa sa walo ka mga propeta sa ulahing mga adlaw.

Ang mga tubag anaa sa sumod nga pahina.

1. Kini nga babaye nabunyagan niadtong 1834 ug wala madugay mibiyaha og 1,000 ka milya (1,600 km) nga nag-inusara aron moapil sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw didto sa Kirtland, Ohio, USA. Misaad siya sa iyang inahan nga mobalik siya kon mahibaloan niya nga ang Simbahan dili tinuod, apan nagpabilin siya uban sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa tibuok niyang kinabuhi.

2. Ang nahimong bana niining batan-ong babaye nagtinguha sa pagpahimuot kaniya sa dihang mga tin-edyer pa sila pinaagi sa pagpandinod sa nataran sa iyang mga ginikanan aron sa pagdumala og usa ka party diha sa nataran nga pareho kanindot niadtong sa uban, mas adunahan nga mga lalaki nga silingan.

3. Kini nga babaye ganahan nga mobasa sukad pa sa panahon nga siya bata pa, kasagaran magbasa bisan kon gituohan nga siya natulog, maghpnig sa higdaanan, o magpraktis sa organ.

4. Isip otso anyos, kini nga batang babaye miadto sa kakahoyan aron mag-ampo. Nag-ampo siya alang sa iyang amahan, kinsa walay lig-on nga pagtuo ni Kristo. Sa dihang miadto ang iyang amahan didto sa kakahoyan aron mangayam, nadunggan niya ang iyang pag-ampo. Nakapahumok kini sa iyang kasingkasing, ug siya nahimong mas matinud-anon.

5. Sa unang pagpakig-date niini nga babaye sa iyang umaabut nga bana, ang iyang amahan ug inahan mihalok sa aping sa iyang ka-date. Sa

dihang ang batan-ong lalaki milingi sa iyang ka-date, miingon lamang siya og, “Kuhaon usa nako ang akong coat.”²

6. Kini nga babaye nakadawat og pagbansay sa University of Utah ug sa Cincinnati College of Music, diin nakat-on siya og mga kahanas sa homemaking. Nakat-on siya sa pagmahal sa literatura, drama, ug mga art ug nahimong hanas nga musikera.

7. Isip usa ka estudyante sa kolehiyo, kining batan-on nga babaye mao ang nagdala sa papel sa bida nga si Viola sa kang Shakespeare nga *Twelfth Night* ug nahimong lider sa junior prom committee, presidente sa Girls’ Athletic Club, ug bise-presidente sa student body.

8. Kini nga babaye mihatag og makapatanog nga mga pakigpulong sa Primary, inubanan sa pinahan-ay nga istilo sa pagsulti ug mga lihok. Ang iyang bana sa kaulahian miingon kalabut sa usa sa iyang mga pakigpulong, “Wala ko masayud kon unsay nahimo niini kanako, apan dili ko gayud kini makalimtan. Dayon midako siya nga usa ka maanyag nga batan-ong babaye, ug gihunahuna nako og maayo nga minyoan siya.”³

MUBO NGA MGA SULAT

1. Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 vols. (1966–73), 3:302.
2. Tan-awa sa Thomas S. Monson, “Napanalanginan Pag-ayo,” *Liahona*, Mayo 2008, 111.
3. Tan-awa sa Jeffrey R. Holland, “President Gordon B. Hinckley: Stalwart and Brave He Stands,” *Liahona*, Hunyo 1995, 17.

Emma Hale Smith

Flora Amussen Benson

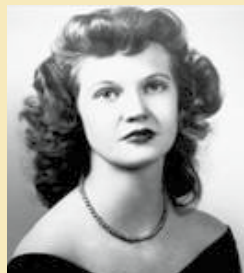
Marjorie Pay Hinckley

Phoebe W. Carter Woodruff

Lucy Woodruff Smith

Frances Johnson Monson

Camilla Eyring Kimball

Emma Ray McKay

Edukasyon: Mopalambo sa Atong Abilidad sa Pagserbisyo

"Ang Ginoo ug ang Iyang Simbahan kanunayng nag-awhag og edukasyon aron sa pagpalambo sa atong abilidad sa pagserbisyo kaniya ug sa mga anak sa atong Langitnong Amanhan. Alang sa matag usa kanato, bisan unsa pa ang atong mga talento, Siya adunay buluhaton nga ihatag kanato. Ug ang maayo nga paghimo niini kanunay nga naglakip og pagkat-on, dili kausa o sulod sa limitado nga panahon, apan sa kanunay."

Presidente Henry B. Eyring, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, "Education for Real Life," *Ensign*, Okt. 2002, 17.

Mga Sugyot alang sa Tibuok Kinabuhi nga Pagkat-on

- Mobasa og maayo nga basahon.
- Mohimo og kalingawan nga ganahan kaayo nimong sulayan.
- Motambong og maayo nga kultural nga mga kalihokan.
- Magtuon sa gi-assign nga pagkigpulong sa kinatibuk-ang komperensya o kapitulo diha sa manwal nga *Mga Baruganan sa Ebanghelyo* alang sa mga leksyon sa Dominggo.
- Mobisita sa mga museum ug sa makasaysayanon nga mga dapit.
- Mag-observerbar sa kalibutan diha sa imong palibut: maglakaw-lakaw libut sa imong kasilinganan, motan-aw sa mga bitoon, motan-aw sa mga kahayupan diha sa imong dapit.
- Maghimo sa buhat sa family history.
- Magkat-on og bag-ong kahanas o sport.
- Mobisita sa library aron sa pagsiksik og hilisgutan nga makapaikag.

Alang sa dugang kalabut niini nga hilisgutan, tan-awa sa Matinud-anon sa Tinuhoan (2004), "Edukasyon," 50–51.

MGA TUBAG SA QUIZ

MGA ASAWA SA MGA PROPETA

1. Phoebe W. Carter Woodruff, naminyo ngadto ni Wilford Woodruff
2. Lucy Woodruff Smith, naminyo ngadto ni George Albert Smith
3. Camilla Eyring Kimball, naminyo ngadto ni Spencer W. Kimball
4. Emma Hale Smith, naminyo ngadto ni Joseph Smith
5. Frances Johnson Monson, naminyo ngadto ni Thomas S. Monson
6. Emma Ray McKay, naminyo ngadto ni David O. McKay
7. Flora Amussen Benson, naminyo ngadto ni Ezra Taft Benson
8. Marjorie Pay Hinckley, naminyo ngadto ni Gordon B. Hinckley

PANAWAGAN ALANG SA MGA ISTORYA SA MGA BATA

Ang *Liahona* nangita og mga istorya nga tinuod nga nahitabo nga **isulat sa mga hamtong** ug nakabasi sa mga kasinatian sa mga bata gikan sa tibuok kalibutan. Ang mga istorya kinahanglan gayud nga nakabasi sa tinuoray nga mga panghitabo; hinoon, ang mga ngalan, dayalogo, ug ginagmay nga mga detalye mahimong idugang o usabon aron makompleto ang istorya.

Ang mga istorya kinahanglan nga mopakita sa mga bata nga nagkat-on ug naggamit sa mga baruganan sa ebanghelyo sa ilang kinabuhi, ilabi na sa dihang ang ebanghelyo nakatabang kanila sa pagbuntog sa mga tintasyon ug mga kalisdanan nga tinuoray nga nahitabo sa kinabuhi. Ang mga istorya kinahanglan nga mopakita sa mga panghunahuna ug mga pagbati sa bata nga nalakip.

Ang mga kasinatian gikan sa inyong pagkabata mismo, sa inyong mga anak, o mga panghitabo nga inyong nasaksihan sa kinabuhi sa mga bata nga nagpalibut kaninyo nga maayong tinubdan alang sa mga ideya sa istorya.

Ang pipila sa mga hilisgutan maglakip sa hugot nga pagtuo, bunyag, pagkamatinuoron, pagpasaylo, pagpamatuod, family home evening, pagsunod sa propeta, pagtabang sa uban, pagsunod kang Jesukristo, Espiritu Santo, o bisan unsa nga mga baruganan diha sa ang Akong mga Baruganan sa Ebanghelyo.

Ang mga padala kinahanglang maglakip sa mga pangalan sa tigsulat, address, numero sa telepono, e-mail address (kon anaa), ward o branch, ug stake o district. I-e-mail ang mga istorya sa liahona@ldschurch.org o ipadala kini ngadto sa:

Stories for Children
Liahona, Rm. 2420
 50 E. North Temple St.
 Salt Lake City, UT 84150-0024, USA

MAKAHATAG KA BA KANAKO OG PANALANGIN?

Ni Jennifer Rose Maddy

Mga Magasin sa Simbahan

SUMALA SA ILANG HUGOT NGA PAGTUO

“Ang mga tighupot sa Melchizedek Priesthood mao lamang ang mangalagad sa masakiton o nagkalisud. Sa kasagaran duha o mas daghan nga mga tighupot sa priesthood ang mangalagad sa masakiton, apan mahimo ra og usa ang mopahigayon sa pagdihog ug sa pagseal kon gikinahanglan. . . .

“Ang mga kaigsoonan kinahanglang mangalagad sa masakiton sumala sa paghangyo sa tawo nga masakiton o niadtong nanginahanglan pag-ayo aron ang mga panalangin mag-agad sa ilang hugot nga pagtuo.”

Handbook 2: Administering the Church (2010), 20.6.1.

Ang snow kusog kaayo samtang hinay-hinay ko sa pagdrayb patungas sa bungtod. Kon makaabut lang ko sa ibabaw, sa akong hunahuna, makauli gyud ko sa balay nga luwas [safe] ra. Apan sa dihang moliko nako, nakakita ko og usa ka naglugsong nga sakyanan nga nag-ikis-ikis nga dili makontrolar ug midiretso gayud ngari kanako. Igo ra gyud ko nga nakasyagit sa wala pa mabangga, ug dayon nawad-an ko sa panimuot.

Wala ko makabantay kon pila na ka oras ang milabay sa dihang ako misulay sa pagbuka sa akong mga mata. Ang snow mitabon sa akong nawong samtang kini misulod sa nagupok nga sa kilid sa bintana. Nangingkamot ko sa paghinumdom sa importanting mga impormasyon, sama sa diin ako gikan sa wala pa ang aksidente. Nag-inusara ug nahadlok, nakahilak ko pag-ayo gikan sa tumang kasakit sa akong abaga ug dughan. Mihangyo ako sa Langitnong Amahan nga ang akong mga kadaot dili unta magrabe ug ako mamaayo ra.

Sa wala madugay gibati nako nga adunay kamot nga migunit kanako. Diha-diha dayon, ako kining gihakop. Gibuka nako ang akong mga mata ug nakakita ako og usa ka lalaki nga itom og coat ug nagkalo nga nagbarug gawas sa akong nabangga nga sakyanan.

Miingon siya nga ang iyang asawa nakakita sa disgrasya gikan sa ilang balay, ug siya miadto aron sa pagsuta kon siya aduna bay matabang. Iyang gikuptan ang akong kamot ug giingnan ko nga ma-Ok ra ko.

Nangingkamot ko sa pagpangutana sa tawo kon siya usa ba ka Santos sa Ulahing mga Adlaw, apan ang akong ra nga nahungmong mao nga, “Makahatag ka ba kanako og panalangin?”

Siya miingon og oo ug dayon gipasulod niya ang iyang mga kamot sa nabuak nga bintana ug gipandong kini sa akong ulo.

Wala ko makahinumdom kon unsa ang iyang gisulti. Apan ako nakahinumdom nga naghunahuna nga ako mamaayo ra tungod kay nakadawat ko og panalangin. Gibati ko ang kalinau ug kahupay.

Sa dihang miabut ang ambulansya, wala nako makabantay sa tawo. Mga pipila ka oras ang milabay migawas ko sa ospital nga nabali ang gusok ug daghang mga bun-og ug mga samad-samad apan walay grabe nga kadaot.

Nianang buntaga nag-ampo ko nga ako mobyahe nga luwas, ug sa sinugdanan naghunahuna ko nga ang Langitnong Amahan wala motubag sa akong pag-ampo. Apan sa wala madugay nakaamgo ko nga Siya anaa ug wala ko Niya pasagdi. Ang akong pag-ampo natubag pinaagi sa usa ka

andam nga tighupot sa priesthood kinsa nagpuyo duol sa dapit kon asa ako naaksidente, usa ka aksidente nga unta mas makapagrabe sa akong kahintang.

Dili ko makaila sa nawong sa tawo kon masugatan nako siya sa dalan. Dili ko makahinumdom sa iyang tingog kon makadungog ko niya nga mosulti og hello. Apan ako mapasalaton alang niining estranghero kinsa takus ug andam nga mopahigayon og panalangin sa priesthod sa dihang nagkinahanglan ko niini. ■

Pagdala sa Iyang Pangalan

NGARI KANAKO

Ni Jacob F. Frandsen

“Wala nay lain nga ngalan nga gikahatag diin ang kaluwasan moabut; busa, ako manghinaut nga kamo kinahanglan modala diha kaninyo sa ngalan ni Kristo” (Mosiah 5:8).

PAG-UNA SA GINOO

Samtang kita moambit sa sakrament, kita misaad nga dalhon ang pangalan sa Manluluwas ngari kanato (tan-awa sa D&P 20:77). Si Presidente Henry B. Eyring, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, mipasabut: “Nagpasabut kana nga kinahanglan kita nga mokonsiderar sa atong kaugalingon sama Kaniya. Ato Siyang unahon diha sa atong mga kinabuhi. Kita gusto sa unsay Iyang gusto kay sa unsay atong gusto o unsay gitudlo sa kalibutan nga atong gustohon” (“Paghiusa,” *Liahona*, Sept. 2008, 5).

Mga pipila ka semana sa akong misyon, misugod ko sa pagbati nga nag-inusara ug gimingaw og gamay. Ganahan kaayo ko isip usa ka misyonaryo, apan ang buluhaton hilabihan ka lisud kaysa akong gihunahuna. Gimingaw ko sa akong mga higala, akong pamilya, ug sa tanang pamilyar nga mga butang sa among balay. Usa ka buntag atol sa akong personal nga pagtuon, hilum ko nga milingkod, gipatuyok-tuyok sa akong mga kamot ang akong name tag, naghandum sa pamilyar nga mga butang. Nanghinaut ko nga makadungog lang og usa ka tawo nga motawag nako sa akong ngalan.

Samtang nagtan-aw ko sa akong name tag, nakabantay ko nga bisan tuod ang akong ngalan wala diha sa tag, akong nakita ang akong apilyedo, ngalan sa Simbahan, ug ang ngalan sa Manluluwas nga nakaimprinta niini. Sa kalit lang akong nabantayan nga adunay usa ka butang nga nakapausab sa akong panglantaw ug sa akong kinaiya. Nakaamgo ko nga isip usa ka misyonaryo wala ko dinhi aron sa pagrepresentar sa akong kaugalingon. Hinoon ako nagserbisyo aron sa pagrepresentar sa akong pamilya nga anaa sa balay ug, labing importante, ako nagrepresentar sa akong Manluluwas ug sa Iyang

Simbahan. Akong gibutang ang name tag sa bulsa sa akong polo, ibabaw sa akong dughan. Samtang ako kining gibuhat, misaad ko sa akong Manluluwas nga ako hingpit nga mohatag Kaniya og luna diha sa akong kasingkasing ug hunahuna.

Wala nako mamingaw nga makadungog sa akong ngalan human niadtong buntaga. Sukad niadto ako mibuhat ug miserbisyo kutob sa akong mahimo, mapasigarbuhon nga nagsul-ob sa akong name tag matag adlaw. Sa mga higayon nga ako mosugod sa pagbati nga mawad-an sa kadasig, akong tan-awon ang akong name tag, ug kini makapahinumdom kanako sa akong responsibilidad sa pagsunod sa ehemplo ni Jesukristo.

Naningkamot ko pag-ayo sa pagdala sa Iyang ngalan ngari kanako nga mas hingpit ug mamahimong mas mahisama Kaniya. Samtang ako kining gibuhat, mas mibati ko og paghigugma sa akong mga kompanyon ug niadtong akong giserbis-yohan, ang akong pagpamatuod nalig-on, ug nakakaplag ko og hingpit nga kalipay sa misyonaryo nga buhat. Nagsugod ko nga dili unahon ang akong kaugalingon ug nag-focus sa pagserbisyo sa Ginoo.

Nakauli ko sa akong misyon sulod na sa pipila ka tuig, apan ako aduna

UNSAY BUOT IPASABUT NGA ATONG PAGADAD-ON ANG PANGALAN NI JESUKRISTO?

Si Elder Dallin H. Oaks sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles nagtabang sa pagtubag niini nga pangutana diha sa iyang pamulong sa kinatibuk-ang komperensya “Taking upon Us the Name of Jesus Christ” (*Ensign*, Mayo 1985, 80).

1. Samtang kita moambit sa sakrament, kita andam nga bagohon ang pakigsaad nga atong gihimo atol sa bunyag—sa paghinumdom sa Ginoo ug sa pagsunod sa Iyang mga sugo.
2. Kita makasangyaw sa atong pagtuo kabahin Kaniya ngadto sa uban (tan-awa sa D&P 18:21).
3. Kita makaserbisyo Kaniya pinaagi sa pagbuhat sa buluhaton sa Iyang gingharian (tan-awa sa Mga Hebreohanon 6:10).

Ikonsiderar ang pagpakigbahin sa inyong pagpamatuod sa Dios nga Amahan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo, diha sa family home evening, sa miting sa pagpamatuod, o ngadto sa usa ka tawo nga lahi og tinuohan.

gihapoy oportunidad sa pagdala sa ngalan sa Manluluwas sa akong kaugalingon. Sa pagkatinuod, isip mga miyembro sa Simbahan, kitang tanan mipasalig nga dad-on nato ang ngalan ni Kristo matag adlaw nga Igpapahulay kon kita moambit sa sakrament. Samtang ato kining gibuhath, kita misaad sa pagrepresentar sa atong Manluluwas kutob sa atong mahimo ug maningkamot nga mas mahisama Kaniya. Sama sa gitudlo ni Haring Benjamin: “Ako manghinaut nga kamo kinahanglan modala diha kaninyo sa ngalan ni Kristo. . . . Kinsa kadto nga magbuhat niini makaplagan sa tuo nga kamot sa Dios, kay siya masayud sa ngalan diin siya pagatawgon pinaagi sa ngalan ni Kristo” (Mosiah 5:8–9). Pinaagi sa pagdala sa Iyang ngalan ngari kanato, matag usa kanato makakaplag og mas daghang katuyoan ug kalipay sa atong yutan-on nga mga misyon. ■

Ang Manluluwas mipasiugda sa sakrament uban sa Iyang mga Apostoles. Iyang gipikaspikas ang tinapay ug gihatag kini ngadto kanila, nag-ingon, “Kini mao ang akong lawas nga gihatag alang kaninyo: buhata ninyo kini sa paghandum kanako. Maingon man usab, human sa panihapon, ang kopa gikuha niya nga nag-ingon, Kining kopa nga giula alang kaninyo mao ang bag-ong pakigsaad diha sa akong dugo” (Lucas 22:19–20).

Among dawaton ang inyong personal nga mga kasinatian sa ebanghelyo nga may kalabutan sa pangalagad ug misyon sa Manluluwas. Palihug limitahi ang inyong ipadala kutob lamang sa 500 ka mga pulong, ug sulati kini og *We Talk of Christ*, ug i-e-mail kini ngadto sa liahona@ldschurch.org.

ANG DIOS MIPADALA KANATO DINHI SA YUTA ISIP SAKOP SA USA KA

Pamilya

Ang atong Amahan sa Langit adunay plano alang kanato, ug ang pagpadala kanato sa yuta isip sakop sa usa ka pamilya kabahin niana nga plano. Si Adan ug Eva mao ang unang pamilya dinhi sa yuta; ang atong Langitnong Amahan mihiusa kanila diha sa kaminyoon ug misugo kanila sa pagbaton og mga anak (tan-awa sa Genesis 1:28). Ang Dios gusto nga ang Iyang espiritu nga mga anak makadawat og pisikal nga lawas. Kon ang mga ginikanan magbaton og mga anak dinhi sa kalibutan, sila nagtabang sa atong Langitnong Amahan sa pagpatuman sa Iyang plano sa kaluwasan. Ilang dawaton ang usa ka bag-ong nahimugso nga bata sa ilang pamilya isip usa ka anak sa Dios.

Ang atong Langitnong Amahan nasayud nga ang pagkasakop sa usa ka pamilya makahatag kanato sa labing maayo nga oportunidad nga higugmaon ug amumahon samtang anaa sa yuta. Ang mga pamilya magtinabangay sa pagkat-on kon unsaon sa pagpugong sa kaugalingon, pagsakripisyo, pagkamaunonon, ug paghatag og bili sa trabaho. Sila usab naningkamot nga makakat-on sa paghigugma, sa pagpakigbahin, ug sa pagserbisyo sa usag usa (tan-awa sa Mosiah 4:14–15). Ang mga anak mokat-on sa pagpakita og gugma sa ilang mga ginikanan, magmasulundon, ug maningkamot nga magpakabuhi nga makahatag og dungog sa ngalan sa pamilya.

Samtang ang mga sakop sa pamilya magdasig ug magdayeg sa usag usa, molambo ang mga pagbati sa pagsalig ug paghigugma. Ang malampusong mga pamilya mopakita og paglaum ug pagkamakanunayon sa pagsuporta sa indibidwal nga mga panginahanglan sa matag sakop sa pamilya ug sa pagtabang sa usag usa sa pagkat-on ug pagtinabangay inubanan sa gugma. Ang ilang tumong mao ang mahimong malipayon, mahangturong pundok nga pamilya. ■

Alang sa dugang impormasyon, tan-awa sa *Mga Baruganan sa Ebanghelyo* (2009), 257–62; ug M. Russell Ballard, “Ang Pina-kamahinungdanon Mao ang Molungtud og Dugay,” *Liahona*, Nob. 2005, 41–44.

“Ang kaminyoon tali sa usa ka lalaki ug sa usa ka babaye gi-orden sa Dios. . . . Ang pamilya mahinungdanon ngadto sa plano sa Tiglalang alang sa walay katapusan nga destinasyon sa Iyang mga anak” (“Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” Liahona, Nob. 2010, 129).

Kini mao ang pipila sa mga kalihokan nga makatabang kanato nga makabaton og malipayon, malampusong mga pamilya:

Mag-uban og ampo isip bana ug asawa.

Mag-ampo isip pamilya matag buntag ug gabii (tan-awa sa 3 Nephi 18:21).

Magtambong sa mga miting sa Simbahan matag Dominggo (tan-awa sa D&P 59:9–10).

Magtudlo sa mga bata sa ebanghelyo sa matag semana nga family home evening.

Magtuon sa mga kasulatan kanunay isip usa ka pamilya.

Magkat-on nga magmabination, mapailubon, ug manggiloy-on (tan-awa sa Moroni 7:45–48).

Magdungan og buhat sa mga butang isip usa ka pamilya, sama sa pagpangaon og panihapon, magtinabangay, mag-outing, ug mag-apil sa paghimo og desisyon.

MGA PACHULAGWAY SA LITRATO PINAGI-NILJA NI DAVID STOKER, CRAIG DIMOND, JOHN LUKE, MATTHEW REER, ROBERT CASEY, UG FRANK HELMRICH

USA KA LIG-ON NGA PIONEER, DAGHANG MGA HENERASYON ANG NAPANALANGINAN

Sukad sa unang mga adlaw sa Simbahan, ang mga miyembro gilutos ug gibiyay-biyay tungod sa ilang mga gituohan. Ang usa ka batan-ong babaye kinsa miatubang og ingon nga pag-panglutos mao si Sara Elvira Eriksen. Natawo siya didto sa Drammen, Norway, niadtong 1895. Human makaangkon og pagpamatuod, siya maun- ngon sa ebanghelyo—usa ka pag-unong nga adunay mas malungtaron nga mga epekto kay sa iyang mahunahuna sa tibuok niyang kinabuhi. Tungod sa iyang kaisug ug hugot nga pagtuo, ang iyang kaliwatan karon nakaangkon sa mga panalangin sa ebanghelyo diha sa ilang kinabuhi.

Sama ni Sara, mahimong mag-atubang kita og mga babag sa atong kinabuhi nga gikinahanglan nga kita mobarug alang sa atong pagpamatuod ni Jesukristo ug sa Iyang gipahiuli nga Simbahan. Ang atong pagpili nga lig-ong mobarug sa atong mga gituohan makaimpluwensya sa kinabuhi sa uban, sama sa gihimo ni Sara. Mao kini ang iyang istorya.

UTRATO PINAAGI SA MAAYONG KABUBUTON NI JANET BYLUND

Sa dihang ako 15 anyos, ang akong amahan ug ako naglakaw-lakaw usa ka Dominggo sa gabii. Sa kalit lang, ang akong amahan mihunong ug misugyot nga mangadto kami sa Simbahan sa Mormon. Nasurprisa ko, apan tungod sa kakuryuso mikuyog ko niya. Ang choir nanganta og usa ka maanindot nga himno. Wala pa ko sukad makadungog og bisan unsa nga hilabihan ka makapatandog.

Human sa kanta, usa ka misyonaryo ang mibarug ug mihatag og pagpamulong mahitungod sa Dios nga Kapangulohan. Wala madugay nakig-istorya siya sa akong amahan ug kanako sulod sa pipila ka minuto.

Wala ko mobalik sa simbahan hangtud sa paglabay sa usa ka tuig sa dihang miadto ko aron sa pagkat-on og Iningles gikan sa mga misyonaryo. Sa higayon nga ang matag klase sa Iningles mahuman, moabut kami sa mga panaghisgut kalabut sa relihiyon. Ang mga misyonaryo mitudlo kanako mahitungod sa ebanghelyo ug kon unsaon sa pag-ampo ngadto sa Dios nga Amahan diha sa pangalan ni Jesukristo. Gisultihan ko nila mahitungod sa Pagpahiuli sa ebanghelyo pinaagi ni Propeta Joseph Smith, pag-abut sa Basahon ni Mormon, ug daghan pa nga mga baruganan sa ebanghelyo.

Kining tanan bag-o ngari kanako, apan pamilyar kini paminawon. Gitun-an nako og maayo ang mga kasulatan ug sinsero nga nag-ampo alang sa paglamdag, nga gihatag kanako.

Ang akong amahan nakamatikod og kausaban diha kanako. Apan sa dihang iyang naamgohan nga nagkaser-yoso ko sa Simbahan, nasuko siya ug gidid-an ko sa pag-adto sa simbahan. Miadto gihapon ko. Kanunay niyang suguon ang akong igsoong lalaki nga papaulion ko sa balay diha na sa tunga-tunga sa mga miting sa Simbahan.

Sa pag-edad nako og 17, ang akong amahan nangutana kanako kon unsay akong gusto alang sa akong birthday. Giingnan nako siya nga gusto nako ang iyang pagtugot nga mabunyagan ko. Gibundak niya ang iyang kumo sa lamesa ug misinggit, “Dili gayud!”

Niining higayuna ang akong mga ginikanan mipasakop sa laing simbahan. Ang akong amahan mipadala sa ministro sa simbahan ug sa uban aron makig-istorya kanako, apan lig-on ko sa akong pagpamatuod sa ebanghelyo. Ang akong amahan miingon kanako nga dimalas ko sa pamilya, ug gipalayas ko sa balay. Mipuyo ko sa panimalay sa usa ka Relief Society sister hapit usa ka semana. Atol nianang panahona ang kasingkasing sa akong amahan nahumok, ug gipapauli ko niya sa balay.

Sulod sa pipila ka bulan naamgohan sa akong amahan nga walay makakuha sa pagpamatuod sa ebanghelyo nga anaa kanako, busa mihatag siya sa iyang pagtugot aron mabunyagan ko. Hilabihan ang akong kamaya ug kalipay nga nakahimo kini og lawom nga impresyon sa akong amahan. Gani gusto siya nga mokuyog kanako sa Oslo aron motambong sa akong bunyag.

Hangtud niining higayuna, ang akong inahan wala kaayoy gisulti, apan makaingon ko nga mituo siya nga ang ebanghelyo tinuod. Mighihin kami og daghang mga oras nga manag-ubang naghisgut mahitungod sa ebanghelyo.

Apan, ang panlimbasug wala pa matapos sa panimalay. Ang akong amahan dili maminaw kanako. Butangan nako og mga pamplet ang iyang basahanan magabii, kay dugay man siya nga magbasa-basa inigka-gabii. Gidapit nako ang mga misyonaryo sa among balay kanunay, ug nakig-istorya sila sa akong amahan, apan morag walay nahimo.

Usa ka adlaw ang akong amahan nangutana nako, “Mag-ampo ka ba gayud?” Gisultihan ko siya nga nag-ampo ko kada adlaw nga ang iyang mga mata maablihan sa kamatuoran sa ebanghelyo. Mitubag siya nga kining tanan gikan sa yawa ug dayon miingon, “Mag-ampo tang duha.”

Miingon ko, “Sige, pag-ampo sa imong Dios, ug ako mag-ampo sa akong Dios, ug tan-awon nato kon hain ang unang tubagon.” Busa gihimo namo.

Wala madugay human niana akong namatikdan nga gibasa niya ang mga pamphlet ug ang Basahon ni Mormon. Miadto siya sa simbahan sa pipila ka mga higayon kuyog nako apan dili gayud mohisgut kalabut niini o mopakita og bisan unsang kausaban sa iyang mga gituohan. Maingon man, talagsa ra sa usa ka adlaw nga dili kami maghisgut og lainlaing mga baruganan sa ebanghelyo.

Usa ka adlaw, human sa tulo ka tuig nga ingon niini, giingnan ko niya nga moadto siya sa Oslo ug gusto siya nga mokuyog ko kaniya. Sa dihang miabut na kami sa sakyanan, usa sa lokal nga mga elder ang didto. Gipangutana nako siya kon asa siya moadto.

Ang elder miingon, “Wala ka ba mahibalo? Bunyagan nako ang imong amahan.”

Mihilak ko ug mikatawa! Usa ka bulan ang milabay ang akong inahan ug ang kamanghuran nga igsoong lalaki nabunyagan usab. Ang akong igsoong babaye ug ang iyang bana mipasakop sa Simbahan sa wala madugay, ingon man usab ang akong tulo ka igsoong mga lalaki. ■

Ang matinud-anon nga kaliwatan ni Sara Elvira Eriksen diha sa Simbahan karon miabut na sa gatusan ang gidaghanon. Kini nga asoy nga nagagikan sa iyang personal nga kasaysayan gisumiter sa iyang mga anak, sila si Rose Anderson, Betty Farley, Aksel Tanner, ug Janet Bylund.

PAGTABANG UBAN SA

Matinabangon nga Kamot

Ni Presidente
Gordon B. Hinckley
(1910–2008)

Si Gordon B. Hinckley gi-set apart isip ika-15 nga Presidente sa Simbahan niadtong Marso 12, 1995. Siya ang nagpasiugda sa pagtukod sa gagmay nga mga templo, nagpahibalo sa 79 ka bag-ong mga templo atol sa iyang pagpangulo. Si Presidente Hinckley mahinumdu-man usab sa pagbiyahe aron sa pagbisita sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sobra sa 60 ka mga nasud. Ang mosunod nga artikulo kinutlo gikan sa usa ka pamulong sa kinatibuk-ang komperensya nga iyang gihatag niadtong Oktubre 6, 1996. Alang sa kompleto nga pamulong, adto sa conference.lds.org.

Kitang tanan kinahanglan nga mapahinumdoman sa nangagi. Gikan kini sa kasaysayan nga kita makabaton og kahibalo nga makapalikay kanato sa balik-balik nga mga sayop ug pinaagi niini kita makatukod sa umaabot. . . .

Dad-on ko kamo pagbalik sa kinatibuk-ang komperensya niadtong Oktubre 1856. Sa Sabado nianang komperensya si Franklin D. Richards ug ang pipila sa mga kaubanan miabut sa [Walog sa Salt Lake]. Sila nagbiyahe gikan sa Winter Quarters uban sa kusgan nga mga hayop ug gaan nga mga karwahe ug nakaabut sa sakto nga panahon. Si Brother Richards diha-diha dayon nakigkita kang Presidente Young. Siya mireport nga dunay gatusan ka mga lalaki, mga babaye, ug mga bata nga nagkatag sa taas kaayo nga agianan gikan sa Scottsbluff padulong dinhi nga

walog. Kadaghanan kanila nagbira og mga karomata. Sila giubanan sa duha ka mga karwahe nga gisangunon sa pagtabang kanila. Sila nakaabut na sa dapit nga katapusang kinasang-an sa North Platte River. Unahan kanila adunay usa ka agianan nga tungason hangtud sa Continental Divide nga pila pa ka milya ang gilay-on. . . .

Pagkabuntag [si Presidente Young] miadto sa karaang Tabernakulo nga natukod sa [Temple Square]. Siya miingon sa mga katawhan:

“ . . . Daghan sa atong mga kaigsoonan anaa karon sa kapatagan nga may karomata, ug tingali karon daghan kanila ang anaa sa pito ka gatus ka milya gikan niining lugara, ug sila kinahanglan nga madala dinhi, kinahanglang magpadala kita og tabang ngadto kanila. . . .

“Kana mao ang akong tinuohan; kana mao ang giingon sa Espiritu Santo nga anaa kanako. Mao ang pagluwas sa mga tawo.

“Ako manawagan karon sa mga Bishop. Dili ako makapaabut og ugma, ni sa sunod adlaw, sa 60 ka himsog nga mga hayop nga asno ug 12 o 15 ka mga karwahe. Dili ko gusto nga magpadala og mga baka. Gusto ko himsog nga mga kabayo ug mga asno. Kini anaa dinhi nga Teritoryo, ug kinahanglan nga matapok nato kini. Usab 12 ka tonilada nga harina ug 40 ka maayong tigdrayb sa karwahe, gawas niadtong tigdrayb sa hayop.

“Sultihan ko kamo nga ang tanan ninyong pagtuo, tinuohan, ug propesyon sa tinuohan, dili gayud makaluwas og usa ka kalag ninyo sa Celestial nga Ginghamlan sa atong Dios, gawas kon mobuhat kamo bisag sa ingon nga mga baruganan sama sa gitudlo nako ninyo karon. *Adtoa ug dad-a ngari karon kadtong mga tawo nga anaa sa kapatagan.*”¹

Nianang pagkahapon, daghan kaayong pagkaon, gamit sa pangkatulog, ug sinina ang natapok sa mga babaye.

Pagkabuntag, ang mga kabayo gisinapinan

Ang mga istorya sa ilang pagluwas naghigot sa labing mahinungdanon sa ebanghelyo ni Jesukristo.

ug ang mga karwahe gipang-ayo ug gipuno.

Pagkasunod buntag, Martes, 16 ka hayop nga asno mibiyaha ug mipaingon sa silangan. Sa katapusan sa Oktubre, adunay 250 ka mga hayop ang milakaw aron sa paghatag og kahupay.

Talagsaon nga mga wali ang nasangyaw gikan niini nga pulpito, akong mga kaigsoonan. Apan walay mas larino kaysa kadtong gipamulong ni Presidente Young niadtong mga sirkumstansya.

. . . Mga istorya sa ilang pagluwas kinahanglan nga balikon og kadaghan. Kini naghigot sa labing mahinungdanon sa ebanghelyo ni Jesukristo. . . .

. . . Adunay daghan kanato kinsa naghilak sa kasakit ug pag-antus ug kamingaw ug kahadlok. Ang atoa mao ang dako ug sagradong responsibilidad sa pagduol ug pagtabang kanila, sa pagbayaw kanila, sa pagpakaon kanila kon sila gutumon, sa

pag-amuma sa ilang mga espiritu kon sila uhawon sa kamatuoran ug pagkamatarung.

Daghan kaayong mga batan-on kinsa naglatagaw nga walay tumong ug naglakaw diha sa makadaut nga dalan sa drugas, mga gang, imoralidad, ug ang tibuok problema nga resulta niining mga butanga. Adunay mga biyuda kinsa naghandum og mahigalaong mga tingog ug ang diwa sa kabalaka nga nagpakita sa gugma. Kaniadto adunay mainiton sa tinuohan apan kansang pagtuo nagkabugnaw. Daghan kanila ang nanghinaut nga mobalik apan wala kaayo masayud kon unsaon. Sila nanginahanglan og mahigalaong mga kamot sa pagtabang kanila. Uban sa gamay nga paningkamot, daghan kanila ang makabalik pag-usab sa salo-salo sa lamesa sa Ginoo.

Akong mga kaigsoonan, maglaum ko, mag-ampo ko, nga ang matag usa kanato . . .

mobuhat sa pagpangita niadtong nanginahanglan og tabang, niadtong nawad-an sa paglaum ug anaa sa lisud nga mga sirkumstansya, ug ibayaw sila diha sa diwa sa gugma sa paghangop sa Simbahan, diin ang lig-ong mga kamot ug mahigugmaong mga kasingkasing makapadasig kanila, makapahupay kanila, makatabang kanila, ug makapahimutang kanila sa paagi nga malipayon ug mabungahon nga kinabuhi.

Akong ibilin kaninyo akong gihigugmang mga higala, akong mga kaubanan sa trabaho niining talagsaon nga kawsa, akong pagpamatuod sa kama-tuoran niining buluhaton, ang buluhaton sa Labing Gamhanan, ang buluhaton sa Manunubos sa tanang katawhan. ■

Ang punctuation ug spelling gi-estandard.

MUBO NGA SULAT

1. Brigham Young, gikutlo ni LeRoy R. Hafen ug Ann W. Hafen, *Handcarts to Zion* (1960), 120–21.

DUHA KA MGA PIONEER TALIWALA SA DUHA KA SIGLO

Ni Allison Ji-Jen Merrill

Pinalanggang Ebenezer, wala ka makaila kanako; wala pa kita magkita.

Niadtong Nobyembre 17, 1830, natawo ka sa Dunblane, Perthshire, Scotland, ngadto kang Andrew Bryce ug Janet Adams Bryce. Ilaha kang gipanganlan og Ebenezer.

Usa ka gatus ug kwarenta y tres ka mga tuig ang milabay, natawo ako sa Hualien, Taiwan. Ilaha kong gipanganlan og Ji-Jen Hung.

Ikaw nagsugod sa pagtrabaho sa ayohanang ug himoanan og barko pagka-10 anyos. Sa wala madugay ikaw nahimong usa ka apprentice ug hilabihan ka hanas sa imong buluhaton.

Pagka kwatro anyos nagsugod ko sa pagmemoria sa times tables ug sa mga simbolo sa phonetic sa Chinese. Dili kadto sayon, apan akong nahimo.

Sa tingpamulak sa 1848, nainteresado ka sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, bisan ang imong amahan, pamilya, ug mga higala wala mopakigbahin sa imong kahinam. Ilang gibuhang ang tanang posible aron sa pagpugos kanimo sa pagbiya sa Simbahan. Gani gitrangkahan sa imong amahan ang imong mga sinina diha sa kabinet aron dili ka makatambong sa imong mga miting sa Dominggo. Apan ang imong hugot nga pagtuo makanunayon. Bisan pa sa pagsulay ikaw nanlimbasog.

Niadtong Disyembre 4, 1986, duha ka Amerikano nga mga misyonaryo sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mituktok sa pultahan sa balay sa akong amahan. Bisan tuod si Papa mitugot sa mga misyonaryo nga mobisita kanunay, siya wala gayud mainteresado sa mensahe. Pipila ka bulan ang

milabay iyang gidiborsyo si Mama ug nagminyo pag-usab.

Sa dihang si Papa mipahibalo sa mga misyonaryo sa makaguol nga balita sa among nagkatibulaag nga pamilya, giingnan usab niya sila nga dili na mobalik.

Ang mga misyonaryo mibilin og usa ka kopya sa Basahon ni Mormon nga adunay address sa labing duol nga simbahan nga gisulat sa sulod nga pahina ug miingon, “Kami inyong mga higala sa kanunay. Kon adunay usa ka butang nga among mahimo alang sa inyong pamilya, anhi kamo niini nga address, ug inyo kaming makita dinhi.”

Ang pagpanamalit sa mga misyonaryo niadtong gabhiuna sakit kaayo, kay ako mibati og usa ka butang nga bililhon sa ilang mensahe.

Ang akong ina-ina mibalhin sa balay. Siya ug si Papa nahimong madaug-daugon, ang kinabuhi nahimong lisud, ug ako nahimong usa ka matahapon nga tin-edyer.

Usa ka gabii, sa dihang dili na

nako maagwanta ang ilang mapintas nga tinagdan ngari kanako, nagdali-dali ako sa paggawas sa pultahan tungod sa kahadlok ug mitago sa umahan, nag-inusara, nagsubo pag-ayo, ug nawagtangan sa paglaum. Gusto kong molayas, apan wala akoy kapaingnan.

Diha-diha akong nahinumduman ang gisulti sa mga elder atol sa ilang katapusang pagbisita. “Unang buhaton inigka-ugma, akong pangitaon ang akong mga higala!” Giingnan nako ang akong kaugalingon, mibati og may kalinaw sa kinahiladman sa unang higayon sulod sa daghang mga katuigan.

Pagkaugma sayo sa buntag misakay ko sa akong bisikleta ug miadto sa lungsod para moadto sa simbahan, apan ang mga elder kinsa mibisita sa akong pamilya mga pipila na katuig ang milabay miuli na. Sa dihang mo-render na unta ko, duha ka mahigalaong babaye uban sa ilang pamilyar nga itom nga mga name tag nga nagcoat miduol kanako ug mipaila-ila sa ilang kaugalingon.

Pinalanggang Ebenezer, bisan pa sa pagsupak sa imong amahan, nabunyagan ka niadtong Abril 1848, ang bugtong kinabig sa inyong pamilya.

Usa ka bulan ang milabay human nga akong nahimamat ang mga sister missionary, nabunyagan ko, niadtong Nobyembre 1988, ang unang kinabig sa akong pamilya.

Apan si Papa ug ang Ina-ina milisud-lisud kanako sa pagsimba.

Usa ka adlaw miuli ko sa balay gikan sa usa ka kalihokan sa Young Women, gipriso ko ni Papa, gibalikas ko, gilabnot ang akong mga kasulatan, ug gigisi-gisi kini. Mga gisi-gisi nga puting papel ang nanglupad ug nangapalid sa hangin, hinay-hinay

*Usa ka Scottish nga batang lalaki.
Usa ka Taiwanese nga batang babaye.
Usa ka siglo ug tunga ang nag-uwang apan
nasumpay pinaagi sa hugot nga pagtuo.*

nga nangahulog sa salog, diin ang akong mga luha mitulo usab.

Mora kini og usa ka urum nga dili nako makamata.

Sa dihang 21 anyos nako, mipahayag ko og dako nga tinguha nga moserbisyo og full-time nga misyon. Si Papa mitubag nga dili nako ilhon nga anak.

Sa Bisperas sa Bag-ong Tuig sa Chinese, kon ang kadaghanan sa mga tawo mouli ngadto sa ilang mga hinigugma, ako gipapahawa sa among panimalay.

Pinalanggang Ebenezer, sa dihang ang pagpanglutos gikan sa imong pamilya ug mga higala dili na maagwanta, mi-hukom ka nga molalin gikan sa Scotland ngadto sa Amerika aron motipon sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug motabok sa mga kapatagan sa Utah.

Ang imong amahan naglagot og maayo. Siya misugo kanimo nga magpabilin, apan ikaw usa ka determinado nga batan-ong lalaki. Sa adlaw nga misakay ka sa barko mao ang katapusang adlaw nga imo siyang nakita.

Ang kinabuhi sa 17 anyos nga milalin dili

Si Ebenezer Bryce mitabang sa pagtukod sa Pine Valley chapel (sa ubos), nakompleto niadtong 1868. Iyang nadiskobrehan usab ang canyon nga karon gipangalan kaniya, Bryce Canyon National Park (sa tuo), sa southern Utah.

sayon alang kanimo, Ebenezer, apan imong nahimo. Ang imong mga kahanas sa pagpamanday, millwright, ug pagpamanday sa barko dali-daling nagamit. Ikaw gitawag sa pagtukod og chapel sa Pine Valley, Utah. Bisan tuod wala pa ka kasulay sa pagtukod og chapel sa una, wala ka magduha-duha sa pagdawat

sa calling. Karon kana nga building mao ang labing karaan nga chapel sa Santos sa Ulahing mga Adlaw nga gigamit gihapon.

Sa wala madugay imong nadiskobrehan ang natural nga amphitheater nga karon nakapangalan kanimo, Bryce Canyon National Park.

Niadtong Hunyo 4, 1994, mireport ko sa Taiwan Taichung Mission isip usa ka full-time nga misyonaryo. Gitaud nako ang itom nga

name tag sa akong coat, sama sa mga elder kinsa mibisita sa akong pamilya sa dugay nang mga katuigan. Nagmapainubsanon ako. Napasidunggan ako. Napanalanginan ako.

Human sa akong misyon milalin ko sa Utah, diin akong natagboan ang akong bana. Kami naminyo sa templo alang sa karon ug hangtud sa kahangturan. Pinaagi sa katigulangan sa akong bana, nasumpay ko kanimo.

Pinalanggang Ebenezer, wala ka makaila kanako. Wala pa kita magkita. Apan nakadungog ko og daghang mga istorya kabahin nimo. Ang imong tiil wala mohunong sa paglakaw. Ang imong mga kamot wala mohunong sa pagtrabaho. Ang imong kasingkasing wala mohunong sa pagtuo. Wala ka mohunong sa pagserbisyo. Human sa tanang katuigan, ang imong ehemplo sa pagkamatinud-anon nakapabayaw gihapon kanako. Salamat, pinalanggang Ebenezer. Salamat! ■

MGA ISLA SA KALAYO UG HUGOT NGA PAGTUO: Ang Galápagos

Ni Joshua J. Perkey

Mga Magasin sa Simbahan

Lapas sa nabuak-buak nga dapit sa naitom nga bato sa lava nagbarug ang usa ka lig-on nga tukod sa dakong bato, usa ka depensa batok sa bugnaw nga pinisik sa tubig sa dagat. Kon tan-awon pag-ayo, ang tawo makamatikod nga ang wala magtupong nga mga kilid sa tinuoray mga ulo sa denosenang mga marine iguana, nagpundok nga mora og mga dragon nga nagpaabut sa makapalagsik nga init sa adlaw sa kabuntagon. Daghang nagkatag nga mga iguana nag-inusara nga nagpaabut dinhi ug didto sa duol sa punoan sa dakong bato, ang ilang dagkong mga koko, hait sama sa mga kutsilyo ug hapit kataas sa mga tudlo sa usa ka babaye, maayo gayud nga pagkakupot sa dakong bato.

Apan kadaghanan nagpundok alang sa ka-init ug kasiguroan, ang ilang mga lawas makasuporta sa usag usa batok sa kabugnaw ug kangitngit, nagtinabangay sa usag usa para sa ilang sama nga panginahanglan. Dinhi, sa Galápagos, ang mga isla namugna gikan sa kalayo, ang kinabuhi adunay talagsaon nga kahulugan. Kini usa ka yuta diin ang siyensya ug ang hugot nga pagtuo mag-abut, diin kita makasabut nga kitang tanan kabahin sa usa ka komon nga katawhan. Ug dinhi, ang mga miyembro sa Simbahan, sama niining mga marine iguana, nakasabut nga ang kalig-on makab-ut pinaagi sa paghupot og maayo sa ilang mga pakigsaad samtang sila nagbuhat sa hiniusang dalan paingon ngadto sa Ginoo pinaagi sa ilang hugot nga pagtuo, serbisyo, ug sakripisyo.

Adunay daghan pa diha sa Galápagos Islands kaysa mga bato nga lava, mga finch, mga gagmayng bao, ug turismo. Kini sentro sa hugot nga pagtuo, diin ang serbisyo ug sakripisyo miresulta sa talagsaon nga panaghiusa ug kalig-on sa konbiksyon.

Sa Unsang Paagi Gisugdan ang Pagpundok

Sayo sa buntag samtang nagbisita sa Quito, Ecuador, ang tour guide ug naturalist nga si André Degel naglakaw usa ka Dominggo paingon sa meetinghouse sa Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ang tuig kay 1997, ug bisan tuod usa na siya ka miyembro sa Simbahan, siya nahimong dili kaayo aktibo sulod sa pipila ka tuig human nga mibalhin sa Galápagos Islands. Si André naka-hinumdom sa makapahupay nga pagbati kon mosimba ug kanunay tuyuon nga molabay sa usa ka meetinghouse samtang anaa siya sa Ecuador. Sa kasagaran dili siya mosulod. Gusto lamang niya nga mapaduol sa building. “Kini makapabati kanako og mas maayo,” siya miingon, “mora og anaa ko sa panimalay.”

Sa wala: Ang mga isla sa Santa Cruz (sa wala) ug Baltra (sa tuo) sa Galápagos. **Sa ibabaw:** Mga marine iguana nagkupot pag-ayo sa usa ka dakong bato sa Tortuga Bay, Santa Cruz.

Sa ibabaw: Ang bahiya [bay] ug ang lungsod sa Puerto Ayora, Santa Cruz. Sa ubos, gikan sa wala: Sila si Sandra ug André Degel uban sa ilang pag-umangkon nga babaye nga sila si Claudine; Mariana Becerra; ang pamilyang Palacios; Oswaldo ug Rosario Villón.

Niining adlaw ang miting sa sakrament bag-ohay lang nga nagsugod. Human sa pagduha-duha, si André mihukom nga mosulod. Kadto usa ka desisyon nga sa katapusan nakapausab sa kapaingnan sa gatusan ka mga kinabuhi.

Human sa miting ang mga misyonaryo ug mga miyembro miabi-abi kang André. Iyang nahinumduman nga may kawili ang mga panag-istoryahanay, ilabi na kon unsa sila ka nasurprisa—ug naghinam-hinam—sa pagdiskobre nga siya gikan sa Galápagos.

Nianang higayona, wala pay pormal nga organisasyon sa Simbahan diha sa mga isla. Sa pagkatinuod, ang mga lider sa priesthood sa Ecuador wala gani masayud nga adunay mga miyembro nga nagpuyo didto.

Ang mga misyonaryo wala mag-usik og panahon. Ilang gipaila-ila si André ngadto sa presidente sa Quito Ecuador Mission ug misiguro nga aduna silay impormasyon sa pagkontak ni André.

Sa wala madugay human niana si André miuli sa Puerto Ayora, ang labing dako nga lungsod sa Galápagos, sa isla sa Santa Cruz. Sa wala madugay ang mission mipadala kaniya og duha ka karton nga mga materyal sa Simbahan, naglakip sa mga manwal sa pagtuon. Apan tingali ang labing importante, ang presidente sa mission nakakuha og listahan sa mga miyembro nga nagpuyo sa mga isla, nga magamit ni André sa pagpundok sa mga Santos. Ang dinalian nga pagribyu sa listahan nakapatingala ni André.

“Adunay mga tawo sa listahan nga akong nailhan, apan wala ko makahibalo nga sila mga miyembro sa Simbahan,” siya mipasabut.

Sa samang higayon, ang ubang mga miyembro sa Santa Cruz mibati og tinguha diha sa ilang kasingkasing sa pag-establisar sa Simbahan didto. Ang tanan mibalhin sa Galápagos Islands aron mangita og trabaho. Karon nagpangitaay sila sa usag usa.

Ang Panawagan sa Pagpundok

Alang kang Mariana Becerra, ang kinabuhi lisud sa wala pa maestablisar ang Simbahan didto. Siya nahimong miyembro sa Simbahan sulod lamang sa pipila ka tuig sa dihang miabut siya sa isla niadtong 1990.

“Wala pay Simbahan sa dihang miabut ko,” miingon si Mariana. “Ako ra ug ang akong anak nga lalaki. Kami nag-family home evening ug naningkamot nga mosunod sa ebanghelyo. Apan ang pipila sa

ubang mga miyembro nga akong nailhan wala magsunod sumala sa mga baruganan sa ebanghelyo.”

Sila si David ug Jeanneth Palacios adunay susama nga kasinatian. Si David nagpamiyembro sa Simbahan sa tin-edyer pa, ug si Jeanneth nabunyagan niadtong 1993, usa lang ka tuig sa wala pa mobalhin ang magtiayon sa Galápagos.

“Sa dihang mibalhin mi dinhi, wala mi kaila nga mga miyembro. Nagtuo ko nga kami lang. Lisud kaayo ang pagpuyo kon wala ang Simbahan,” miingon si Jeanneth.

“Dayon usa ka adlaw niadtong 1997 si André mitunga diin ako nagtrabaho ug miingon, ‘Nangita ko ni Jeanneth de Palacios. Ikaw ba miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ang Simbahan sa Mormon?’

“Gibati nako nga daw ang Ginoo mituy-od sa Iyang kamot ug nagpundok sa Iyang karnero,” mihinumdom si Jeanneth. “Ug ako miingon, ‘Oo, oo!’ Gibati ko ang ingon nga kalipay tungod kay kami wala mag-inusara. Mas daghan mi!”

Si Mariana midugang, “Nindot kaayo ang akong gibati sa dihang gipundok kami ni André. Kami adunay usa ka butang nga mahinungdanon kaayo—usa ka butang nga mas labaw pa kaysa panaghigalaay—isip mga miyembro sa Simbahan.”

Ang Panaghiusa nga Anaa sa Sulod

Sa dihang napundok ni André ang importante nga grupo, gisugdan nila ang pag-miting kanunay. Sa sinugdanan, adunay upat lamang ka mga pamilya ug mga higala.

“Kanunay kaming magkita, usahay kada adlaw, kasagaran sa akong balay,” miingon si André. “Kami nagtuo sa mga basahon nga gipadala sa misyon kanamo ug sa Biblia ug sa Basahon ni Mormon.”

“Nindot kaayo kadto nga panahon,” miingon si Araceli Duran. “Kami nagkahiusa gayud. Kami magpundok matag semana aron magtuo.”

“Kini usa ka butang nga dili gayud nako makalimtan,” miingon si Jeanneth, “tungod kay adunay dako nga pagbati sa panaghiusa, ang ingon nga pagbati nga ang atong Langitnong Amahan nahigugma kanato ug nasayud nga karon nagkinahanglan kami nga magpundok.”

Sila nagsalig sa usag usa, nagtudlo sa usag usa, ug dungan nga mipalambo sa ilang pagtuo. Sa wala madugay ang ilang mga paningkamot giila, ug usa ka opisyal nga branch ang naorganisar sa sayo sa 1998.

Sa mubo nga panahon ang branch milambo, ug ang mga miyembro nanginahanglan og mas dako nga lugar. Sila miabang og gamay nga balay ug dayon mibalhin ngadto sa mas dako nga building nga sa una usa ka hotel. Dinhi sa mas dako nga building sila milambo ngadto sa dul-an sa 100 ka mga miyembro ang nanambong. Bisan tuod ang branch milambo pinaagi sa mga paningkamot sa pagpa-aktibo ug sa mga tawo nga mibalhin nga dinhi na misimba, ang dakong kalig-on niini nagagikan sa mga kinabig.

Sa ubos: Sila si Daniel ug Angela Calapucha; Araceli Duran uban sa iyang mga anak; mga miyembro sa Galápagos branch kinsa mitabang sa pagtukod sa balay ni Elena Cedeño; ang meetinghouse sa Galápagos Islands Branch.

Si Oswaldo Villón ug ang iyang asawa, si Rosario, ang ingon nga ehemplo. Si Rosario nabunyagan niadtong 2000 ug nakaserbisyo isip presidente sa Relief Society, presidente sa Primary, ug presidente sa Young Women. Si Oswaldo, nabunyagan paghuman sa usa ka tuig, nagserbisyo isip presidente sa elders quorum. Alang kanila, ang Simbahan nakahatag og hingpit nga kausaban sa kinabuhi.

“Ang Simbahan miluwas kanako,” mipasabut si Oswaldo. “Sa una, kalibutanon kaayo ko. Dili ko palahubog, apan kon makainom sama ko niana. Sa dihang

namiyembro ko sa Simbahan, kining 25 ka mga tawo mao ang akong pamilya. Kami nagkahiusa kutob sa among mahimo. Ug kami nagkugi aron matabangan nga molambo ang branch.”

Pinaagi sa walay pagkakapoy nga mga paningkamot sa mga miyembro sa Galápagos, ang gidaghanon sa mga miyembro nga motambong og sakrament anaa sa mga 100 ug 120 ka mga miyembro. Niadtong Septyembre 2009 sila gigantihan uban sa pagpahunogod og usa ka chapel.

Ang Gahum sa Pagserbisyo

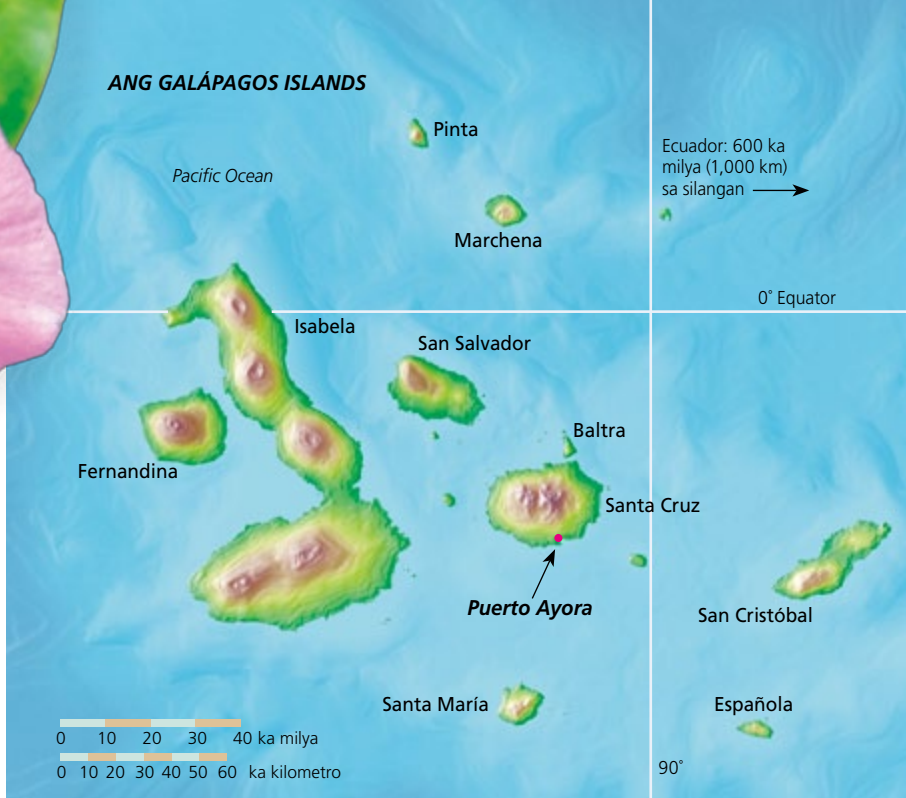
Ang pipila sa mga miyembro sa branch ug ang ilang mga pamilya nagpuyo sa mabunghong kabukiran sa Santa Cruz. Dinhi ang mga lider sa branch mihukom sa pagpasiugda og proyekto sa pagserbisyo niadtong Septyembre 4, 2010.

“Isip elders quorum, matag bulan kami mohimo og usa o duha ka *mingas*,” o proyekto sa pagserbisyo, miingon si Oswaldo. “Amo kining buhaton sa tawo nga nagkinahanglan pag-ayo sa serbisyo. Karon kami magtukod og usa ka balay alang sa usa ka sister.”

Sa tinuoray, katunga sa balay. Mga usa ka semana o wala pa, ang mga miyembro mitukod na sa unang katunga. Karong adlaw sobra sa 20 kanila ang migahin og unom ka oras o sobra pa aron sa pagtukod sa laing katunga, lakip sa kusina, usa ka sistema sa pagpundo og tubig, ug agianan palibut sa balay. Ang tarong nga balay makahatag og kapuy-an ni Elena Cedeño ug sa iyang mga anak, kinsa dili pa mga miyembro sa Simbahan niadtong higayuna. Ang tanan mapasalamaton kaayo sa panahon ug paningkamot nga gihatag sa mga miyembro. (Si Sister Cedeño ug ang iyang anak nga lalaki nga si Sebastián nabunyagan niadtong Enero 2011.)

“Wala nay mas maayo pa kaysa pagserbisyo sa mga tawo kinsa nanginahanglan niini,” miingon si Oswaldo. Ug ang iyang mga mata, ingon man usab sa ubang mga miyembro sa simbahan ug sa mga sister nga ilang gialagaran, nagpamatuod sa panaghiusa nga ang ingon nga pagserbisyo mamunga.

Unsa Gayud ang Labing Mahinungdanon

Ang pagserbisyo ug pagsinaligay sa mga miyembro sa Galápagos Islands ang nakamugna sa ingon nga panaghiusa midala ngadto sa mabungahong mga panalangin sa 2007. Niadtong tuiga sila si David ug Jeanneth Palacios miuban sa lima ka pamilya sa branch, dul-an sa 25 tanan ka mga tawo, ngadto sa Templo sa Guayaquil Ecuador.

“Sa pagtan-aw niadtong mga pamilya nga na-sealed, mibati ko nga daw kami gibayaw sa kalangitan,” miingon Jeanneth. “Kami mibati sa presensya sa Ginoo. Ang tanang lima niadtong pamilya aktibo kaayo karon.”

Karon nga pagbisita sa templo, ang presidente sa branch nga si Daniel Calapucha ug ang iyang asawa, si Angela, na-sealed, ug ang ilang tulo ka anak na-sealed usab ngadto kanila. “Ang templo hingpit nga makapausab kaninyo,” miingon si Presidente Calapucha. “Sa tinuoray, kini mao ang balay sa Ginoo. Ang panaghiusa isip usa ka pamilya diha sa ebanghelyo sa Ginoo makapausab sa kinabuhi. Mao kana nganong nagpabilin ko niining simbahan. Na-sealed na isip usa ka pamilya, wala nako mahadlok sa kamatayon. Wala nako mahadlok nga mawala nako ang akong pamilya kon ako mamatay.

“Ang templo nahimong pundasyon sa pagbati ug sa pagkasayud nga ang atong Langitnong Amahan buhi—ug ang Iyang Anak, si Jesukristo, ug ang Espiritu Santo. Kini mao ang pagpamatuod nga dili makuha gikan kanako.”

ANG PROBINSYA SA GALÁPAGOS ISLANDS

Ang mga isla kabahin sa probinsya sa Ecuador. Bisan tuod mga 97 porsyento sa yuta gihimong nasudnong parke, aduna gihapoy igong yuta alang sa 25,000 o labaw pa nga mga lumulupyo nga magtukod og negosyo, turismo, ug agrikultura.

Sa ubos: Ang pamilyang *Fueres* nagpamiyembro sa Simbahan sa Otavalo, Ecuador, ug sa wala madugay mibalhin sa Galápagos Islands sa pagpangita og trabaho. **Ubos sa tuo:** Si Elena Cedeño (sa wala) uban sa iyang igsoon nga babaye, si Maria; uban sa tabang ni Maria, si Elena namiyembro sa Simbahan sayo niining tuiga.

Unsa ang Natudlo sa Galápagos Kanato

Ang matag miyembro sa Simbahan didto sa Galápagos Islands moderno nga pioneer. Hapit tanang hamtong nga mga miyembro mga kinabig, daghan ang nagpamiyembro sulod sa miaging pipila ka tuig. Ug ang matag usa nagtinabangay sa pagtukod sa gingharian sa Dios sa hilit nga isla diin ang mga kapanguhaan limitado. Kadaghanan sa mga pagkaon ug ang tanang mga produkto sa gasolina ug industriya ug teknolohiya gi-import. Ang lokal nga ekonomiya, bisan tuod dili kaayo ingon ka mabungahon, nag-agad sa mausab-usab nga dakong kapanguhaan og kinitaan nga naila nga turismo.

Tingali ang labing makanunayon nga butang sa isla mao ang pagpahinungod sa mga miyembro ngadto sa usag usa ug sa pagtukod sa gingharian. Ang pagpahinungod ingon ka talagsaon sama sa pagsaligay sa kinaiyahan [ecological interdependence] sa isla diin sila nagpuyo. Ang ecosystem sa Galápagos Islands nagsalig sa buhi nga mga

mananap—isip indibidwal ug isip mga matang—nga malampusong nagpahaum sa ilang natural nga palibut.

Isip usa ka tour guide ug naturalist, si André mipasabut, “Ang Galápagos nagtudlo kanato nga ang ecosystem sama sa usa ka buhi nga tawo. Sama kini sa lawas. Kini adunay pressure, mga likido, ug mga organ. Kon adunay usa niini nga madaut, nan ang tanan mag-antus.”

Ang Galápagos Islands nagtudlo usab kanato kabahin sa hilabihang katahum sa mga nilalang sa Dios. Walay lumad sa Galápagos. Ang tanang kinabuhi, mga tanom, mga hayop, ug mga katawhan mga gipang-import.

“Kon inyo kining hunahunaon,” mipasabut si André, “ang purohan nga magsugod ang kinabuhi dinhi sa Galápagos talagsaon. Una, ang bato nga lava kinahanglan nga madugta ngadto sa punto diin kini makasuporta og kinabuhi. Ang mga tinubdan sa presko nga tubig kinahanglan nga molambo. Dayon ang mga liso kinahanglan makondisyon aron motoruk. Ug kini kinahanglan nga modaghan.

“Dayon ang mga mananap kinahanglang moabut, kon kini maglutaw ba diha sa tubig o maglupad o sa bisan unsang paagi. Ug ang mga sakop sa matag sekso kinahanglang moabut sa samang higayon ug lugar ug kondisyon nga kini modaghan ug makapangita og pagkaon ug tubig. Adunay liboan nga mga matang sa mananap sa Galápagos.

“Hinumdumi, ang labing duol nga yuta

kay 600 ka milya [1,000 km] ang gilay-on. Ang pagkahimo niining tanan nga kondisyon usa ka butang nga milagro.”

Ug kana mao gayud ang gusto sa Ginoo, sa Iyang mahangturong kaalam, nga mahitabo.

Sama nga ang usa ka ecosystem molambo kon ang tanang mga nalukop niini magtinabangay, ang mga miyembro sa Simbahan moporma og usa ka matang sa sosyal ug espiritwal nga ecosystem. Ang mga miyembro mao ang mga indibidwal nga kabahin usab sa ecosystem nga gitawag og mga pamilya ug mga ward ug mga branch sa Simbahan. Ang matag miyembro adunay importante kaayo nga tahas, nga makatabang sa kaluwasan ug kahimayaan

sa ilang kaugalingon, sa ilang mga pamilya, ug ubang mga miyembro sa branch.

Ang indibidwal nga mga desisyon, sama sa kang André nakapahimo kaniya sa pag-simba niadtong 1997, nakahatag og mahangturong nga epekto. Ang hiniusang mga desisyon sa mga miyembro sa pagtukod sa gingharian pinaagi sa walay paghunahuna sa kaugalingon nga serbisyo mora og sama sa wala nay makalabaw sa usa ka karaang sanglitanan ngadto sa uban. Apan alang sa mga miyembro sa Galápagos Islands, ang ingon nga mga desisyon makahimo sa tanang kalainan sa kalig-on sa ilang mga kombiskyon, ang gahum sa ilang panaghi-usa, ug ang hugot nga pagtuo sa ilang mga pakigsaad. ■

ANG KAMABUNGAHON SA YUTA

Kadaghanan sa yuta sa Galápagos Islands naglangkob og gahi, tipak-tipak nga batong kibakbak sa sagapsapon nga bato nga lava, natipak ug wala makapareha tungod sa hangin ug tubig. Ang ubang dapit napuno sa pear cactus, mga kahoy nga palo santo, ug brown ug gray nga mga pananom. Sa mas bag-o nga mga isla, sama sa dakong isla sa Isabela, adunay pagbati nga mibalik kamo sa sinugdanan sa kapanahonan.

Apan adunay daghang makapahinam usab sa kinabuhi, ilabi na isla sa Santa Cruz. Didto, daghang mga dapit sa mga kahoy nga mangrove nagtubo subay sa baybayon. Samtang nagkataas ang yuta padulong sa amihanan, ang klima sa dapit mausab ngadto sa mabunghon, presko nga klima, diin abunda ang pag-uma, lakip ang pagpananom sa tropikal nga mga prutas ug uban pang tanom.

“Ang mga tawo naghunahuna nga ang Galápagos yuta lang nga bato, lava, ug daghang langgam,” miingon ang presidente sa branch nga si Daniel Calapucha. Apan, siya nagsabut, sila napanalanginan og mga ranso, mga baka, ug mga kahoy nga mamunga og prutas.

Ni Elder L. Tom Perry

Sa Korum sa Napulog
Duha ka mga Apostoles

ANG TRADISYON
SA USA KA

Balanse, Matarung nga Kinabuhi

*Ang Dios
mopanalangin
kaninyo uban
sa kabubut-on*

*ug tinguha nga mahimong ehem-
plo sa kalibutan ug sa pagpuyo og
balanse, matarung nga kinabuhi
nga Iyang gilauman nga ang
Iyang mga anak mopuyo panahon
sa ilang mortal nga pagsulay.*

mga miyembro sa Simba-
han adunay pribilehiyo
nga makapuyo og usa ka
espesyal nga panahon sa
kasaysayan sa Simbahan.
Ang panahon sa pio-
neer nakahatag kanamo
og talagsaon nga mga
tradisyon. Tungod kay
ang kaluwasan mismo

Sa sinugdanan sa halandumon nga musi-
kal nga *Fiddler on the Roof*, si Tevye, ang
bida, mipaila sa iyang istorya pinaagi sa
pag-ingon:

“Sa among gamay nga lungsod sa Ana-
tevka, tingali makaingon kamo nga ang matag
usa kanamo usa ka fiddler on the roof [tigitu-
kar og biyolin ibabaw sa atop], naningkamot
sa pagtukar og usa ka maanindot, yano nga
tuno nga dili mahulog. Dili kini sayon. Tingali
mangutana kamo, nganong nagpabilin man
kami dinhi kon kini delikado kaayo? Nagpa-
bilin kami tungod kay ang Anatevka mao ang
among panimalay. Giunsa namo pagmintinar
ang among balanse? Niana ako makasulti
kaninyo sa usa ka pulong—tradisyon!”

“Tungod sa among mga tradisyon, naminti-
nar namo ang among balanse sulod sa daghang
katuigan. . . . Tungod sa among mga tradisyon,
matag usa nasayud kon si kinsa siya ug kon
unsay gilauman sa Dios nga iyang buhaton.”¹

Ako ug ang uban nga mas dugay na nga

sa mga pioneer nagdepende niini, gipalambo
nila ang usa ka maanindot nga pagbati sa
panaghiusa. Ikatulo ko nga henerasyon nga
kaliwat sa usa ka halangdong Mormon pio-
neer nga pamilya, apan akong natagamtaman
ang mga panalangin nga may moderno nga
panimalay, sakyanan, ug edukasyon sa kole-
hiyo. Ang akong kinabuhi wala kaayo malayo
sa kinabuhi sa pioneer, hinoon, ug ang mga
tradisyon sa pioneer padayong gihimo sa
among pamilya, ward, ug komunidad.

Sa akong panimalay sa bata pa ko makita
nga si Papa ug si Mama naghigugmaay ug na-
higugma sa matag usa sa ilang mga anak. Dili
sila hakog sa ilang paggahin sa ilang labing
maayong bahin sa ilang kinabuhi ngadto sa
pamilya. Isip usa ka pamilya kanunay kami
nga mangaon og dungan katulo sa usa ka ad-
law. Ang tradisyonal nga matang sa panimalay
nga akong nailhan dili na kaayo komon ka-
ron. Usahay mangandoy kami sa “nindot nga
mga panahon sa una.”

Ang among sosyal nga mga kalihokan nakasentro sa ward o sa among eskwelahan sa elementarya. Ang ward magpanon aron manan-aw sa among pag-apil sa mga kalihokan sa dula. Ang mga sayaw-sayaw sa ward giapilan sa tibuok pamilya. Ang mga kasaulogan sama sa Pasko, Independence Day, Pioneer Day, ug county fair mga kalihokan sa komunidad nga tambungan sa tibuok pamilya.

Aduna usab kami mga tradisyon sa pamilya. Ang mga kasinatian nga among naangkon gikan niini nga mga tradisyon sa pamilya nagtudlo kanamo og nag-unang mga baruganan. Usa sa makalingaw nga tradisyon nga among gihimo sa among pamilya adunay malungtarong impresyon ngari kanamo. Kon ang mga bata sa pamilya mag-edad na og usa ka tuig, ibutang sila sa usa ka daplin sa kwarto ug ang pamilya sa pikas daplin. Kon asa nagtapok ang pamilya, upat ka mga butang ang ibutang sa salug: usa ka bibiron sa bata, usa ka dulaan, gamayng alkansiya, ug ang mga kasulatan. Ang gamayng bata dayon dasigon sa pagkamang ngadto sa mga butang ug mopili og usa niini.

Gipili nako ang alkansiya ug ang resulta nahimong financial executive. Ang akong igsoong lalaki nga si Ted mipili sa mga kasulatan, usa ka mahigugmaon sa mga basahon sa tibuok niyang kinabuhi, ug nahimong abogado. Ang akong igsoon nga si Bob mao ang sakop sa pamilya nga kahibalo sa tanan. Mikamang siya ug gilingkuran ang mga kasulatan, gipunit ang alkansiya ug gibutang diha sa iyang tiil, ug gibutang ang bibiron sa iyang ba-ba gamit ang usa ka kamot ug gigunitan ang dulaan sa pikas kamot. Nahimo siyang accountant. Nagpuyo siya og usa ka maayong pagkabalanse nga kinabuhi.

Gamit niining upat ka mga aytem isip mga ehemplo, gusto nakong hisgutan ang pagpuyo og usa ka balanse nga kinabuhi.

Ang Atong Lawas Usa ka Templo

Ang bibiron nagrepresentar sa atong pisikal nga kahimsog. Ang mga kasulatan nagpamatuod kon unsa ka importante ang atong pisikal nga mga lawas ngadto sa atong mahangturong pag-uswag.

“Wala ba kamo masayud nga kamo templo sa Dios, ug nga ang Espiritu sa Dios nagapuyo diha sa sulod ninyo?

“Kon adunay molaglag sa templo sa Dios,

siya pagalaglagon sa Dios; kay ang templo sa Dios balaan, ug kanang temploha mao kamo.” (1 Mga Taga-Corinto 3:16–17).

Ang Ginoo nagbutang og taas nga sumbanan alang kanato nga nagsulti kanato sa paghunahuna sa atong mga lawas nga usa ka templo. Ako adunay pribilehiyo nga makakuyog sa Presidente sa Simbahan ngadto sa daghang mga pagpahinungod sa templo. Sa wala pa ang pagpahinungod ang Presidente kanunay gayud nga mosusi sa pagkatrabaho sa bag-o nga templo, nga adunay labing taas nga kalidad ug matahum nga desinyo niini. Ang mga nataran libut sa atong mga templo sa kanunay mao ang labing makapadani nga dapit diha sa mga komunidad diin kini gitukod.

Lakaw ug baruw diha sa atubangan sa templo. Pamalandungi og maayo ang balay sa Ginoo ug tan-awa kon dili ba kini makapadasiw kaninyo sa paghimo og pipila ka mga kalamboan sa pisikal nga templo nga gihatag sa Ginoo kaninyo nga puy-an sa inyong mahangturong espiritu. Ang Ginoo nag-establisar og pipila ka nag-unang mga sumbanan sa pagdumala sa atong pisikal nga mga lawas. Ang pagsunod niini nga mga sumbanan nagpabilin nga usa sa gikinahanglan alang sa ordinasyon ngadto sa priesthood, alang sa temple recommend, ug alang sa paghupot og usa ka calling sa Simbahan.

Usahay mobati kita nga ang mga tawo dili ingon ka madawaton kanato tungod sa taas nga mga sumbanan nga atong gipahimutang alang sa atong kaugalingon. Sa gihapon, adunay mga butang nga dili lamang nato buhaton. Kita adunay Pulong sa Kaalam, nga nagtabang kanato nga magpuyo og mas himsog nga kinabuhi, usa ka matang sa kinabuhi nga makatabang sa atong pagtubo ug kaayohan. Kita adunay mga sumbanan, mga mithi, ug paagi sa pagpuyo nga gikaibgan sa kadaghanan sa kalibutan. Akong nabantayan nga kon kamo magpakabuhi sa paagi nga kamo kinahanglang magpakabuhi, ang mga tawo makamatikod ug makadayeg sa inyong mga gituohan ug kamo makaimpluwensya sa kinabuhi sa uban.

Akong gigahin ang akong panginabuhi diha sa department store nga negosyo. Tungod kay kabahin ko sa management team, importante kanako nga makig-uban sa mga organisasyon sa lokal nga negosyo. Ang mga miting sa kasagaran niining mga organisasyon kanunayng

Kita adunay Pulong sa Kaalam, nga nagtabang kanato nga magpuyo og mas himsog nga kinabuhi, usa ka matang sa kinabuhi nga makatabang sa atong pagtubo ug kaayohan.

magsugod sa oras sa ting-inom. Panahon kini sa pakigsagol ug pakigsuod sa mga tawo nga apil sa organisasyon. Kanunay ko nga mobati nga dili komportable niining mga orasa sa pakighugoy-hugoy. Sa sinugdanan nangayo ko og lemon-lime nga softdrink. Nadiskubrihan dayon nako nga ang lemon-lime nga softdrink pareha og dagway sa uban nga mga ilimnon. Dili ko makamugna og hunahuna nga ako dili manginginom uban sa tin-aw nga softdrink nga naa sa akong mga kamot. Misulay ko og root beer. Mao gihapon ang problema.

Sa katapusan nakahukom ko nga mangayo og imnonon nga klarong mopaila kanako nga dili hinginom. Miadto ko sa bartender ug nangayo og usa ka baso nga gatas. Ang bartender wala pa makasulay nga gipangayoan og sama niana. Miadto siya sa kusina ug mikuha og usa ka baso nga gatas para nako. Karon aduna na koy imnonon nga lahi kaayo tan-awon sa makahubog nga mga ilimnon nga giinom sa uban. Sa kalit lang ako ang nahimong sentro sa pagtagad. Daghan kaayong mga nagkome-dya sa akong giinom. Ang akong gatas mao ang nahimong hilisgutan sa panag-istoryahanay. Nakahimamat ko og mas daghang mga lider sa

negosyo nianang gabhiona kay sa akong nasinati sa una atol sa oras sa ting-inom.

Ang gatas mao ang akong napili nga ilimnon atol sa oras sa ting-inom. Sa wala madugay nahibaloan na sa tanan nga ako usa ka Mormon. Ang respeto nga akong nadawat nakapasur-prisa gayud kanako, ingon nga ang makaparikag nga hitabo nagsugod sa pagpanghitabo. Ang uban miapil kanako sa pag-inom og gatas!

Paningkamot nga mahimong lahi. Sunda ang mga sumbanan nga gitudlo kanato sa ebanghelyo.

“Ang maayo nga pisikal ug espirituhanon nga kahimsog makatabang kanato nga magpabilin diha sa tul-id ug pig-ot nga agianan,” mi-ingon si Elder Joseph B. Wirthlin (1917–2008) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. “Ang Ginoo mihatag sa iyang pamaagi sa kahimsog diha sa Pulong sa Kaalam, ‘usa ka baruganan uban sa saad’ nga padayong gipamatud-an sa moderno nga medikal nga siyensya. (D&P 89:3.) Ang tanang mga sugo sa Dios, lakip na ang Pulong sa Kaalam, mga espirituhanon. (Tan-awa sa D&P 29:34–35.) Kinahanglan nga atong amumahan ang atong kaugalingon sa espirituhanong paagi, gani

mas labaw pa kay sa pisikal nga paagi.”²

Unsa gayud kita ka mapasalamaton alang sa mga pagtulun-an sa ebanghelyo kalabut sa kaimportante sa pagpabilin sa atong pisikal nga mga lawas nga putli ug takus nga kapuy-an sa atong mahangturong mga espiritu.

Mga Dulaan sa Kalibutan

Nagpuyo kita sa makapaikag nga kalibutan. Ang tinguha alang sa kalibutanong mga dulaan mora og dili kapugngan. Ang malamboon nga mga nasud nahimong hilabihan ka kalibutanon sa ilang mga gituohan ug mga binuhatan nga sila mangatarungan nga ang usa ka tawo hingpit nga gawasnon. Nagtuo sila nga dili kita kinahanglang mohatag og asoy ngadto ni bisan kinsa o sa bisan unsa gawas sa atong kaugalingon ug, panagsa, ngadto sa katilingban nga atong gipuy-an.

Ang mga kasulatan nagpasidaan kanato, “Sila wala mangita sa Ginoo sa pagpahimutang sa iyang pagkamatarung, apan ang matag tawo naglakaw diha sa iyang kaugalingon nga paagi, ug sama sa hulagway sa iyang kaugalingon nga dios kansang hulagway sama sa kalibutan, ug kansang mga butang ingon

niana sa usa ka dios-dios, nga nagkatigulang ug mamatay sa Babelonia, gani ang gamhanan nga Babelonia, mapukan” (D&P 1:16).

Ang mga katilingban diin napalambo kining kalibutanong pamaagi sa kinabuhi adunay dakong espirituhanon ug moral nga bugti nga pagabayran. Ang pagpangita sa gitawag og indibidwal nga mga kagawasan nga walay pagtagad sa mga balaod nga gi-establisar sa Ginoo aron sa pagdumala sa Iyang mga anak dinhi sa yuta moresulta sa tunglo sa hilabihan ka kalibutanon ug kahakog, sa pagkunhod sa publiko ug pribado nga moralidad, ug sa pagsupak sa awtoridad. Taliwala sa kagubot sa kalibutan, uban sa klarong walay kasiguroan niini, kinahanglan gayud nga adunay mga dapit nga nagtanyag og espirituhanong kadangpan, pagbag-o, paglaum, ug kalinaw.

Sukwahi niining kalibutanon nga pamaagi sa kinabuhi, si Presidente Spencer W. Kimball (1895–1985) mitudlo kanato sa kaimportante

Ang pagkamortal mao ang panahon sa pagkat-on og una mahitungod sa Dios ug sa ebanghelyo ug sa pagpahigayon sa mga ordinansa.

Uban nianang hangdon nga kinaiya sa pagsalig moabut ang reputasyon sa usa kinsa matinoron ug adunay integridad. Mao kini ang mga kinaiya nga mosiguro og usa ka malungtaron ug malampuson nga panginabuhi.

sa pagtinguha og kahibalo gikan sa Dios:

“Sa saktong pagkasunod-sunod, una moabut ang kahibalo mahitungod sa Dios ug sa iyang programa, nga mao ang dalan ngadto sa kinabuhing dayon, ug dayon moabut ang kahibalo mahitungod sa mga butang sa kalibutan, nga importante usab kaayo. . . .

“Si Pedro ug si Juan adunay gamay lamang nga kalibutanong kahibalo, nga gipanganlan og ignorante. Apan nasayud sila sa labing mahinungdanon nga mga butang sa kinabuhi, nga ang Dios buhi ug nga ang gilansang, nabanhaw nga Ginoo mao ang Anak sa Dios. Nasayud sila sa dalan ngadto sa kinabuhing dayon. Kini ilang nakatunan diha sa pipila ka dekada sa ilang mortal nga kinabuhi. Ang ilang matarung nga kinabuhi miabli sa pultahan sa pagkadios alang kanila ug sa paglalang og mga kalibutan uban sa mahangturonong pag-uswag. Alang niini tingali magkinahanglan gayud sila, sa katapusan, og usa ka hingpit nga kahibalo sa mga siyensya. Apan sila si Pedro ug Juan nga adunay mga dekada lamang sa pagkat-on ug paghimo sa espirituhanon, naangkon na nila ang disinuybe ka mga siglo aron sa pagkat-on sa butang sa kalibutan o sa geology sa yuta, sa zoology ug sa physiology ug psychology

sa mga nilalang sa yuta. Ang pagkamortal mao ang panahon sa pagkat-on og una mahitungod sa Dios ug sa ebanghelyo ug sa pagpahigayon sa mga ordinansa. Human nga ang atong mga tiil lig-on nga nagtunob diha sa dalan sa kinabuhing dayon kita makatigum og dugang nga kahibalo kalabut sa mga butang sa kalibutan. . . .

“Ang kahibalo sa mga butang sa kalibutan, bisan unsa man kini ka importante, dili gayud makaluwas og usa ka kalag ni makaabli sa celestial nga gingharian ni makamugna og kalibutan ni makahimo sa usa ka tawo nga dios, apan kini labing makatabang niana nga tawo kinsa, miuna sa mahinungdanon nga mga butang, nakakaplag sa dalan sa kinabuhing dayon ug kinsa makagamit na karon sa tanang kahibalo nga mamahimo nga iyang instrumento ug sulugoon.”³

Tinguhaa ang mga butang sa Dios, diin ang mahangturon nga mga ganti nagpaabut kaninyo.

Paghambin og Maayo nga Kinaiya

Ang Manluluwas, sama sa nahisulat diha sa Lucas 14, mitudlo niini nga leksyon:

“Kay kinsa ba kaninyo, nga sa magatinguha

Ang personal, sinsero nga partisipasyon diha sa mga kasulatan nagmugna og hugot nga pagtuo, paglaum, ug mga solusyon sa atong inadlaw-adlaw nga mga hagit

siya sa pagtukod og torre, dili una molingkod sa pagkuwenta sa galastohan, kon aduna ba siyay igong ikapahuman niini?

“Tingali unya hinoon, sa diha nga ikabutang na niya ang patukoranan, ug unya dili na siya makahimo sa paghuman niini, ang tanang makakita niini mosugod sa pagbiaybiay kaniya,

“Nga manag-ingon, Kining tawhana igo rang misugod sa pagtukod, apan wala makapahuman” (Lucas 14:28–30).

Samtang nag-andam kamo sa umaabut, kinahanglan gayud nga sigurado kamo nga unsay inyong gibuhat niining mortal nga kasinatian makapahuman kaninyo nga lig-on ug makadawat sa inyong mahangturong ganti.

Ang atong kalibutan karon nag-anam na kapaspas sa paglambo ug kakomplikado. Sa kanunay adunay mga kahigayunan alang sa mga indibidwal nga mawad-an og moralidad. Daghang mga tawo ang ganahan nga moapil sa mga kalihokan nga dali ra makaginansya ug kasagaran mamintaha sa uban kinsa nangingkamot sa pagtuman sumala sa mga lagda nga gi-establisar pinaagi sa maayo nga mga binuhatan. Kining paspas nga paglambo sa kalibutan mipadaghan sa tintasyon sa mga

tawo aron sa pagsalmot sa dula gamit ang ilang kaugalingong mga lagda.

Hinoon, kita sa kanunay manubag gayud sa balaod sa pag-ani. “Kay bisan unsa ang inyong ipugas, kana usab ang inyong maani; busa, kon kamo magpugas og maayo kamo usab moani og maayo alang sa inyong ganti” (D&P 6:33). Kini mao ang balaod nga dili gayud matuis.

“Ang kinaiya sa usa ka tawo mao ang nagmatuod sa iyang kaugalingon.—Ang iyang reputasyon mao ang opinyon nga gihimo sa uban kabahin niya.—Ang kinaiya anaa kaniya;—ang reputasyon nagagikan sa ubang mga tawo—[ang kinaiya] mao ang lawas, [ang reputasyon] mao ang anino.”⁴

Ang maayong kinaiya maoy usa ka butang nga moomol sa imong kaugalingon. Dili kini mapanunod gikan sa mga ginikanan. Dili kini mamugna pinaagi sa pagbaton og talagsaon nga mga bintaha. Dili kini usa ka gasa sa pagkatawo, pagkaadunahan, talento, o kahimtang. Kini mao ang resulta sa inyong kaugalingong paningkamot. Mao kini ang ganti nga moabut gikan sa pagsunod sa maayo nga mga baruganan ug pagpakita og usa ka hiyanon ug talahuron nga kinabuhi.

Uban nianang halangdon nga kinaiya sa pagsalig moabut ang reputasyon sa usa kinsa matinuoron ug adunay integridad. Mao kini ang mga kinaiya nga mosiguro og usa ka malungtaron ug malampuson nga pangina-buhi. Ang labing mahinungdanong butang nga inyong matigum mao ang reputasyon sa pagkahimong usa ka tawo nga kasaligan.

Matag Adlaw nga Pagtuon sa Kasulatan

Sa iyang mga sinulat kalabut sa unsay iyang gibati mahitungod sa mga kasulatan, si Nephi miingon: “Ug diha niini ako mosulat sa mga butang sa akong kalag, ug daghan nga mga kasulatan diin gikulit diha sa mga palid nga tumbaga. Kay ang akong kalag nalipay sa mga kasulatan, ug ang akong kasingkasing namalandong kanila, ug nagsulat kanila alang sa kasayuran ug kaayohan sa akong mga anak” (2 Nephi 4:15).

Kita makakaplag og bahandi sa lig-on nga pagtuo ug kahibalo gikan sa atong mga kasulatan: ang Biblia, ang Basahon ni Mormon, ang Doktrina ug mga Pakigsaad, ug ang Perlas nga Labing Bililhon. Kita makakaplag og makapadasig nga mga elemento nga mapadayunong naghiusa nga nagdagayday sa matag usa niini. Diha sa atong pagtuon sayon ra nato kining mailhan.

Ang mga kasulatan nagtudlo nga si Jesukristo mao ang Anak sa Dios. Siya buhi ug mao ang atong Manunubos ug Manluluwas. Kita kinahanglan nga mosunod Kaniya ug mopakita sa atong gugma alang Kaniya pinaagi sa paghinumdom Kaniya ug mapainubsanong mosunod sa Iyang mga sugo.

Pinaagi sa Iyang Pag-ula makahinulsol kita ug malimpyohan. Kita mao ang Iyang katawhan sa pakigsaad ug kinahanglan nga kanunayng mosunod sa mga pakigsaad nga atong gihimo.

Kita kinahanglan nga adunay hugot nga pagtuo, maghinulsol, magpabunyang, modawat sa Espiritu Santo, ug molahutay ngadto sa katapusan.

Ang personal, sinsero nga partisipasyon diha sa mga kasulatan nagmugna og hugot nga pagtuo, paglaum, ug mga solusyon sa atong inadlaw-adlaw nga mga hagit. Ang kanunay nga pagbasa, pamalandong, ug paggamit sa mga leksyon sa mga kasulatan, inubanan sa pag-ampo, mamahimong usa ka dili mahulipan nga bahin sa pag-angkon ug pagsustiner sa usa

ka lig-on, dili matarug nga pagpamatuod.

Si Presidente Kimball mipahinumdom kanato sa kaimportante sa padayon nga pagbasa sa kasulatan sa dihang miingon siya: “Akong nakita nga kon dili kaayo nako hatagan og bili ang akong mga pakigrelasyon uban sa Dios ug sa dihang mora og . . . walay diosnong dalunggan nga naminaw ug walay diosnong tingog nga mamulong, nga ako layo ra gayud kaayo. Kon akong isubsob ang akong kaugalingon sa mga kasulatan ang gilay-on magkaduol ug ang pagkaespirituhanon mobalik.”⁵

Himoang inadlaw-adlaw nga tulumanon ang pagtuon sa mga kasulatan.

Usa ka Ehemplo sa Kalibutan

Ang akong henerasyon nag-anam og kahanaw. Andam kami nga mopasa sa responsibilidad ngadto sa bag-o ug mas andam nga henerasyon sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Kami naglaum nga sila:

1. Mopabilin sa ilang talagsaong pisikal nga mga lawas nga putli ug balaan sama sa mga templo sa Dios.
2. Mohatag og labaw nga pagtagad sa espirituhanong pagkat-on ug kahibalo gikan sa Dios.
3. Magmahimong usa ka sinaligan nga henerasyon ug mogamit sa pundasyon sa mahangturong mga kamatuoran sa ebanghelyo sa pag-establisar og mga sumbanan ug mga hiyas.
4. Magtinguha sa pagkat-on gikan sa mahangturong mga kamatuoran nga anaa sa balaang mga kasulatan.

Ang Dios mopanalangin kaninyo uban sa determinasyon ug tinguha nga mahimong ehemplo sa kalibutan ug magpuyo og balanse, matarung nga kinabuhi nga Iyang gilauman nga ang Iyang mga anak mopuyo sa panahon sa ilang mortal nga pagsulay. ■

Gikan sa usa ka pakigpulong nga gihatag niadtong Enero 15, 2010, sa Utah Valley University.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick, *Fiddler on the Roof* (1964), 2–3.
2. Joseph B. Wirthlin, “The Straight and Narrow Way,” *Ensign*, Nob. 1990, 65.
3. Spencer W. Kimball, *President Kimball Speaks Out* (1981), 90, 91, 92.
4. Henry Ward Beecher, sa Tryon Edwards, comp., *The New Dictionary of Thoughts* (1944), 67.
5. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Spencer W. Kimball* (2006), 84.

HIMOA ANG AMONG BALAY NGA DILI MAKITA

Sa katapusan sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan, sa dihang 19 anyos pa ako, ang mga tropa sa kaaway mi-abut aron mosakop sa among lungsod didto sa Europe. Usa ka gabii niana ang akong mga ginikanan ug ako nag-lingkod sa among lamesa sa dihang among nadunggan ang hilabihan nga ka saba. Mili-li kami sa among gisali-pod nga mga kurtina, nga gibitay aron ang mga tigpamomba dili makakita sa among balay kon gabii, aron makakita

sa mga tropa sa kaaway—nga nagsakay sa ilang mga motorsiklo, mga trak, ug mga tangke de gyera—nga misulod sa among baryo gikan sa duha ka nagkalainlaing mga direksyon. Nahadlok kaayo ko.

Ang akong papa, nga usa ka matinud-anon nga tawo kanunay, yano lang nga miingon, “Ayaw og kahadlok.” Bisan pa sa unsay anaa gayud sa gawas sa among balay, kana usa ka talagsaon nga pamahayag. Kaming tanan nasayud nga ang mga sundalo gustong mosulod sa kasilinganan aron mangawat sa mga kabalayan sa mga tawo. Si papa misugyot nga mangluhod kami kilid sa lingkuranan ug mag-ampo aron panalipdan sa Langitnong Amahan. Siya nag-ampo, “Amahan sa Langit, palihug ayaw pakit-a ang mga mata niadto nga mga sundalo. Himoa ang among balay nga dili makita aron dili nila kini makit-an.”

Human sa iyang pag-ampo, ang akong inahan nag-ampo. Dayon nag-ampo ko. Human niana, mibalik kami sa lamesa ug mabinantayong mili-li sa bintana. Gitan-aw namo ang mga sundalo nga nangguba sa matag balay sa among eskina. Ang amoa mao ang katapusang balay sa eskina. Mipadulong sila sa among balay apan miagi ra sa atubangan sa among gate ug miadto sa sunod nga eskina. Gitan-aw namo sila nga misulod sa matag balay nga among makita gikan sa among bintana.

Human sa pagpanulod sa hapit duha ka oras, adunay mipito og kusog, ug ang mga sundalo namalik sa ilang mga sakyanan. Samtang hinay-hinay sila nga mibiya, hilabihan gayud kami nga nahupay ug nangluhod pag-usab, nagpasalamat sa Langitnong Amahan alang sa Iyang kalooy ug proteksyon.

Pagkasunod adlaw akong nahibaloan gikan sa usa ka nalisang nga

Mili-li kami sa among gisalipod nga mga kurtina aron makakita sa mga tropa sa kaaway nga misulod sa among baryo gikan sa duha ka nagkalainlaing mga direksyon. Nahadlok kaayo ko.

higala nga ang mga sundalo mihimo og makalilisang nga mga butang sa matag balay nga iyang nahibaloan. Sa dihang giingnan ko siya nga wala sila moadto sa among balay, nakuratan siya. Miingon siya nga nakakita siya nga sila mipaingon dapit sa amo ug nasayud siya nga walay balay sa among lugar nga wala nila masudli. Ang among balay mao lamang ang wala hilabti sa mga sundalo.

Nasayud ko nga ang Langitnong Amahan maminaw sa atong mga pangamuyo ug motubag niini. Usahay mora og dili gayud kita makadawat og tubag, ug mangandoy kita nga unta Siya motubag dayon. Apan ako nasayud nga sa among panimalay 65 ka tuig na ang milabay, mitubag Siya diha-diha dayon. ■

Alice W. Flade, Utah, USA

GIMINGAW KO NGA MOBATI SA ESPIRITU

Sa dihang ako 16 na, miapil ko sa student foreign-exchange nga programa sulod sa usa ka tuig. Migikan ko sa akong panimalay sa Ukraine ngadto sa usa ka gamayng lungsod sa Arizona, USA, diin nagpuyo ko sa usa ka pamilya nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Wala pa gayud ako makadungog mahitungod sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa una.

Ang programa sa pagbinayloay wala magtugot sa pamilya nga mongsangyaw kanako, ug wala ko gitugutan nga makighimamat sa mga misyonaryo. Apan mipili ko nga motambong sa simbahan kauban sa pamilya nga akong gipuy-an ug miapil sa tanang mga kalihokan sa Simbahan.

Gibati nako ang Espiritu uban niana nga pamilya, ug gibati nako ang dakong gugma diha sa simbahan. Nianang higayuna wala ko masayud nga ang unsay akong gibati mao ang Espiritu, apan ang akong

kasingkasing natandog.

Sa dihang mipauli na ko sa Ukraine, gimingaw kaayo ko niana nga pagbati. Nahinumdom ko kon unsa ang akong kinabuhi sa dihang miadto pa ko sa simbahan ug misunod sa mga pagtulunan sa ebanghelyo. Akong naamgoan kon unsa ang nawala, apan walay simbahan ug walay mga misyonaryo sa dapit nga akong gipuy-an, busa nagtuo ko nga dili na gayud nako kana bation pag-usab.

Mga upat ka tuig ang milabay, hinoon, pipila ka mga misyonaryo ang nanuktok sa akong pultahan. Nalipay kaayo ko nga nakakita kanila. Samtang nanggawas sila aron sa pagtrabaho, naminaw sila sa Espiritu, nga migiya kanila paingon sa akong balay. Mapasalamaton kaayo ko nga sila nagmasulundon. Nabunyagan ko ug nakumpirmahan wala madugay human niana.

Sukad niadto na-sealed ko didto sa Stockholm Sweden Temple ngadto sa akong bana, usa ka returned missionary gikan sa Russia. Ug karon aduna nay templo sa Kyiv. Nagplano kami nga moadto kanunay.

Ang templo mao ang labing maanindot nga dapit sa yuta. Usa kini ka dapit diin ikaw mahimong maduol sa Langitnong Amahan. Gibati nako nga mapasalamaton kaayo nga sa sulod sa templo makadawat kita og usa sa labing mahinungdanon nga mga gasa nga ihatag ngari kanato sa atong Langitnong Amahan: nga ma-sealed isip mga pamilya alang sa kahangturan.

Mapasalamaton ko sa mga sarkop niadtong pamilya nga Santos sa Ulahing mga Adlaw kinsa mitabang kanako nga mobati sa Espiritu, nagandam kanako diha sa panaw nga modala kanako ngadto sa akong kaugalingong pamilya nga na-sealed nga manag-uban sa kahangturan. ■ Victoria Mikulina, Russia

Mubo nga sulat: Sa pagtan-aw og makapadsig nga video kalabut sa youth cultural celebration alang sa Kyiv Ukraine Temple, bisitaha ang LDS.org ug pangitaa ang “Kyiv Ukraine Temple video.”

ADTO SA SIMBAHAN!

Panahon sa akong junior year sa high school, nakahimamat ko og usa ka babaye nga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa akong klase sa art. Siya adunay dakong impluwensya sa akong kinabuhi, ug nabunyagan ko sa Simbahan.

Human sa akong paggradwar sa high school, sila si Mama ug Papa nakahukom nga mobalhin gikan sa California ngadto sa Idaho, USA. Among gikaw-it ang among trailer ngadto sa among trak ug mipaingon sa amihan. Mao pa lang ang among pag-agi sa Lovelock, Nevada, sa dihang misugod ko sa pag-drive og paspas paubos sa gamayng bungtod. Tungod kay walay mga ali aron mopugong sa trailer, misugod kini sa pagbunalbunal sa isig ka kilid. Gikusog nakog tindak ang mga brake, ug ang trailer mibabag, nalabay kami sa kanal ug ang trak natuwad sa pikas ug ang trailer natuwad sa pikas.

Swerte lang kay walay naangol. Apan ang gawas ug sulod sa trailer

guba kaayo. Ang kaw-it sa trailer nabawog nga morag pretzel, ang mga bintana nangabuak tanan, ug ang among mga gamit nagkatag bisan asa.

Miabut ang highway patrol ug mitawag og trak nga moguyod. Si Mama ug si Papa wala masayud unsay buhaton. Ang ilang gamayng kwarta naadto ra sa kompanya sa tigguyod. Niining higayuna gibati nako ang hilabihan ka kusog nga pagbati nga kinahanglan ko nga moadto sa simbahan pagkasunod adlaw, Dominggo. Si Papa, kinsa dili miyembro sa Simbahan, naghunahuna nga nayabag na ko. Kinahanglan namong tapukon ang among mga gamit ug ayohon ang trailer, ug tungod kay naglisud man siya og lakaw ug luya na, ako ra ang mohimo niini. Apan ang pagbati nga moadto sa simbahan nagpadayon. Mihangyo ko ni Mama nga hangyoon si Papa. Gihimo niya, ug makapahingangha nga misugod siya.

Swerte lang kay walay naangol sa aksidente. Apan ang kaw-it sa trailer nabawog nga morag pretzel, ang mga bintana nangabuak tanan, ug ang among mga gamit nagkatag bisan asa.

Pagka-Dominggo sa buntag nakit-an nako ang meetinghouse ug milingkod sa luyo nga lingkuranan sa chapel ingon nga mao pa gyud ang pagsugod sa sakrament miting. Nagampo ko nga ang Espiritu magauban sa akong pamilya niining lisud nga panahon.

Sa katapusan sa miting, usa o duha ka tawo ang mipaila-ila sa ilang kagalingon ngari kanako, ug gipasabut nako og kadiyot kon unsay nahitabo. Dayon mibalik ko sa dapit nga among nahimutangan ug migahin sa tibuok adlaw sa pagtabang og panglimpyo sa mga butang.

Pagka-Lunes sa buntag nagsugod na usab kami sa pagpanglimpyo sa dihang sa kalit lang ang mga miyembro sa ward nga akong gitambongan nagsugod sa pagpangabut, nagtanyag og tabang. Ang tag-iya sa tindahan nga himuanan og mga bintana miingon nga iyang ilisan ang tanang mga bintana sa trailer nga walay bayad, ug ang welder mitanyag nga iyang tul-iron ang kaw-it nga libre.

Ang akong amahan gamay ra og gisulti apan makita gayud nga nahingangha, mitulo ang mga luha ni Mama sa pasalamat, ug ang akong igsoong babaye ug ako mapasalamaton kaayo alang sa tabang. Sa hapit na motapos ang adlaw, andam na kami nga mopadayon sa among biyahe paingon sa Idaho.

Isip resulta niini nga kasinatian, akong nakat-unan nga ang mga pag-aghat sa Espiritu tinuod. Nasayran usab nako nga ang atong mga pag-ampo kanunay nga tubagon pinaagi sa ubang mga tawo ug nga ang pagsalig sa Ginoo maghatag og kalinaw ug kalipay sa atong mga kasingkasing. ■

Dwight LeRoy Dennis, Utah, USA

KINAHANGLAN BA NATONG IBALIGYA ANG ATONG GIPANGANDUY NGA BALAY?

Niadtong 1998 ang Espiritu mahinamong nagdasig kanako sa pagbaligya sa among gipangandoy nga balay, nga among nakompleto ug gipuy-an mga upat pa lang ka tuig ang milabay. Sa dihang ang mas magulang namo nga mga anak nakahuman og high school ug mibalhin, naklaro nga ang among balay mas dako og lugar ug mas gasto kaysa among gikinahanglan. Bag-ohay lang ko nga nagbag-o og trabaho nga gamay ang akong sweldo nga imposibleng makapaigo sa galastuhan.

Sa dihang mitambong ko sa sesyon sa priesthood sa kinatibuk-ang komperensya niana nga Oktubre, natanodog ko sa mga pulong ni Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008). Namulong kabahin sa among mga panalapi, iyang giingnan ang mga tighupot sa priesthood, “Miabut na ang panahon nga kinahanglan natong ipahimutang ang atong mga panimalay.” Dayon siya mipasidaan, “Adunay timailhan sa maunuson nga panahon sa unahan nga kinahanglan natong pangandaman.”

Sa wala madugay sa iyang pamulong siya miingon: “Mahimong kinahanglanon nga mangutang aron makatukod og balay, siyempre. Apan mopalit kita og balay nga kita makabayad ra ug sa ingon gaan ang pagbayad nga kanunay natong gihunahuna nga dili na gyud mahangyo o mahunong kutob sa 30 ka tuig.¹

Akong gisultihan ang akong asawa kabahin sa tambag ni Presidente Hinckley, nagdugang nga akong gibati nga kinahanglang ibaligya ang among balay. Sa akong katingala, siya miuyon.

Sa sunod nga mga bulan, kami nangandam sa pagbaligya sa among balay ug mopalit og lain. Dugay kadto, kuti kaayo nga proseso nga naglangkob og daghang pag-ampo ug

pagpuasa sa pamilya. Sa katapusan, usa ka tuig ang milabay mibalhin kami sa among bag-o nga balay, nga mas barato ang matag bulan nga bayad.

Ang mga pulong ni Presidente Hinckley sa tinuoray nagpakita nga propetikanhon. Pagkasunod tuig ang U.S. stock market mitiurok samtang ang dot-com [kompanya nga nakabasi sa internet] nga mga kompanya mibarato ang bili. Sulod sa pipila ka tuig ang pag-ubos sa interest rate misunod, nga kami nakabentaha sa pagbayad sa among utang sa balay.

Sa dihang mitambong ko sa sesyon sa priesthood sa kinatibuk-ang komperensya, natandog ko sa mga pulong ni Presidente Gordon B. Hinckley, nga akong gipakigbahin sa akong asawa.

Karon bag-ong krisis sa ekonomiya ang anaa sa daghang mga nasud sa tibuok kalibutan. Ang mga pulong ni Presidente Hinckley tinuod gayud karon sama niadtong 1998.

Malipayon kaayo kami nga among gisunod ang tambag sa propeta ug ang aghat sa Espiritu. Wala na kami utang sa balay, ug kami nalipay nga nakakita sa among mga anak nga nagpuyo sumala sa ilang kinitaan.

Kami maghinam-hinam sa matag kinatibuk-ang komperensya alang sa mga tambag sa atong mga lider sa Simbahan. Kami nasayud nga kita mapanalanginan kon kita mosunod sa ilang direksyon. ■

Sullivan Richardson, Nevada, USA

MUBO NGA SULAT

1. Gordon B. Hinckley, “To the Boys and to the Men,” *Liahona*, Ene. 1999, 65.

Iyaha Ba Gyud Kong Gisugo **Niana?**

Ni Joelyn Hansen

Naglingkod ug nagtutok ko nga dili makatuo samtang si Brother Jarman, usa sa sakop sa kapangulohan sa branch, nagpaabut sa akong tubag.

Tingali ang buot niyang isulti mao ang *magtutudlo* o *magtatambag*. Apan dili mao. Ang akong nadungog saktog; iya kong gitawag isip presidente sa Relief Society sa among gamay nga branch.

Naglingkod gihapon ko sa makadiyot namalandong sa akong sitwasyon. Ako 27 anyos pa lang ug wala pa maminyo. Bag-ohay lang ko nga mibalhin sa dapit ug bag-o lang nga nagsugod og trabaho isip journalist. Limitado ang akong kasinatian sa pagpangulo. Nakaserbisyo ko og pipila ka mga calling sa nangaging mga katuigan apan dili sama niini.

Sa hilum nangutana ko sa akong kaugalingon kon husto na ba ko sa pangedaron o igo na ba ang kasinatian o gani may abilidad ba sa pagserbisyo. Unsa kahay akong mahatag sa

mga kababayen-an sa branch?

Miuli ko nianang gabhiuna, miluhod sa pag-ampo, ug mihangyo sa Langitnong Amahan og direksyon. Pagkahuman nako sa akong pag-ampo, diha-diha dayon nadasig ko sa pagtan-aw sa akong patriyarkal nga panalangin. Akong nabasa kining han-ay sa mga pulong: “Ikaw modawat sa buluhaton nga gisangon kanimo nga buhaton karon, bisan batan-on pa ka.”

Sa dihang nabasa nako kadtong mga pulong, nakaamgo ko nga dili kini kabahin sa akong marital status, sa akong edad, o unsa ang akong mahimo. Kabahin kini kon unsa ang *kinahanglang* ipabuhat kanako sa Ginoo. Gidawat nako ang calling.

Tingali kita makapangutana sa atong mga abilidad sa pagserbisyo sa calling sa Simbahan, ang Ginoo nakaila kanato. Kon kita andam nga moserbisyo, Siya makapasarang kanato sa Iyang buhat.

PAGTINGUHA OG TABANG GIKAN SA LANGITNONG AMAHAN

“Ako moawhag nga kitang tanan mag-ampo sa atong mga buluhaton ug sa pagsiksik sa balaanong tabang, nga unta mahimong magmalampuson kita sa pagtuman diin kita gitawag sa pagbuhat. Usa ka tawo ang miingon nga ang ‘pag-ila sa gahum nga mas labaw pa sa tawo mismo dili makapaubos kaniya.’ Siya kinahanglan gayud nga magtinguha, motuo, mag-ampo, ug maglaum nga siya makakita. Walay ingon ka sinsero, ma-inampuon tinguha nga dili matubag: kana mao gayud ang pundasyon sa pilosopiya sa hugot nga pagtuo. Balaan nga pabor magauban niadtong mapainubsanon nga magtinguha niini.”

Presidente Thomas S. Monson, “Sa Pagkat-on, sa Pagbuhat, sa Pagkahimo,” *Liahona*, Nob. 2008, 67.

Pinaagi sa akong calling nakatabang ako sa mga tawo bisan lain-laing ang among mga background. Usa ka partikular nga babaye diin ang Dios migiya kanako sa pagserbisyo mao ang babaye nga hapit na mag-30 anyos, usa ka inahan sa duha ka bata nga walay bana. Dili ra dugay para kanako nga masayud nga siya ug ako managlahi og estilo sa kinabuhi. Dili ko sigurado kon unsaon nako nga mahimo niyang higala, apan miabut ang panahon nga kami nakapalambo og panaghinigalaay.

Sa laing okasyon nakahimamat ko og dili kaayo aktibo nga babaye. Nakahinumdom ko nga misulod sa iyang panimalay sa unang higayon kauban ang mga misyonaryo ug nasayud nga siya adunay pagpamatuod; siya nagkinahanglan og gamay nga “pagdasig” aron kini magpadayon nga magdilaab. Samtang naglingkod kami sa iyang sala ug naminaw kaniya, nabati namo ang Espiritu nga kusog ug midasig kanamo sa pagpamatuod kabahin sa Pag-ula ni Jesukristo.

Sa sunod nga mga bulan siya panagsa na nga mosimba. Apan padayon ko nga gigiyahan sa Espiritu ug nagpamatuod ngadto kaniya. Siya karon aktibo ug nagserbisyo sa branch.

Kadto mao ang pipila sa mahinungdanon nga mga panghitabo sa calling, apan ang mga hagit daghan kaayo. Nanlimbasog ko nga mobati nga igo na ang akong gibuhad, sa pagbalanse sa simbahan ug trabaho, ug sa pagbuntog sa mga pagbati nga kakulang.

Sa katapusan ako nakaamgo nga kadaghanan sa akong nabuhad nahitabo pinaagi sa Espiritu. Gibuhad ni nako sukad nga na-release ko sa akong calling ug mibalhin sa laing siyudad. Apan kanunay akong namalandong kon sa unsang paagi nga kana nga calling nakaimpluwensya sa mga sister—ug kanako. Pinaagi niini akong nahibaloan, isip dili minyo nga sister, adunay mahatag sa uban samtang dungan kita nga maglambo sa ebanghelyo. Bisana tuod mibati ko nga dili angay sa posisyon, nagkugi ko pag-ayo aron matuman ang akong calling. Samtang ako kining gibuhad, nabati nako ang kamot sa Dios nga naggiya kanako ug mipasaring kanako alang sa Iyang buhat. ■

Gipaluyohan pinaagi sa Iyang Gugma

Sa dihang akong nadawat ang calling sa pagserbisyo isip lider sa mga kalihokan sa estudyante, nabalaka ko pag-ayo. Ako maulawon ug nasayud nga kini mahimong lisud alang kanako sa pagplano og mga kalihokan. Ang mga pagbati sa kakulang, kakuyaw, ug ang depresyon milukop kanako

Tungod kay nawad-an og paglaum midangop ko sa Langitnong Amahan. “Unsaon nako sa pagbuhat niini?” Nag-ampo ko. “Ako gamay ug mahuyang.”

Diha-diha dayon, usa ka malinawon, gamay nga paghunghong midulot sa akong kasingkasing: “Padayon, akong anak nga babaye. Gihigugma ko ikaw.”

Kana nga tubag gikan sa usa ka mahigugmaong Amahan nga milig-on kanako. Nahatagan og kalig-on tungod niana nga pagdasig, mibati ko nga mabuhad nako ang bisan unsa. Nasayud nga Siya nakaila kanako, nga Siya nahigugma kanako, ug nga Siya mopaluyo kanako mao ang akong gikinahanglan sa pagtuman sa akong calling sa epektibo nga paagi.

Nasayud ko nga sa bisan unsa sa atong mga kalisud, ang Langitnong Amahan nahigugma kanato ug naminaw sa atong mga pag-ampo. Samtang kita moduol Kaniya, kita makadawat og direksyon ug pag-awhag samtang kita naningkamot sa pagtuman sa atong mga calling.

Ye Kyung Koo, Korea

Katumanan pinaagi sa Akong Calling

Isip usa ka single adult, akong nakaplagan nga makatabang ko sa akong ward ug nakakaplag og katumanan samtang nagserbisyo ko sa lainlaing mga calling sa Simbahan.

Sa pagkakaran nagserbisyo ko isip second counselor sa Young Men presidency. Ang pagkaanaa sa organisasyon sa Young Men nakahatag kanako og oportunidad nga makig-uban sa mga deacon sa pagpangolekta og mga halad sa puasa, pakighimamat sa mga miyembro sa ward nga dili kaayo aktibo, ug pagtambong sa mga komperensya sa mga kabatan-onan ug mga kalihokan sa Mutual. Nalingaw usab ako sa pag-adto sa templo kauban ang mga kabatan-onan aron sa pagpahigayon og mga bunyag alang sa mga patay. Samtang nagserbisyo niini nga calling, naningkamot ko og maayo sa pagtabang sa batan-ong mga lalaki nga motubo sa pagkahingkod nga lalaki pinaagi sa pagpakita nga ako nahigugma ug nagdayeg kanila. Kini nga mga kasinatian nakatabang kanako nga molambo sa espirituhanong paagi ug nahimong panalangin sa akong kinabuhi.
Mat Carter, Utah, USA

Gitawag aron sa Pag-impluwensya

Sa dihang gitawag ko sa pagserbisyo isip adviser sa Mia Maid sa organisasyon sa Young Women, nagduhaduha ko kon makatuman ba ko sa calling. Wala ko magtuo nga ang batang mga babaye ganahan ba nako o makakat-on ba og bisan unsa gikan kanako, ilabi na sa dihang akong naamgohan kon unsa ka lahi ang mga butang karon alang kanila kay sa unsa kini kaniadto sa nag-edad pa ko sama nila.

Kana nga pagbati nausab pipila ka semana sa akong calling sa dihang mitambong ko og usa ka kalihokan sa Young Woman. Atol sa kalihokan ang usa ka inahan mipahayag kon unsa siya ka mapasalamaton sa programa sa Young Women tungod kay nakapalig-on kini sa iyang anak batok sa tintasyon. Ang iyang mga pulong nakatabang kanako nga masabtan kon unsa gayud ka importante ang akong tahas.

Akong naamgohan nga ang akong calling mas labaw pa kay sa pagtudlo og mga leksyon matag Dominggo ug sa pagtabang og plano sa mga kalihokan. Kini usa ka calling nga makatabang niining batan-ong mga babaye nga mangandam alang sa umaabut—sa pag-adto

Samtang kita modawat sa mga oportunidad sa pagserbisyo, kita makakaplag, sama sa gisaad ni Presidente Monson, nga ang “balaan nga pabor magauban niadtong mapaniubsanon nga magtinguha niini.”

sa templo, pagserbisyo diha sa Simbahan, ug sa pagkahimong maayo nga mga inahan. Kinahanglan ko nga motabang kanila sa pagpa-ngandam sa kinabuhi.

Ang mga calling sa Simbahan nagagikan sa atong mahigugmaong Langitnong Amahan. Nasayud Siya sa atong mga panginahanglan ug sa mga panginahanglan niadtong atong serbisyoan. Ang pagkasayud niana makatabang kanato nga magbaton og hugot nga pagtuo diha Kaniya ug pagsalig sa atong kaugalingon, bisan kon kita wala makasabut kon nganong gihatagan kita og piho nga buluhaton o kon kita wala mobati nga sigurado mahitungod sa atong abilidad sa pagtuman sa usa ka calling. Kita makapasalamat sa atong mga oportunidad

sa pagserbisyo ug nga kita angayan nga maka-angkon og calling, ug kita makakuha sa oportunidad nga makat-on kutob sa atong mahimo samtang naglambo kita diha sa ebanghelyo.
Georgina Tilialo, New Zealand

Pagpakigbahin sa Akong Pagpamatuod pinaagi sa Musika

Bisan og nagdako ko sa Simbahan, nahimo kong dili kaayo aktibo sa dihang nag-edad ko og 18. Sa kaulahian, sa dihang mibalhin ko gikan sa silangang Germany ngadto sa Frankfurt, gidapit ko nga mopuyo sa usa ka pamilya nga miyembro. Nasayud ko nga kini oportunidad alang kanako nga magsugod og bag-o ug mahimong aktibo sa Simbahan pag-usab.

Wala madugay human sa pagbalhin ngadto sa Frankfurt, gitawag ko isip sakop sa presidency sa center sa among dapit alang sa mga young adult. Ang calling naglakip sa pagtabang sa pagdumala sa mga klase sa institute, mga family home evening, ug uban nga mga kalihokan. Nagkinahanglan kini og dakong trabaho, apan angay ra usab kini tungod kay ang center usa ka dakong panalangin ngadto sa mga young adult niana nga dapit.

Tungod niini nga calling, ako nakakat-on ug nakaapil sa choir sa young single adult. Ang choir nag-konsyerto didto sa Poland ug sa Czech Republic. Nindot kaayo kadto nga kasinatian, ug ganahan ko nga nakabaton og oportunidad sa pagpakigbahin sa akong pagpamatuod pinaagi sa musika. Gani mas malipayon ako sa dihang nakadawat ko og e-mail pipila ka semana ang milabay nga nagsulti kanako nga adunay usa ka tawo nga mipasakop sa Simbahan isip resulta sa usa sa among mga konsyerto.

Samtang nagbuhat ko aron sa pagtuman sa akong calling, nakatabang ko sa paglig-on sa mga pagpamatuod sa uban, ug ang akong kaugalingong pagpamatuod sa ebanghelyo nalig-on usab. ■

Felix Seidl, Germany

PAGDAWAT OG TABANG GIKAN SA UBANG MGA KAPANGUHAAN

Ang bag-ong calling mahimong masanapon samtang kamo maningkamot sa pagkat-on sa inyong mga responsibilidad. Hinoon, adunay daghang mga kapanguhaan nga inyong mapanginngan og tabang. Kini nga mga kapanguhaan, uban sa pag-ampo alang sa giya ug direksyon gikan sa Langitnong Amahan, makatabang kaninyo sa pagtuman sa inyong calling ug sa pagpanalangin sa uban samtang kamo moserbisyo.

- **Mga Handbook.** Ang mga handbook makatabang sa pagpasabut sa mga responsibilidad. Kon madawat ninyo ang inyong calling, sugdi pinaagi sa pagtuon sa impormasyon sa handbook alang sa inyong piho nga responsibilidad.

- **Ang bishopric, kapanguloan sa branch, o ubang mga lider.** Ayaw kahadlok sa pagduol sa mga lider aron sa pagpangayo og tabang. Kini usa ka maayo nga paagi sa pagkahibalo unsa ang kinahanglang buhaton.

- **Usa ka tawo kinsa nakaserbisyo sa uniana nga calling.** Kini nga mga tawo mahimong adunay kasinatian o tambag nga mahimong makatabang kaninyo. Apan hinumdumi nga inyoha kana nga calling karon ug kamo makatinguha og inspirasyon aron makatabang kaninyo nga makaserbisyo sa epektibo nga paagi.

- **Mga Website sa Simbahan.** Ang LDS.org adunay daghan kaayong mga impormasyon ug mga kapanguhaan. Usa ka maayong sugdan mao ang pagpili sa "Serving in the Church." I-klik ang "Handbook 2" ug dayon mopili og pinulongan.

Unsaon man nako sa pagtubag kon ang akong mga higala moingon nga walay tawo nga makakita sa Dios?

Ang imong mga higala nakabasa tingali sa pipila ka mga bersikulo sa Biblia nga nag-ingon nga walay tawo nga makakita sa Dios (tan-awa sa Exodo 33:20; Juan 1:18; 1 Timoteo 6:14–16; 1 Juan 4:12). Kini nga mga bersikulo daw mosukwahi sa uban nga mga bersikulo sa Biblia nga nag-ingon nga ang mga tawo—sama nila ni Jacob, Abraham, Moises, ug Isaias—nakakita sa Dios (tan-awa sa Genesis 18:1; 32:30; Exodo 33:11; Isaias 6:1).

Swerte lang, kita adunay Hubad ni Joseph Smith sa Biblia, nga mipatin-aw sa upat ka mga kasulatan nga nag-ingon nga ang tawo dili makakita sa Dios. Ang dinasig nga mga pag-usab sa Propeta niadto nga mga bersikulo nagpasabut nga ang *makasasala* nga mga tawo dili makakita sa Dios—kadto lamang kinsa mituo. Ug bisan gani, ang usa ka matarung nga tawo kinahanglan gayud nga mausab—mahimaya ang panagway—aron makakita sa Dios (tan-awa sa D&P 67:11). Diha sa Perlas nga Labing Bililhon sa asoy ni Moises nga nakakita sa Dios, si Moises mipasabut nga ang iya kadtong espiri-tuhanon nga mga mata, dili ang kinaiyanhon, ang nakakita sa Dios (tan-awa sa Moises 1:11).

Mahimo nimong pahibaloon ang imong mga higala nga “kita nag-tuo sa Biblia nga pulong sa Dios kon kini tukma nga pagkahubad” (Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:8). Mahimo usab ka nga mohatag og pagpamatuod mahitungod ni Joseph Smith ug mahitungod sa ulahing mga adlaw nga kasulatan, nga nakatabang kanato nga makasabut nga “ang mga maputli og kasingkasing . . . makakita sa Dios” (Mateo 5:8).

Sa Espirituhanong Paagi Makakita Kaniya

Si Alma mitudlo nga ang matag aspeto sa kinaiyahan nagpamatuod nga adunay makagagahum nga Tiglalang tungod sa dili matugkad nga mga kakuti ug kahan-ay niini (tan-awa sa Alma 30:44). Usa kini ka dakong oportunidad alang kaninyo sa pagpamatuod ngadto sa inyong mga higala nga kamo makabati sa Iyang presensya diha sa inyong kinabuhi matag adlaw pinaagi sa Espiritu Santo. Mahimo usab ninyong ipasabut nga kita dili kinahanglang makakita sa Dios aron lamang motuo nga anaa Siya. Mao nga kita adunay hugot nga pagtuo. Kon kita makakita Kaniya, wala nay dakong paningkamot nga gikina-hanglan aron motuo ug mosunod Kaniya sa tibuk natong kinabuhi. Aduna unyay panahon nga kita makakita Kaniya sa sunod nga kinabuhi. Hangtud nga moabut kana, ang inyong pagtuo igo na aron makakita sa Iyang kamot sa espiri-tuhanong paagi diha sa inyong kinabuhi.

Janel E., edad 18, Washington, USA

Ang Dios Nahigugma Kanako

Ang kauban nako sa kwarto kausa nangutana kanako kon unsaon nako pagtuo sa butang nga wala nako makita. Mitubag ko nga kini tungod kay akong mabati ang Espiritu Santo, kinsa nagpamatuod nga ang Dios nakaila kanako, ug kini nakadugang sa akong pagtuo ug nakahatag og kalinaw sa akong kalag. Dili ko makakita Kaniya, apan nasayud ko nga Siya nahigugma kanako tungod kay ako adunay hugot nga pagtuo ug akong gibati ang Iyang Espiritu.

Samuel P., edad 18, Lara, Venezuela

Ablihan ang Atong mga Kasingkasing

Diyutay lang ang mga tawo nga nakakita gayud sa Dios samtang dinhi pa sila sa yuta, apan kintang tanan naapektuhan. Nakita nato ang tanan nga Iyang gilalang, tanang mga panalangin nga Iyang gihatag, ug kintang tanan makabati sa Iyang gugma. Bation gayud nako kini kon ako mohatag sa akong pagpamatuod. Basta atong ablihan ang atong mga mata ug ang atong mga kasingkasing, kita makakita sa Dios diha sa atong palibut, ingon man usab diha sa usag usa, sa Iyang mga anak.

Katelyn E., edad 16, California, USA

Kita Mobarug sa atubangan Niya

Sa dihang ang akong mga kauban sa eskwelahan nangutana kon nganong mituo ko sa Dios nga wala man ko makakita Kaniya sukad, gipasabut nako nga kita wala makakita sa Dios tungod kay dili pa panahon nato nga makakita Kaniya. Human kita mabanhaw, moadto kita sa Iyang atubangan aron pagahukman (tan-awa sa D&P 137:9). Dayon ako mipakigbahin sa akong pagpamatuod ug mipasabut nga ang pagbaton og hugot nga pagtuo nangahulugan nga motuo ug molaum. Kon sila adunay hugot nga pagtuo,

Ang mga tubag gituyo alang sa pagtabang ug panglantaw, dili isip usa ka opisyal nga mga pamahayag sa Simbahan.

makakita sila sa Dios sama sa akong pagkakita Kaniya—sa mga mata sa akong kasingkasing.

Daiana V., edad 18, Santa Cruz, Argentina

Siya Nasayud nga Kini Tinuod

Usa ka adlaw ang akong kompanyon ug ako nagtudlo sa usa ka magtiayon, ug gisultihan namo sila nga ang Amahan ug ang Anak nagpakita ni Joseph Smith agig tubag sa iyang pag-ampo. Ang lalaki miingon nga walay tawo nga makakita sa Dios. Diha-diha dayon ang alarm sa akong relo mitingog, nagpahibalo kanamo nga kinahanglan na kaming mopauli. Mibiya kami sa ilang panimalay nga wala matubag kana nga pamahayag.

Pagkasunod adlaw nagbasa ko og kasulatan diha sa Biblia nga nag-ingon, “Kon adunay usa ka manalagna sa taliwala ninyo, ako ang Ginoo magapakita kaniya sa usa ka panan-awon” (Numeros 12:6). Nasayud ko nga kini nga kasulatan makatabang niini nga brother nga motuo.

Ang panahon sa sunod nga pagbisita miabut, ug naghigut kami kalabut sa mga propeta. Gipakita nako kaniya kini nga kasulatan, ug nausab ang iyang panagway. Ang iyang mga mata napuno sa mga luha, ug siya miingon, “Tinuod kini. Adunay mga tawo nga andam nga makakita sa Dios.” Dayon nagtudlo kami kaniya mahitungod sa mga propeta sa Basahon ni Mormon kinsa nakakita sa Dios, ug nasayud siya nga kini tinuod.

Elder Diaz, edad 25, Mexico Mérida Mission

Hugot Nga Pagtuo Nga Ang Dios Anaa

Kasagaran kita dili makakita sa Dios, apan inyong mabati ang Iyang Espiritu. Gusto Siya nga kamo makaila

Kaniya pinaagi sa pagbasa sa mga kasulatan ug pagbaton og hugot nga pagtuo Kaniya. Kon kamo adunay hugot nga pagtuo Kaniya, dili kamo kinahanglang makakita Kaniya aron lamang makaila kon si kinsa Siya ug nga Siya anaa. Ang mga propeta, sama nila ni Moises ug Joseph Smith, kinsa nakakita gayud sa Dios kinahanglan pa nga mausab aron makakita Kaniya.

Aaron F., edad 12, Oregon, USA

Hatag og Pagpamatuod

Usa nako ka higala kausa nangutana nako niini nga pangutana, ug nangutana ko kaniya kon diin siya nakakuha niini nga ideya. Giingnan ko niya nga usa ka tawo ang mipakita niya niini diha sa Biblia. Dayon akong nahinumduman ang Juan 1:18, nga nag-ingon nga walay tawo nga makakita sa Ginoo. Tungod sa tabang sa seminary, nahinumduman nako ang uban nga mga kasulatan diha sa Biblia nga nag-ingon nga ang mga tawo sama nila ni Moises ug Jacob, nga napuno sa Espiritu Santo, nakakita sa Dios. Ug busa akong natubag ang akong higala sa masaligong paagi ug mihatag sa akong pagpamatuod.

Luis M., edad 17, Mato Grosso, Brazil

SUNOD NGA PANGUTANA

“Ang pornograpiya nag-guba sa akong kinabuhi. Unsay akong mahimo aron sa paghinulsol ug sa paghunong sa akong pagkaadik?”

DILI IKALIMOD NGA KASAYURAN NGA SIYA BUHI

“Pag-ugmad og makugihon nga tinguha sa pagpakasayud nga ang Dios buhi.

“Kini nga tinguha nagdala kanato sa pagpamalandong sa mga butang sa langit—nga itugot ang ebidensya sa Dios nga naglibut kanato sa pagtandog sa atong mga kasingkasing.

“Uban sa gipalumo nga mga kasingkasing andam kita nga mopatalinghug sa tawag sa Manluluwas sa ‘pagsiksik sa mga kasulatan’ (Juan 5:39) ug sa mapainubsanong paagi magkat-on gikan niini.

“Niana kita andam na sa pagpangayo sa kinasingkasing ngadto sa atong Langitnong Amahan, diha sa pangalan sa atong Manluluwas, si Jesukristo, kon ang mga butang nga atong nahibaloan matuod ba. Kadaghanan kanato dili makakita sa Dios, sama sa mga propeta, apan ang hinay, gamay nga mga pag-aghat sa Espiritu—ang mga panghunahuna ug mga pagbati nga gidala sa Espiritu Santo ngadto sa atong mga hunahuna ug mga kasingkasing—mohatag kanato og dili ikalimod nga kahibalo nga Siya buhi ug Siya nahigugma kanato.”

Elder Robert D. Hales sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Nagpangita aron Makaila sa Dios, Atong Langitnong Amahan, ug sa Iyang Anak, si Jesukristo,” Liahona, Nob. 2009, 32.

Ipadala ang inyong tubag sa dili pa ang Septyembre 15, 2011, ngadto sa:

Liahona, Questions & Answers, 9/11
50 E. North Temple St., Rm. 2420
Salt Lake City, UT 84150-0024, USA
O e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Ang mga tubag tingali i-edit alang sa gitas-on o sa pagklaro.

Ang mosunod nga impormasyon ug pagtugot kinahanglan gayud nga ilakip sa inyong e-mail o sulat: (1) kompleto nga pangalan, (2) petsa sa pagkatawo, (3) ward o branch, (4) stake o district, (5) ang inyong sulat sa pagtugot, ug, kon kamo ubos sa 18 anyos, ang sulat sa pagtugot sa inyong ginikanan (ang e-mail mahimong madawat) aron sa pagmantala sa inyong tubag ug litrato.

Ni Elder
Dallin H. Oaks

Sa Korum sa Napulog
Duha ka mga Apostoles

MAO LAMANG ANG TINUOD UG BUHI NGA SIMBAHAN

Ang una natong responsibilidad ug katuyoan mao ang mopamatuod kabahin ni Jesukristo sa kalibutan nga wala masayud sa Iyang balaanon nga misyon. Ang akong tubag nianang dako nga responsibilidad, ako mamulong nga Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mao lamang ang tinuod ug buhi nga Simbahan. Sa pagbuhat niini nasayud ko nga ako mamulong batok sa gamhanang bul-og nga gitawag og “politikal nga pagka-ensakto.”

Ang uso nga opinyon niining kapanahunan mao nga ang tanan nga mga simbahan tinuod. Sa pagkatinuod, ang ideya nga ang tanang mga simbahan pareha ra mao ang doktrina sa anti-Kristo, nga gihulagway sa asoy ni Korihor diha sa Basahon ni Mormon (tan-awa sa Alma 30). Ang asoy anaa aron sa pagtudlo kanato og mahinungdanon nga leskyon alang sa atong panahon.

Usa ka pagpadayag nga gihatag ngadto kang Propeta Joseph Smith niadtong 1831, sa wala madugay human naorganisar Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, naghisgot niadtong gihatagan og “gahum sa pagpahimutang sa katukuran niini nga simbahan.” Ang Ginoo dayon mipasabut sa Simbahan nga “mao lamang ang tinuod ug buhi nga simbahan diha sa ibabaw sa tibuok yuta, nga Ako, ang Ginoo, nahimuot” (D&P 1:30).

Tungod niining deklarasyon sa Ginoo, kita mipasabut niini, ang Simbahan Niya— atong Simbahan—mao “lamang ang tinuod nga Simbahan.” Usahay ato kining gibuhat nga dili makapasilo pag-ayo sa mga tawo nga anaa sa ubang mga simbahan o kinsa midawat sa ubang mga pilosopiya. Tungod kay ang Dios wala magtudlo kanato og bisan unsang butang nga makapabati kanato nga

labaw kaysa ubang mga tawo. Sigurado nga ang tanang mga simbahan ug mga pilosopiya adunay mga elemento sa kamatuoran diha kanila, ang pipila mas daghan kaysa sa uban. Sigurado ang Ginoo nahigugma sa tanan Niyang mga anak. Ug sigurado nga ang Iyang plano sa ebanghelyo alang sa tanan Niyang mga anak, ang tanan sumala sa Iyang kaugalingon nga panahon.

Busa unsa ang buot ipasabut nga Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mao lamang ang tinuod nga Simbahan?

Tulo ka feature—(1) kahingpitan sa doktrina, (2) gahum sa priesthood, ug (3) pagpamatuod ni Jesukristo—mopasabut ngano ang Dios mideklarar ug nganong kita isip Iyang mga sulugoon mihupot nga kini lamang ang tinuod ug buhi nga Simbahan sa ibabaw sa tibuok yuta.

1. Kahingpitan sa Doktrina

Sa dihang si Jesukristo dinhi pa sa yuta, Iyang gitudlo ang kahingpitan sa Iyang doktrina, mao ang plano nga gilatid sa Langitnong Amahan alang sa mahangturong kalamboan sa Iyang mga anak. Sa wala madugay, daghan niining kamatuoran sa ebanghelyo ang nawala pinaagi sa paghiusa sa mga baruganan o mga pilosopiya sa naglabi nga kalibutan diin ang Kristyanismo gisangyaw ug pinaagi sa pagmanipular sa politikal nga mga lider. Atong gitawag kining hingpit nga pagkawala sa kamatuoran og Apostasiya.

Daghang mga denominasyon sa simbahan o mga pilosopiya nga anaa sa kalibutan karon nga naglangkub, og mas daghan o mas gamay, sa mga kamatuoran nga gipadayag sa Dios sa una, uban sa sinagulan nga mga pilosopiya o pagmanipular sa

Unsa ang buot ipasabut nga Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mao lamang ang tinuod nga Simbahan?

Ang katungod sa priesthood kinahanglan nga ipahiuli niadtong nabanhaw na kinsa naghupot niini sa mortalidad. Kanang katungod sa priesthood, uban sa gikinahanglang mga yawe sa pagdirekta sa paggamit niini, anaa niining Simbahan ug wala nay lain.

mga tawo. Kita nagtuo nga kadaghanan sa mga lider ug mga sumusunod sa relihiyon mao ang matinguhaong magtutuo kinsa nahigugma sa Dios ug nakasabut ug moserbisyo Kaniya kutob sa ilang mahimo. Kita may utang kabubut-on sa mga tawo kinsa padayong naghupot sa kahayag sa hugot nga pagtuo ug pagkat-on sulod sa daghang siglo hangtud karon. Gusto nato nga ang tanang nag-imbestigang sa atong simbahan gikan sa laing mga simbahan o mga sistema sa pagtuo nga ipadayon ang tanan nilang nahibaloan nga maayo ug moduol ug sutaon sa unsang paagi kita makadugang sa ilang panabut sa kamatuoran ug sa ilang kalipay samtang sila mosunod niini.

Tungod kay daghan kaayo ang nawala panahon sa Apostasiya, kinahanglan nga ang Ginoo mopahiuli sa kahingpitan sa Iyang doktrina. Kana nagsugod sa atong gitawag og Unang Panan-awon ni Joseph Smith.

Ang kahingpitan sa ebanghelyo ni Jesukristo nagsugod uban sa kasiguroan nga kita nagpuyo isip mga espiritu sa wala pa kita mianhi niini nga yuta. Kini nagsiguro nga kining mortal nga kinabuhi adunay katuyoan. Kini nagtudlo nga ang atong pinaka gusto mao ang mamahimong sama sa atong langitnong mga ginikanan. Ato kining buhaton pinaagi sa pagkahimong angay sa mahimayaong celestial nga kondisyon ug relasyon nga gitawag og kahimayaan o kinabuhing dayon, nga motugot kanato nga magpadayon sa mga relasyon sa atong pamilya hangtud sa kahangturan.

Ang doktrina ni Jesukristo, masabtan sa kahingpitan, mao ang plano diin kita mamahimo kon unsa gayud ang anak sa Dios. Kining walay lama ug hingpit nga kahintang moresulta gumikan sa makanunayong pagtuman sa mga pakigsaad, mga ordinansa, ug mga aksyon; ang katingbanan sa ensakto nga mga pagpili; ug padayon nga paghinulsol. “Kini nga kinabuhi mao ang panahon alang sa mga tawo sa pagpangandam sa pagsugat sa Dios” (Alma 34:32). Kini nahimong posible pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo ug sa pagkamasulundon sa mga balaod ug mga ordinansa sa Iyang ebanghelyo.

Ang gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo masabtan, alang sa tanan, may gahum,

ug tinuod. Human sa gikinahanglan nga kasinatian sa mortal nga kinabuhi, ang tanang anak nga mga lalaki ug mga babaye sa Dios sa katapusan mabanhaw ug moadto sa usa ka gingharian sa himaya nga mas nindot kaysa mahunahuna ni bisan kinsa nga mortal. Gawas sa pipila lamang, bisan ang pinakadautan sa katapusan moadto sa usa ka talagsaon—hinoon mas ubos—gingharian sa himaya. Kining tanan mahitabo tungod sa dakong gugma sa Dios alang sa Iyang mga anak, ug kining tanan mahimong posible tungod sa Pag-ula ug Pagkabanhaw ni Jesukristo, “kinsa naghimaya sa Amahan, ug nagtubos sa tanan nga mga binuhat sa iyang mga kamot” (D&P 76:43).

2. Gahum sa Priesthood

Ang ikaduha ug sigurado nga kinahanglanon nga aspeto sa “mao lamang ang tinuod ug buhi nga simbahan sa ibabaw sa tibuok yuta” mao ang katungod sa priesthood.

Klaro sa Biblia nga ang katungod sa priesthood kinahanglanon ug kini nga katungod kinahanglan nga makompirma pinaagi sa pagpandong sa mga kamot niadtong naghupot niini. Ang katungod sa priesthood dili maangkon gikan sa usa ka tinguha sa pagserbisyo o sa pagbasa sa mga kasulatan. Sa dihang ang katungod sa priesthood nawala tungod sa apostasiya, kinahanglan kining ipahiuli pinaagi niadtong mga nabanhaw na kinsa naghupot niini sa mortalidad ug gipadala aron sa pagkompirmar niini. Kana nahitabo isip kabahin sa Pagpahiuli sa ebanghelyo, ug kanang katungod sa priesthood, uban sa gikinahanglang mga yawe sa pagdirekta sa paggamit niini, anaa niining Simbahan ug wala nay lain.

Isip resulta sa atong pagbaton sa gahum sa priesthood, ang mga lider ug ang tinutugutan nga mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw gihatagan og gahum sa pagbuhat sa gikinahanglang mga ordinansa sa priesthood, sama sa bunyag, ang gasa sa Espiritu Santo, ug ang pagpahigayon sa sakrament.

Ang mga yawe sa priesthood, nga gihuptan sa atong pinalanggang propeta, si Presidente Thomas S. Monson, ug sa tanang

Wala kita mag-agad sa kaalam sa kalibutan o sa mga pilosopiya sa mga tawo. Ang among pagpamatuod kang Jesukristo pinasikad diha sa mga pagpadayag sa Dios ngadto sa Iyang mga propeta ug sa tagsa-tagsa kanato.

ubang mga propeta ug Presidente sa Simbahan, naghatag kaniya og katungod sa pagpadayag alang sa tibuok Simbahan. Kini nga Simbahan “buhi” tungod kay kita adunay mga propeta kinsa nagpadayon sa paghatag kanato og pulong sa Ginoo nga gikinahanglan sa atong panahon.

3. Pagpamatuod ni Jesukristo

Ang ikatulo nga rason nganong kita lamang ang tinuod nga Simbahan mao nga anaa kanato ang gipadayag nga kamatuoran kabahin sa kinaiya sa Dios ug sa atong relasyon Kaniya, ug busa kita adunay talagsaon nga pagpamatuod ni Jesukristo. Makahuluganon, ang atong pagtuo sa kinaiya sa Dios mao ang nakapalahi kanato gikan sa pormal nga tinuohan sa kadaghanang Kristiyano nga mga denominasyon.

Ang mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo, ang atong pormal nga deklarasyon sa pagtuo, nagsugod pinaagi sa mosunod: “Kami nagtuo sa Dios, ang Amahan sa Kahangturan, ug sa Iyang Anak, si Jesukristo, ug sa Espiritu Santo.” Kita anaa niining pagtuo sa Dios nga Kapangulohan nga susama sa ubang Kristiyanismo, apan alang kanato kini mas lahi kaysa kadaghanan. Kita nagtuo nga kining tulo ka sakop sa Dios nga Kapangulohan tulo ka managbulag ug managlahi nga mga binuhat ug ang Dios nga Amahan dili usa ka espiritu apan usa ka mahimayaong binuhat nga adunay mahikap nga lawas, sama usab sa Iyang nabanhaw nga Anak, si Jesukristo. Bisan managbulag ang pagkatawo, Sila usa sa katuyoan.

Ang Unang Panan-awon ni Joseph Smith mipakita sa naglabaw nga mga konsepto sa kinaiya sa Dios ug sa Diosnong Kapangulohan dili tinuod ug dili makadala sa ilang mga sumusunod ngadto sa padulngan nga gitinguha sa Dios alang kanila (tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:17–19). Ang sunod-sunod nga pagpagawas sa modernong kasulatan mipadayag sa kaimportante niining importanting kamatuoran ug mihatag kanato sa Basahon ni Mormon. Kining bag-o nga basahon sa kasulatan mao ang ikaduha nga saksi ni Jesukristo. Kini nagpamatuod sa mga panagna sa biblia ug sa mga pagtulun-an sa

kinaiya ug misyon ni Kristo. Kini mopalapad sa atong pagsabot sa Iyang ebanghelyo ug sa Iyang mga pagtulun-an atol sa Iyang yutan-ong pagpangalagad. Kini nagsangkap usab og daghang mga pagtulun-an diin kita mahimong masayud sa kamatuoran niining mga butang.

Wala kita mag-agad sa kaalam sa kalibutan o sa mga pilosopiya sa katawhan—bisan unsa pa kini ka dugay o karespetado. Ang among pagpamatuod kang Jesukristo pinasikad diha sa mga pagpadayag sa Dios ngadto sa Iyang mga propeta ug sa tagsa-tagsa kanamo. (Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 2:1–5; 2 Nephi 28:26.)

Busa unsa man ang nakapahimo sa atong pagpamatuod kabahin ni Jesukristo sa pagpanghimatuod?

Si Jesukristo Mao ang Bugtong Anak sa Dios, ang Amahan sa Kahangturan. Siya ang Tiglalang niining kalibutan. Pinaagi sa Iyang dili matupngan nga mortal nga pagpangalagad, Siya mao ang atong magtutudlo. Tungod sa Iyang Pagkabanhaw, ang tanan nga nabuhi pagabanhawon gikan sa patay. Siya mao ang Manluluwas, kansang mau-laong sakripisyo mibayad sa sala ni Adan ug miabli sa pultahan alang kanato nga mapasaylo sa atong personal nga mga sala nga kita malimpyohan aron makabalik sa presensya sa Dios, atong Amahan sa Kahangturan. Kini mao ang pinakaimportante nga mensahe sa mga propeta sa tanang kapanahonan.

Ako ligdong nga mopamatuod sa akong pagpamatuod ni Jesukristo ug sa katinuod sa Iyang ebanghelyo. Siya buhi, ug ang Iyang ebanghelyo tinuod. Siya mao ang Kahayag ug Kinabuhi sa Kalibutan (tan-awa sa D&P 34:2). Siya mao ang Dalan sa imortalidad ug kinabuhing dayon (tan-awa sa Juan 14:6). Alang kanako, ang milagro sa Pag-ula ni Jesukristo dili gayud matugkad. Apan ang Espiritu Santo naghatag kanako og saksi sa pagkatinuod niini, ug ako nagmaya nga ako makagahin sa akong kinabuhi sa pagsangyaw niini. ■

Gikan sa usa ka pamulong nga gihatag niadtong Hunyo 25, 2010, sa seminar alang sa mga bag-ong presidente sa misyon.

Usa ka Kanta ug usa ka Pag-ampo

Sa dihang si Dillon wala makaabut sa taas nga nota, iyang naabut ang mas taas nga tabang nga iyang gikinahanglan.

Si Dillon adunay dakong problema: ang iyang labing maayo nga talento mao usab ang iyang labing gikahadlok. “Ganahan kaayo ko nga moawit,” ang 16 anyos nga Tongan miingon, “apan dili sa atubangan sa mga tawo. Mahadlok kaayo ko.”

Hunahunaa ang iyang kakulba sa dihang ang Simbahan sa Tonga mipahibalo sa audition alang sa tig-awit sa pagrekord sa Tongan nga bersyon sa soundtrack sa seminary sa Daang Tugon. Siya naghinam-hinam ug nahadlok pag-ayo.

Tulo ka mga kanta sa soundtrack nangingahanglan og lalaki nga tig-awit. Pagkahuman og awit ni Dillon sa kanta nga iyang gi-audition, ang producer misurprisa kaniya pinaagi sa paghangyo kaniya sa pag-awit og laing usa sa mga kanta sa soundtrack. Bisan sa iyang kakuyaw, nahimo niya kini, ug ang producer miingon, “Atong nakit-an ang atong mag-aawit.”

Hilabihan ang iyang kahinam—ug kadismaya—si Dillon gitanyagan sa oportunidad sa pag-rekord sa tanang tulo ka kanta.

Ang Talento ni Dillon, Kahadlok ni Dillon

Si Dillon, miyembro sa Ma’ufanga Ward, Nuku’alofa Tonga Stake, naghawud sa eskwelahan. Siya usa sa mga 10 porsyento sa mga estudyante nga Tongan nga napili nga motungha sa gobyerno nga eskwelahan. Ganahan usab siya sa seminary. “Iya *kaming* pabangunon og sayo aron siya makatambong og seminary,” miingon ang iyang inahan, si Malenita Mahe.

Apan ang pag-awit mao ang iyang ganahan pag-ayo—bisan tuod ang iyang pamilya wala masayud hangtud nga usa niana ka tuig siya gihangyo sa pag-awit og solo sa programa sa Primary.

“Si Dillon sa kanunay maulawon gayud,” miingon ang iyang inahan.

Maayo kaayo ang iyang pagkanta sa programa sa Primary nga gihangyo siya sa pagkanta sa komperensya sa Nuku’alofa Tonga Stake. Human niana kanunay na siyang pakantahon.

Iyang gisultihan ang iyang mama, “Moabut ang adlaw nga akong gamiton ang akong talento alang sa Dios.” Human nga siya ang napili sa pagkanta sa soundtrack, siya miingon kaniya, “Ma, akong gigamit ang akong talento.”

Ang magulang nga lalaki ni Dillon, si Sione, miingon nga iyang gi-awhag si Dillon sa pagkanta. “Ganahan kaayo ko nga makabaton sa talento nga anaa kaniya,” siya miingon. “Ang tanan gusto nga iya kining ipakigbahin.”

“Ganahan kaayo ko kon siya mokanta,” miingon ang iyang igsoon nga babaye, si Pea.

“Gusto ko nga makakanta sama kaniya sa umaabut nga adlaw,” miingon ang iyang nuwebe anyos nga igsoong lalaki, si Paula.

Si Dillon mapasalamaton sa suporta sa iyang pamilya. “Gihigugma ko ang akong pamilya,” siya miingon. “Sigurado ko nga uban sa ilang tabang, mahimo nako ang akong mga kahuyang nga kalig-on.”

Pagkab-ut sa Mas Taas

Samtang si Dillon nagtrabaho uban sa sound crew sa pagrekord sa mga kanta, siya naglisud sa usa ka nota. “Dili ko makaigo niini,” siya miingon. “Nagpraktis nami sulod sa daghang oras.”

Sa katapusan, gikapoy ug nawad-an og kadasig, siya miuli nianang gabhiuna, nasayud nga pagkaugma kinahanglan niyang i-rekord ang kanta.

“Mideretso ko sa akong kwarto ug nag-ampo ngadto sa akong Langitnong Amahan sa pagtabang kanako,” siya miingon.

Ang iyaha ra gyud nga gihunahuna kon unsa kaimportante ang soundtrack ngadto sa 50,000 ka mga miyembro sa Simbahan sa Tonga, ingon man sa liboan ka mga tawo kinsa makasulti og Tongan sa tibuok kalibutan.

“Mao kadto ang usa ka gabii sa akong kinabuhi nga dili ko makatulog,” miingon siya.

Human sa pag-ampo ug gamay nga katulog niadtong gabhiuna, si Dillon misulod sa recording studio ug miigo sa nota.

“Alleluya,” siya nakahinumdom nga nagsulti. “Malipayon ko.”

Ayaw og Kahadlok

Usa sa paborito nga kasulatan ni Dillon mao ang Josue 1:9: “Magmakusganon ka ug magmaisug; ayaw pagkahadlok, ug dili ka magmaluya: kay ang Ginoo nga imong Dios magauban kanimo bisan asa ikaw paingon.”

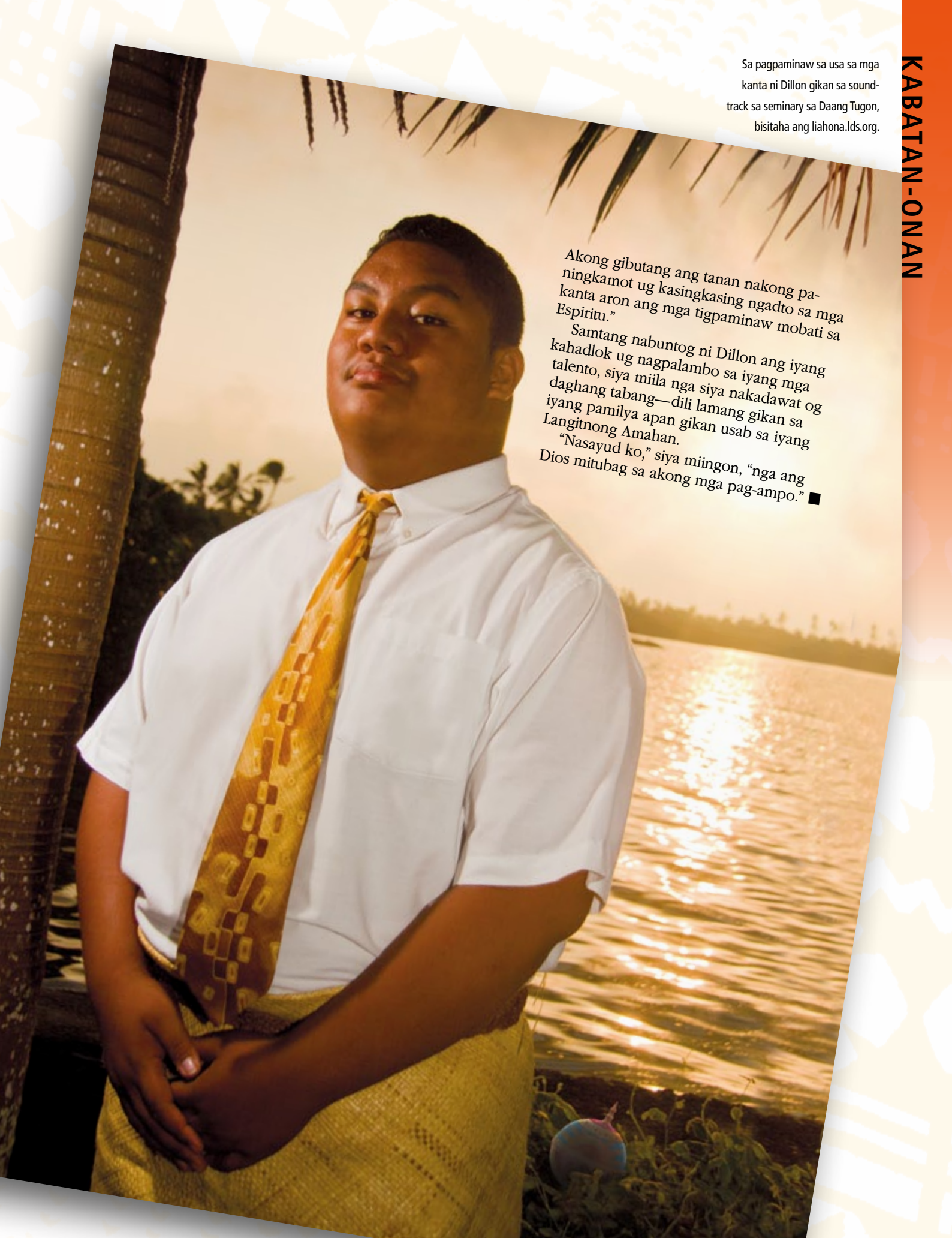
Gisulayan kini nga saad ni Dillon, ug iyang nasayran nga kini tinuod. “Akong gihimo ang akong labing maayo.

Sa pagpaminaw sa usa sa mga kanta ni Dillon gikan sa soundtrack sa seminary sa Daang Tugon, bisitaha ang liahona.lds.org.

Akong gibutang ang tanan nakong paningkamot ug kasingkasing ngadto sa mga kanta aron ang mga tigpaminaw mobati sa Espiritu.”

Samtang nabuntog ni Dillon ang iyang kahadlok ug nagpalambo sa iyang mga talento, siya miila nga siya nakadawat og daghang tabang—dili lamang gikan sa iyang pamilya apan gikan usab sa iyang Langitnong Amahan.

“Nasayud ko,” siya miingon, “nga ang Dios mitubag sa akong mga pag-ampo.” ■

Pagkanta didto sa Singapore

Ang mga kabatan-onan sa Singapore Stake nakat-on sa mga panalangin sa pagsakripisyo ug paningkamot pinaagi sa pag-andam og usa ka musikal nga pasundayag.

Nila ni Michelle Hsieh ug Cerys Ong

Linig bagting sa alarm pagka-alas 5:00 sa buntag, ang 17 anyos nga si Yee Mun Lim mobangon sa iyang higdaanan ug mangandam alang nianang adlaw. Mobyia siya sa balay pagka-alas 5:20 alang sa seminary. Pagka-alas 6:30 sa buntag magdali-dali siya paingon sa eskwelahan, diin magpabilin siya hangtud alas 7:00 sa gabii para sa mga klase ug mga kalihokan sa eskwelahan. Dayon nagdali-dali siya paingon sa stake center nga nagsakay og pasaheroan aron magpraktis og musikal nga pasundayag sa stake.

Mao kini ang naandan nga buluhaton sa kadaghanan sa mga kabatan-onan sa Singapore Stake matag Biyernes sulod sa lima ka bulan. Usahay bation og kakapoy ug kaluya, apan sa tanang bahin sa kinatibuk-ang pagpangandam alang sa musikal nga pasundayag, *Kon ang usa ka Propeta Mamulong*, walay mga reklamo o mga pagmahay, tungod kay gibati sa kabatan-onan nga ang mga sakripisyo nga ilang gihimo angay lamang. “Kini mao ang labing talagsaon, makapatingala, makabayaw sa espirituhanong paagi, makalingaw, ug makapainit sa kasingkasing nga kalihokan nga akong giapilan sukad,” miingon si Yee Mun, sa Singapore Second Ward.

Sa Unsang Paagi Nagsugod Kining Tanan

“Ang among unang katuyoan mao ang paghiusa sa mga kabatan-onan,” miingon si Kate Loreto, ang presidente sa Young Women sa stake. “Kami adunay mga kabatan-onan sa walo ka lainlaing mga ward ug

naggikan sa nagkalainlaing kultural nga gigikanan. Lisud alang kanila nga makig-uban sa usag usa. Busa naghunahuna kami, unsa kaha kon maghimo kita og musikal aron masuod sila?”

Ang mga lider mipili og dinasig nga musika pinaagi sa lista sa mga M gikan ni Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008).¹ Kini nga musika gipili “aron ang mga kabatan-onan makapamalandong sa lyrics sa mga kanta, mobati sa Espiritu, ug mosunod sa mga sumbanan,” miingon si Connie Woo, ang kinatibuk-ang direktor sa pasundayag. “Gusto namong i-apil ang mas daghang mga kabatan-onan kutob sa mahimo,” miingon Sister Woo. Ang tanang gidaghanon, 78 ka mga kabatan-onan ang mipasundayag.

Tingali dili tanan sa mga kabatan-onan ang miapil nga may sama nga motibo sa sinugdanan, apan hapit tanan kanila padayon nga miapil sa mga praktis tungod kay nalingaw sila sa pagpakighigala, sa pagkanta, ug, labaw sa tanan, sa Espiritu.

Ang mga pag-pamatuod ug panaghigalaay nalig-on samtang ang mga kabatan-onan sa Singapore Stake naghiusa sa pagpasundayag.

Si Canden Petersen, nag-edad og 15, sa Singapore First Ward gipili nga presidente sa choir aron sa pagtabang nga masiguro nga mahimong hapsay ang matag praktis. Ang iyang mga responsibilidad naglakip sa pag-assign sa mga pag-ampo, pagtapok ug pagpundok sa mga kabatan-onan alang sa mga praktis ug mga dula, ug pagpahibalo sa pagpahiluna diha sa entablado. “Gihangyo usab ako nga patabangon ang pipila ka batan-ong mga lalaki sa pagpahimutang sa dapit ug pagpanghipus ug sa pagtan-aw sa mga kabatan-onan sa pagtuman sa ilang mga buluhaton,” miingon siya. “Gibati nako nga kini nga responsibilidad maayo alang sa mga kabatan-onan. Unta makatabang kini kanila nga makasabut nga ang Ginoo nagtawag og mga lider karon, dili lamang diha sa mga hingkod na. Sila makahimo ug kinahanglan nga mopaluyo sa ilang mga lider bisan unsay ilang edad o gidaghanon sa kasinatian.”

Amanda Ho

Olivia Hoe

Michael Lee

Yee Mun Lim

Canden Petersen

Pag-apil

Human napili ang tema ug na-organisar ang mga praktis, ang mga kabatan-onan gisangunon og lainlaing mga bahin diha sa pasundayag ug ngadto sa lainlaing mga komite nga haum sa ilang mga talento.

Si Ally Chan, nag-edad og 18, sa Singapore Second Ward miboluntaryo sa pagtabang sa costume committee. “Kinahanglan kaming mopili og tarung nga sinina, nga mao ang labing importante, ug kinahanglan nga dili kini mahal, pangbatan-on, ug sa samang higayon nindot tan-awon sa entablado,” miingon siya. Wala lamang siya makat-on kon unsaon paghimo og mga desisyon pina-sikad sa mga sumbanan sa ebanghelyo ug sa pakigtambayayong sa uban, apan malipayon usab siya mahitungod sa unsay hitsura sa mga kabatan-onan.

Si Kandace Lim, nag-edad og 18, sa Woodlands Ward mitabang pinaagi sa pagdawat sa lainlaing mga buluhaton, naglakip ang pagkasakop sa costume committee, sa choreography committee, sa photography committee, ug usab sa pagkanta og solo. Kalabut sa iyang daghang mga responsibilidad, siya miingon, “Ang akong mama ang nagdasig kanako sa pagdawat niini nga mga buluhaton. Gitudloan ko niya nga kon adunay higayon nga makaserbisyo, himoa kini. Kon imong dawaton ang buluhaton ug ihatag ang imong tanang paningkamot, ang Ginoo motabang gayud kanimo nga makasugakod sa bisan unsa nga mga kalisdanan nga mahimo nimong masinati.”

Gawas niining mga responsibilidad sa pagdumala, ang mga tigpasundayag gikinahanglan usab. Si John Lee, nag-edad og 17, sa Clementi Ward mao ang usa sa mga maisug

nga tawo nga miboluntaryo para sa solo nga bahin. Ang iyang rason simple ra: “Ganahan lang ko nga mokanta! Ug nakapahimo kini kanako nga mobati nga espesyal.”

Si Ezra Tadina, nag-edad og 17, sa Woodlands Ward dili ganahan nga mokanta, busa nangita siya og paagi nga makatampo. “Gipili nako nga maapil,” miingon siya, “ug gani ako ang nag-narrate sa bahin mahitungod sa pag-apil. Gibati nako ang mensahe tungod kay nasayud ko nga kini tinuod.”

Dili Gamay nga Sakripisyo

Ang mga praktis milungtad gikan sa Nobyembre 2009 hangtud Marso 2010. Sulod niining panahona, ang mga kabatan-onan magtapok sa stake center aron mag-praktis matag Biyernes sa gabii, gawas kon mga holiday. Ang gitas-on sa panahon ug ang pasalig nga gikinahanglan sa mga kabatan-onan dili gamay nga sakripisyo, kon hunahu-naon ang makapakapoy nga iskedyul sa usa ka tipikal nga batan-ong Singaporean.

Si Olivia Hoe, estudyante sa unang tuig sa junior college sa Bedok Ward mipili sa pag-apil tungod kay “bisan unsa pa ang ihatag nga problema sa akong kinabuhi, sa gihapon, ang ebanghelyo mao ang nagpabilin nako nga lig-ong magbarug ug motabang sa akong mga kalisdanan. Nasayud nga adunay Usa kinsa nagbantay kanako ug nahigugma kanako sa hingpit ang nakahatag kanako og dakong kahupayan, ug sa akong pagtuo mas igo na kana nga makapadayon ko matag adlaw.”

Daghan sa mga kabatan-onan ang adunay laing mga buluhaton, apan nasayud sila nga ang Ginoo nagpahimutang og usa ka dalan alang kanila. Ingon niana ang nahitabo sa 16 anyos nga si Amanda Ho sa Singapore Second Ward. “Aduna koy praktis og sayaw, nga kadungan sa pipila sa mga praktis alang niini nga musikal, apan sa milagrosong paagi ang eskwelahan miusab sa iskedyul sa praktis, mao nga nakaapil ko sa mga praktis sa musikal,” mipasabut siya.

Panahon sa Pasundayag

Human sa mga bulan sa pagpraktis, ang pasundayag sa katapusan andam na nga ipahigayon. Salamat sa kamadasigon sa mga batan-on sa pagpahibalo, sobra sa 700 ka mga tawo ang mitambong aron motan-aw kanila sa tulo ka mga pasundayag. Samtang ang mga kabatan-onan mipakigbahin sa ilang mensahe pinaagi

Kandace Lim

Ezra Tadina

Ally Chan

Cerys Ong

John Lee

sa mga kanta, sayaw, instrumental nga musika, ug sa ilang kaugalingong mga pagpamatuod, daghan sa mga tumatan-aw ang natandog.

Ang grupo gihagit usab sa pagdapit og mga higala nga dili miyembro aron sa pagtan-aw sa ilang pasundayag ug sa paghimo niini nga usa ka oportunidad sa pagsangyaw. Si Michael Lee, nag-edad og 18, mitinuod niini nga hagit. “Midapit ko og unom ka mga higala nga moadto, ug tulo sa akong mga kauban sa eskwelahan ug usa ka magtutudlo sa eskwelahan ang miadto,” miingon siya. Ang ilang mga pasundayag naghatag og labing nindot nga pagbati sa iyang magtutudlo. “Miingon siya nga nindot kaayo kadto nga kasinatian. Gani nangayo siya og kopya sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* nga booklet. Miingon siya nga iyang gibati ang kadasig pinaagi sa daghang malaumong mga kasingkasing sa mga kabatan-onan.”

Ang unang katuyoan sa mga lider nga mahiusa ang mga kabatan-onan natuman gayud. “Samtang naglingkod ko didto ug nagtan-aw sa matag usa kanila panahon sa pasundayag, ang akong kasingkasing napuno sa kalipay,” miingon si Sister Woo. “Dili kini mahitungod kon unsa sila kanindot tan-awon, unsa sila ka maayong mokanta ug motukar, o unsa ka maayo ang ilang pagkasulti sa mga narration. Dili kini mahitungod kon asa nga eskwelahan o nasud sila naggikan. Sila nagkahiusa.”

Ang Mensahe diha sa Musika

Ang musikal nakatabang sa kadaghanan nga makaangkon og mas lig-on nga pagpamatuod. Ang uban nag-ingon nga ilang gihum ang tuno ug gikanta ang lyrics sa mga kanta bisan asa man sila, ug ang mensahe sa mga kanta nakatabang kanila nga makasugakod sa ilang inadlaw-adlaw nga mga hagit. Daghan kanila ang nahimong dili lamang maayong mga higala apan espirituhanon nga mga suporta kinsa makabayaw sa matag usa kon maglisud sa pagpadayon. Makatabang sila sa usag usa sa pagpabilin diha sa pig-ot nga dalan ug sa pagtubo sa espirituhanong paagi. ■

MUBO NGA SULAT

1. Ang siyam ka mga M mao ang magmapasalamat, magmaigmaton, magmaapilon, magmalimpyo, magmatinuoron, magmahimong positibo, magmapainubsanon, magmahilomon, magmainampoon; tan-awa sa Gordon B. Hinckley, *Way to Be!* (2002); tan-awa usab sa “Tambag ug Ampo sa Usa ka Propeta alang sa mga Kabatan-onan,” *Liahona*, Abr. 2001, 30.

PAGKAHIMONG Moderno NGA MGA PIONEER

Ang mga lider sa Simbahan nagtudlo kanato kalabut sa kaimportante sa mga kontribusyon nga atong gihimo karon.

Kitang Tanan Mga Pioneer

“Wala akoy mga kaliwat nga kauban sa ikadisi-nuybe nga siglo nga mga pioneer. Hinoon, sukad sa unang adlaw sa akong pagkamiyembro sa Simbahan, gibati nako ang suod kaayo nga relasyon niadtong nag-unang mga pioneer nga mitabok sa mga kapatagan. Sila akong espirituhanong mga katigulangan, ingon man usab sa matag usa ug sa matag miyembro sa Simbahan, dili igsapayan ang ilang nasyonalidad, pinulongan, o kultura. . . .

“Samtang ang mensahe sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo karon gihangop na sa tibook kalibutan, kita mao ang mga pioneer sa atong kaugalingon nga dapit ug kahintang.”

Presidente Dieter F. Uchtdorf, Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, “Pagpatalinghug sa Tingog sa mga Propeta,” *Liahona*, Hulyo 2008, 3.

Ang Unang Henerasyon Mipanalangin Sa Tanan

“Kay ikaw man ang una sa inyong pamilya nga midawat sa ebanghelyo, ikaw nahimong unang henerasyon, usa ka pinili nga henerasyon diin ang mga henerasyon sa nangagi, karon, ug sa umaabut mapanalanginan. . . .

“ . . . Sa Simbahan daghan kitang mabasa ug masulti kabahin sa mga pioneer sa unang kasaysayan sa Simbahan. Sila ang unang henerasyon nga mga miyembro sama kaninyo. . . .

“Ang ilang kabilin ma-inyo isip isigka miyembro sa unang henerasyon. Pagmatinud-anon, serbisyohi ang inyong isig ka tawo, panalangini ang inyong pamilya, ug paghimo og hustong mga pagpili. Kamo ang unang henerasyon, usa ka pinili nga henerasyon aron panalanginan ang nangagi, karon, ug umaabut nga mga henerasyon.”

Elder Paul B. Pieper sa Seventy, “Ang Unang Henerasyon,” *Liahona*, Nob. 2006, 11, 13.

Kitang Tanan Gikinahanglan

“K itang tanan gikinahanglan nga motapos sa buluhaton nga gisugdan pinaagi sa mga Santos nga pioneer sobra sa 175 ka tuig na ang milabay ug gidala sa sunod-sunod nga mga dekada pinaagi sa matinud-anong mga Santos sa matag henerasyon. Kita kinahanglang motuo sama nga sila mituo. Kita kinahanglang motrabaho sama nga sila mitrabaho. Kita kinahanglang moalagad sama nga sila mialagad. Ug kita kinahanglan nga mobuntog sama nga sila mibuntog. . . .

“ . . . Ang Ginoo wala magsugo kanato sa pagpuno og kariton; Siya misugo kanato sa pagpalig-on sa atong pagtuo. Siya wala magsugo kanato sa paglakaw tabok sa usa ka kontinente; Siya nagsugo kanato sa paglakaw tabok sa dalan sa pagbisita sa atong silingan. Siya wala magsugo kanato sa paghatag sa tanan natong gipangag-iya nga mga butang nga kalibutanon aron sa pagtukod og usa ka templo; Siya nagsugo kanato sa paghatag sa atong mga kapanguhaan ug atong panahon bisan pa sa mga kalisud sa pagpuyo sa modernong panahon aron sa pagpadayon sa pagtukod og mga templo ug dayon kanunayng motambong sa natukod na nga mga templo. Siya wala magsugo kanato nga magpakamatay isip usa ka martir; Siya nagsugo kanato sa pagpuyo og kinabuhi sa usa ka disipulo.

“Kini ang pinakanindot nga panahon nga mabuhi, mga kaisugsoonan, ug magdepende lamang kini kanato sa pagdala sa mabungahong tradisyon sa maunungong pasalig nga mahimong nailang timaan nga kinaiya sa nangaging mga henerasyon sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.” ■

Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Ang Kamatuoran sa Dios Mopadayon,” *Liahona*, Nob. 2008, 83, 84.

ADUNAY PAAGI SA PAGGAWAS

Kon kita nakasala, kita nagpintal sa atong kaugalingon paingon sa usa ka suok. Ang paghinulsol mao lamang ang paagi nga makagawas.

Si Elder D. Todd Christofferson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mipakigbahin sa pipila sa iyang mga hunahuna niini nga hilisgutan.

Unsa ang akong makat-unan gikan sa mga kasulatan?

“Ang labing katuyoan sa tanang kasulatan mao ang pagbusog sa atong mga kalag uban sa hugot nga pagtuo diha sa Dios nga Amahan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo.

Gikan sa “Ang Panalangin sa Kasulatan,” Liahona, Mayo 2010, 33–35.

Ang mga kasulatan mopalapad sa atong panumdoman pinaagi sa pagtabang kanato nga kanunayng mahinumdom sa Ginoo ug sa atong relasyon ngadto Kaniya ug sa Amahan. Kini nagpahinumdom kanato kon unsa ang atong nasayran sa atong kinabuhi sa wala pa dinhi sa yuta.

Ang mga asoy sa kasulatan mahitungod sa hugot nga pagtuo sa uban makalig-on kanato.

Ang mga pulong sa mga propeta, diin gitawag kini sa Ginoo og kasulatan, moabut kanato hapit kanunay pinaagi sa telebisyon, radyo, Internet, satellite, CD, DVD, ug sa inimprinta. Sa tinud-anay uban niini nga panalangin ang Ginoo nagsulti kanato nga ang atong panginahanglan alang sa mga kasulatan mas labaw pa ka dako sukad-sukad.

Ang mga kasulatan nagtudlo kanato sa mga baruganan ug mga mithi sa moral. Diha sa kasulatan, kita makakaplag og klarong mga paghulagway sa mga panalangin nga moabut gikan sa pagpasidungog sa tinuod nga mga baruganan.

MGA REPLEKSYON

“Sa Dios gibutang ko ang akong pagsalig” (Salmo 56:4).

Ni Sheila Kindred

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

Akong gisab-it ang akong bag sa kabinet ug nakita ang akong tibuk repleksyon sa samin diha sa pultahan. Mihunong ko ug mitan-aw sa akong buhok nga luag pagkabugkos, akong gum-os nga sinina, ug akong yat-yat nga mga medyas. Akong nahinumduman ang mga pulong gikan sa akong magtutudlo sa Primary. “Ikaw espesyal nga anak nga babaye sa atong Langitnong Amahan. Siya adunay daghang mga panalangin nga giandam kanimo sa imong kaugmaon.”

Mipaduol ko ug mitan-aw sa samin, nanghinaut nga makakita ko sa umaabut. Unsa na kaha ko kon ako 12 o 22 na? Magwapa ba kaha ko? Maintelihente ba kaha ko? Maminyo ba kaha ko sa templo? Makabaton ba kaha ko og maanindot nga mga anak? Kini mao ang akong mga damgo, apan kini ba mao ang mga panalangin sa Dios nga giandam alang kanako?

“Unsa ang imong gitan-aw diha?” Mao kadto ang hinay nga tingog ni Mama.

Sa repleksyon sa samin akong nakita si Mama nga nagbarug sa akong luyo diha sa may pultahan.

“Ako,” miingon ko. “Ako ra diha sa samin.”

Si Mama miduol ug mitan-aw sa akong abaga. “Ikaw” usa gayud ka espesyal nga tawo,” siya miingon.

“Mao kana ang giingon sa akong magtutudlo sa Primary. Siya miingon nga ang Langitnong Amahan adunay daghan kaayong mga panalangin nga giandam alang kanako. Unsay anaa sa akong umaabot?”

“Adto ta sa akong kwarto. Aduna koy gusto nga ipakita kanimo,” miingon si Mama.

Sa iyang kwarto si Mama miabli og gamay nga karton ug gipunit ang usa ka pilak nga samin nga may gunitanan.

“Nindot kaayo kini,” miingon ko, gisubay sa tudlo ang letrang *B* nga gikulit sa luyo.

“Kini mao ang samin sa akong lola,” miingon si Mama. “Kon akong pasinawon kini nga samin, akong hunahunaon kon unsa ang makita ni Lola Beatrice kon siya motan-aw niini. Siguro sa sinugdanan nakakita siya og usa ka batang babaye, sama nimo, nga nagdamgo sa iyang umaabut.

“Makahunahuna ko sa kahayag sa kalipay nga iyang nakita sa iyang mga mata sa dihang siya mitan-aw sa iyang taas nga sinapid nga buhok diha sa samin sa wala pa ang iyang bunyag. Kahibalo ba ka nga siya wala mabunyagi hangtud nga siya miabut og 18 anyos?

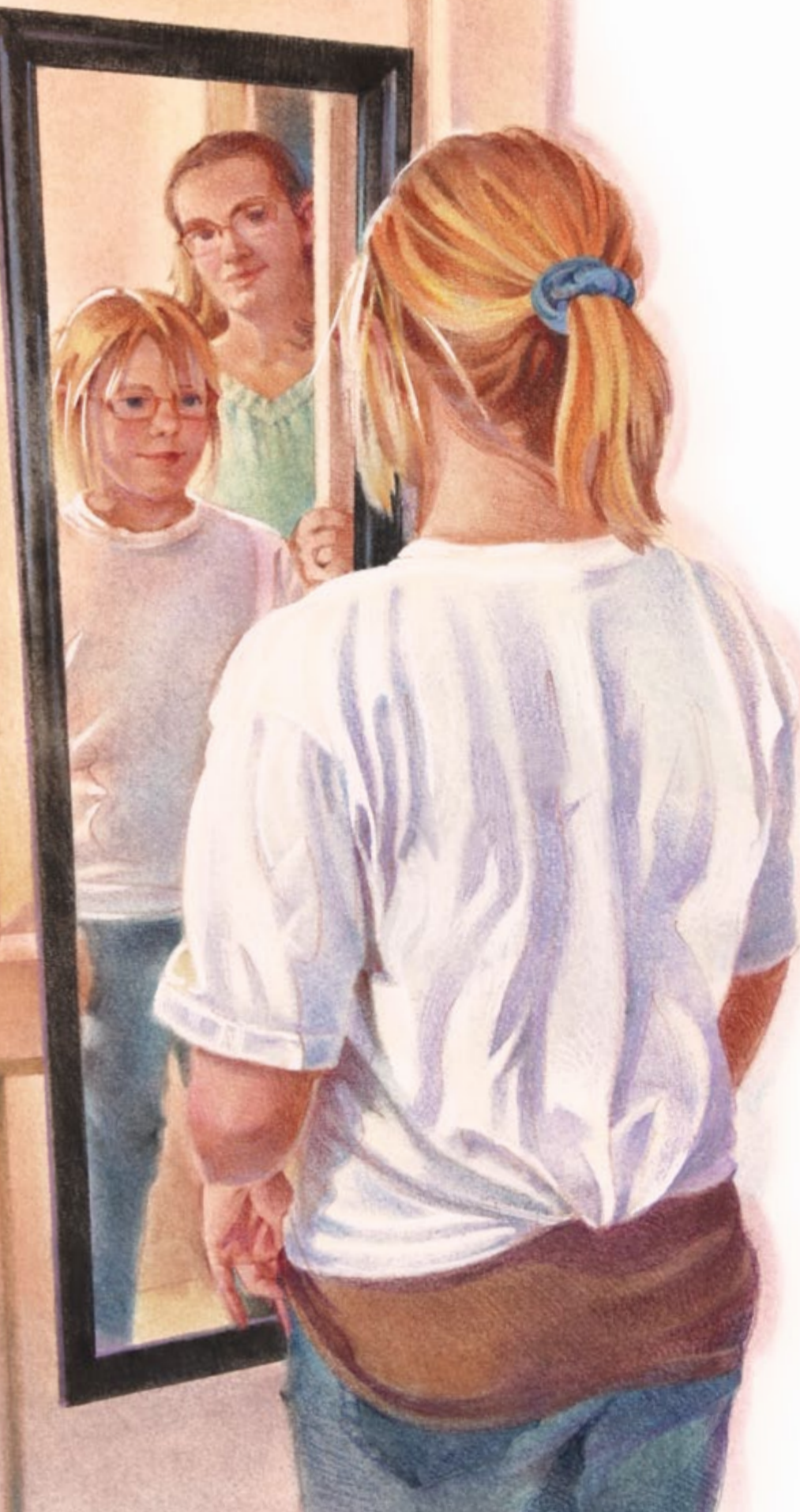
Milingo-lingo ko sa akong ulo. “Wala.”

“Ug dayon human sa iyang kasal ngadto kang Lolo, nanganak siya og batang babaye nga nabuhi lamang og duha ka adlaw. Nakahunahuna ko sa mga mata nga iyang nakita niining samin nga nanghubag tungod sa mga luha.

“Daghang tuig ang milabay, iyang nakita ang iyang malipayong repleksyon samtang nangandam siya sa pag-adto sa templo aron ma-sealed ngadto sa iyang bana ug tulo ka mga anak.

“Isip mas hamtong nga babaye, mahimo nga iya kining gigamit nga samin sa pagbutang og kalo sa iyang ulo sa dili pa siya motambong sa iyang mga miting sa Relief Society.

“Ug sa katapusan, isip usa ka biyuda nga may abuhon [gray] nga buhok, tingali

"Pagsiksik sa inyong mga panulundon. Importante nga masayud, kutob sa mahimo, niadtong nag-una kanato. Atong madiskubrehan ang kabahin sa atong mga kaugalingon kon masayud kita mahitungod sa atong mga kagikan."

Presidente Thomas S. Monson, "Makanunayon nga mga Kamatuoran sa Nagkausab nga Panahon," *Liahona*, Mayo 2005, 21.

iyang nakita ang maisugon nga determinasyon sa iyang mga mata samtang nag-inusara siya sulod sa daghang tuig apan matinud-anon ngadto sa katapusan."

"Ang Langitnong Amahan ba mipanalangin sa Inahan ni Lola?" Nangutana ko.

"Oo, gipanalangin Niya," miingon si Mama.

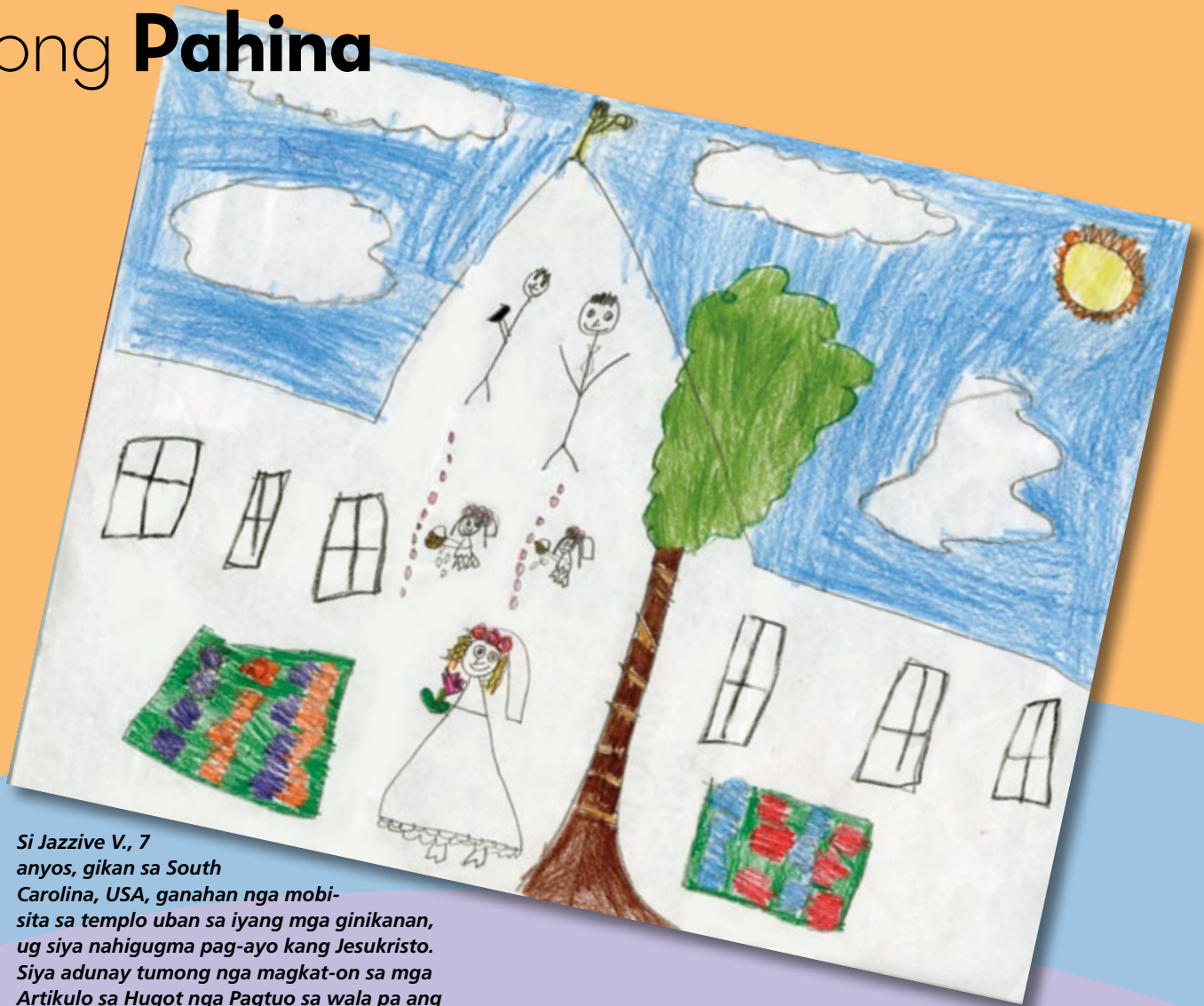
"Ang Inahan ba ni Lola malipayon sa iyang kinabuhi?"

"Oo. Dili susama gayud sa iyang giplano. Ang uban niini lisud gayud kaayo, apan siya misalig sa Dios, ug kadtong iyang mga kasinatian nakatabang kaniya nga mahimong mas mahisama Kaniya."

"Tingali dili gyud nako kinahanglan nga makita ang umaabot," miingon ko, hinayhinay nga gibutang og balik ang pilak nga samin sa kahon niini. "Kinahanglan lang ko nga mosalig sa Langitnong Amahan ug mosunod Kaniya."

"Sigurado ko nga ang Dios adunay nindot kaayo ang Dios kinabuhi nga giandam para kanimo," miingon si Mama. "Ug kon ikaw mosunod Kaniya, sa katapusan, ang nawong nga imong makita sa samin mopakita sa Iyang imahe. Ug kana sa tinuoray usa ka damgo nga matinuod." ■

Atong Pahina

Si Jazzive V., 7 anyos, gikan sa South Carolina, USA, ganahan nga mobisita sa templo uban sa iyang mga ginikanan, ug siya nahigugma pag-ayo kang Jesukristo. Siya adunay tumong nga magkat-on sa mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo sa wala pa ang iyang bunyag.

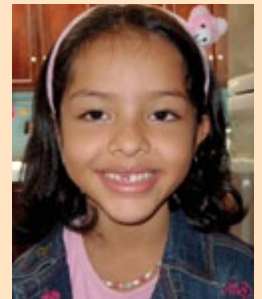
GIBATI KO ANG ESPIRITU

Usa ka gabii, sama sa matag gabii, moluhod ko sa kilid sa akong higdaanan sa dili pa matulog ug mag-ampo. Apan niadtong gabhiuna pagkahuman nako og ampo, mibati ko nga mas malipayon sukad-sukad. Nasayud ko nga akong nabati ang Espiritu Santo niadtong gabhiuna.

Lisa E., 12 anyos, Germany

Si Daniela M., 8 anyos, gikan sa Costa Rica, ganahan mag-family home evening ug mopakigbahin uban sa iyang pamilya. Ganahan siya nga makigdula sa iyang igsoon nga lalaki, si Rodolpho. Ang iyang paborito nga kolor kay fuchsia.

Si Rodolpho M., 6 anyos, ganahan nga mobasa sa mga kasulatan kabahin sa pagkatawo ni Jesukristo. Ang iyang paborito nga kolor kay blue. Nahigugma siya sa iyang mga ginikanan tungod kay sila nag-amuma ug nahigugma kaniya.

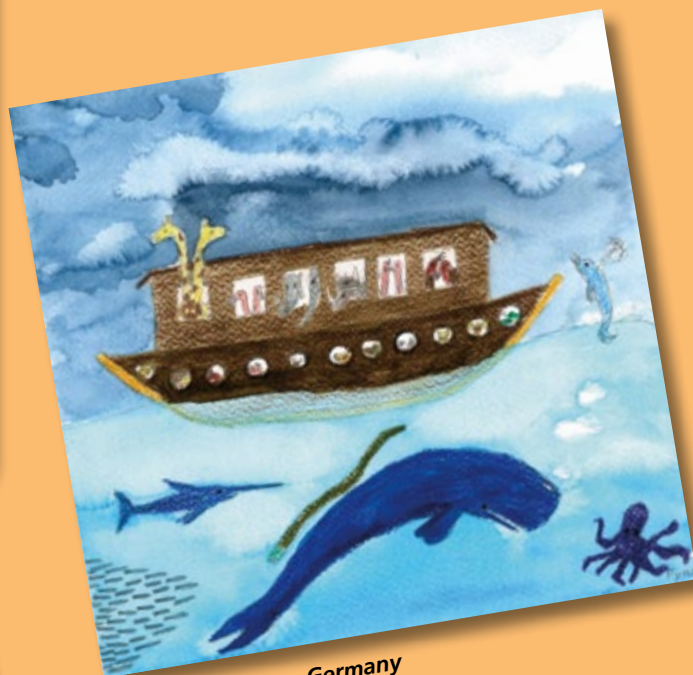

MAKAHIMO KO SA PAGBATI OG MAAYO

Kon ako makabuhat og sayop, mosulti ko og pasayloa ko ug maningkamot nga mobuhat og mas maayo. Kon buhaton nako ang husto, ang Espiritu Santo motabang kanako nga mobati og maayo.

Ganahan ko nga kanunay nakong mabati kanang maayo nga pagbati sa sulod kanako. Sa Basahon ni Mormon, sa dihang si Alma nga Batan-on nakahimo og sayop, siya naghinulsol ug nagbuhat unsa ang husto. Siya nahimong maayo nga ehemplo.

Jared Y., 5 anyos, West Malaysia

Fynn S., 10 anyos, Germany

Valery R., 11 anyos, Switzerland

Juan G., 6 anyos, Ecuador

Kon ganahan kamo nga magpadala og artikulo sa Atong Pahina, i-e-mail kini sa liahona@ldschurch.org, uban sa "Our Page" diha sa linya sa hilisgutan. Ang matag padala kinahanglan gayud nga maglakip sa tibuok pangalan sa bata, kon babaye ba o lalaki, ug edad (kinahanglan nga 3 ngadto sa 12 anyos) uban sa pangalan sa ginikanan, ward o branch, ug stake o district, ug ang sinulat nga pagtugot sa ginikanan (ang e-mail dawaton) nga gamiton ang litrato sa bata ug ang gipadala. Ang mga pagpadala mahimong i-edit alang sa pagklaro o sa gitas-on.

Inyong magamit kini nga leksyon ug kalihokan sa pagkat-on og dugang mahitungod sa tema sa Primary karong bulana.

Ang Akong Lawas Templo sa Dios

“Wala ba kamo masayud nga kamo templo sa Dios, ug nga ang Espiritu sa Dios nagapuyo diha sa sulod ninyo? . . . Ang templo sa Dios balaan, ug kanang temploha mao kamo” (1 Mga Taga-Corinto 3:16–17).

Ni Vicki F. Matsumori

Piyonga ang inyong mga mata ug hunahunaa ang usa ka templo. Unsa ang kolor niini? Unsa kini kadak-a? Aduna ba kini mga bintana? Aduna ba kini mga spire? Pila ka buok?

Ang tanang mga templo sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw managlahi. Ang Templo sa Salt Lake didto sa Utah adunay gray nga granite nga mga bongbong ug unom ka mga spire. Lahi kini tan-awon kay sa Templo sa Cardston Alberta didto sa Canada, nga adunay mga bongbong nga bato apan walay mga spire. Bisan kon ang matag templo managlahi tan-awon, ang tanan maanindot ug gitukod alang sa sama nga katuyoan. Kini ang mga dapit diin ang espesyal nga mga ordinansa

gipahigayon nga gikinahanglan kanato aron makabalik ngadto sa Langitnong Amahan.

Ikaw sama sa templo. Ikaw lahi kay sa sa uban, apan ikaw usa usab ka balay alang sa Espiritu sa Dios—ang Espiritu Santo. Si Apostol Pablo miingon: “Wala ba kamo masayud nga kamo templo sa Dios, ug nga ang Espiritu sa Dios nagapuyo diha sa sulod ninyo? . . . Ang templo sa Dios balaan, ug kanang temploha mao kamo” (1 Mga Taga-Corinto 3:16–17). Ang imong lawas usa ka templo alang sa imong espiritu.

Ingon nga imong gitratar ang mga templo uban sa pagtahud, kinahanglan nimo nga itratar ang imong lawas uban sa pagtahud. Makahimo ka niini pinaagi sa pagsunod sa Pulong sa Kaalam

(tan-awa sa D&P 89), pinaagi sa pagsinina og tarung, ug pinaagi sa pagpabiling limpyo sa imong lawas. Kinahanglan usab ka nga mopabilin sa imong kasingkasing ug hunahunaa nga limpyo pinaagi sa pagbasa, pagpaminaw, ug pagtan-aw lamang og “mga butang nga makapahimuot sa Langitnong Amahan” (tan-awa sa Akong mga Sumbanan sa Ebanghelyo).

Kon ikaw limpyo sa hunahunaa ug sa lawas, ikaw makadawat og dagkong mga panalangin. ■

Kalihokan

Pangitaa ang imong agianan subay sa maze. Kon moabut ka sa timaan, pilia ang Oo o Dili basi sa mga butang nga motabang kanimo sa pagtratar sa imong kaugalingon sama sa usa ka templo sa Dios. Ang pagpili sa saktong mga dalan mogiya ngadto sa templo.

Pagdrowing og mga hulagway sa upat ka laing mga butang nga makaayo alang kanimo. Guntinga ug ibutang ang imong mga litrato ibabaw sa maayong pagpili nga mga hulagway diha sa maze.

Si Jesus Mipanalangin sa mga Bata

Ni Diane L. Mangum

Si Jairo ug ang iyang asawa milingkod sa higdaanan tapad sa ilang anak nga babaye ug nabalaka. Ang ilang anak nga babaye nagkagrabe ang sakit sa matag oras nga molabay, ug sila nahadlok nga siya mamatay. Usa na lang ka butang ang ilang nahibaloan nga mabuhay aron makatabang kaniya.

Si Jairo nagdali-dali sa pag-adto sa mga kadalanan sa Capernaum aron sa pagpangita kang Jesus nga Nazareno. Si Jairo nasayud nga si Jesus nakaayo sa mga tawo. Tingali si Jesus moanhi ug moayo sa iyang anak nga babaye.

Sa ubos duol sa baybayon ang mga tawo nagpundok diin si Jesus mikanaog gikan sa usa ka sakayan. Si Jairo misuot sa pundok hangtud nga naduol siya sa Ginoo. Si Jairo miluhod ug miingon kang Jesus nga ang iyang anak nga babaye nagmasakit ug himatyon.

“Adtoa ug itapion ang imong mga kamot diha kaniya, aron mamatayo ug mabuhi siya,” mihangyo si Jairo.

Si Jesus miuyon, ug daghang mga tawo ang misunod kanila.

Usa ka mensahero ang nagdali-dali sa pagsugat kanila ug misulti kang Jairo nga ang iyang anak nga babaye patay na. Ulahi na kaayo alang kang Jesus sa

pag-adto ug sa pagtabang. Si Jesus miingon kang Jairo, “Ayaw kahadlok, sumalig ka lamang.”

Sa dihang miabut na sila sa balay ni Jairo, dihay kusog kaayo nga pagbakho ug kasaba. Daghang mga tawo anaa sa balay, nagdanguy-ngoy sa kasubo.

Si Jesus misulod sa panimalay ug miingon kanila nga dili maghilak, tungod kay ang babaye wala mamatay apan natulog lamang. Gikataw-an si Jesus sa ubang mga tawo. Sila nasayud nga ang batang babaye patay na.

Dayon gipapahawa ni Jesus ang tanang mga tawo nga sabaan. Iyang gipaduol si Jairo ug ang iyang asawa, uban sa Iyang mga Apostoles nga sila si Pedro, Santiago,

JAIRO

Si Jairo usa ka importante nga tawo sa Capernaum. Siya usa ka punoan sa sinagoga diin ang tanang mga Judeo sa lugar moadto aron mosimba.

PAGSUBO

Kon adunay usa ka tawo nga mamatay sa panahon ni Jesus, ang mga pamilya mobayad og mga tawo nga gitawag og manghihilak sa minatay sa pag-adto sa ilang mga balay ug kusog kaayong mohilak ug mopatugtog og makaguol nga musika sa plawta. Ang tawo kinahanglan nga malubong sulod sa 24 ka oras inigkamatay.

Inday nagpasabot og usa ka bata o batan-on nga babaye.

ug Juan, ngadto sa kwarto diin ang batang babaye naghigda.

Gikuptan ni Jesus ang kamot sa batang babaye ug miingon, “**Inday**, magaingon ako kanimo, bumangon ka.”

Ang batang babaye mibangon. Ang iyang mga ginikanan natingala ug nalipay. Ang ilang anak nga babaye buhi!

Dihay uban pang mga higayon diin si Jesus miayo ug mipanalangin sa mga bata. Usa ka adlaw sa Perea, daghang mga tawo ang nagpundok palibut sa Manluluwas, naminaw Kaniya nga nagtudlo. Pipila sa mga tawo midala sa ilang mga anak aron makakita kang Jesus ug aron mapanalanginan Niya.

Ang mga disipulo ni Jesus nakakita sa mga bata ug misulay sa pagbadlong kanila. Si Jesus nagkapuliki uban sa daghang mga tawo, ug ang mga bata mora og dili kaayo importante. Apan si Jesus miingon sa mga disipulo, “Paduola kanako ang gagmayng kabataan, ug ayaw ninyo sila pagpugngi, kay ang gingharian sa Dios ila sa mga sama kanila.”

Dayon gigakos ni Jesus ang matag bata. Iyang gipandungan ang ulo sa matag usa kanila ug mipanalangin kanila. Si Jesus miingon sa mga hamtong nga sila kinahanglan nga magmapainubsanon sama sa gagmayng mga bata. ■

Gikan sa Marcos 5:21–24, 35–43; 10:13–16.

Pagpangita og mga Tawo nga Matudloan

Kon ang mga misyonaryo mag-ampo, magtuon sa mga kasulatan, ug mopakigbahin sa ilang mga pagpama-tuod, sila nagpakita sa ilang pagkamasulundon ug naghimo sa ilang kaugalingon nga sarang sa pagdawat sa tabang sa Ginoo. Gamita ang mga direksyon diha sa pamaagi sa pag-tabang niini nga mga misyonaryo sa pagpangita sa pamilya kinsa gusto nga makat-on mahitungod sa ebanghelyo. Sama pananglit, kon ikaw makakita sa mga misyonaryo nga nag-ampo, sibug ngadto sa hulagway diha sa tuo. ■

Sugod

Sibug sa tuo

Sibug sa wala

Sibug sa ubos

Human

**“Hinaut nga kita . . .
buotan nga mga si-
lingan diha sa atong
mga komunidad,
makighigala niad-
tong anaa sa laing
mga pagtuo, ingon
man usab ngadto
sa kauban sa atong
pagtuo.”**

Presidente Thomas S. Monson
Gikan sa Abril 2011 nga
kinatibuk-ang komperensya

Usa Lang ka Sinsilyo

Ni Chad E. Phares

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

"Bisan tuod mora og gamay ang akong ikapulo, kini nagpakita sa akong hugot nga pagtuo ug pasalamat kaniya, ang Ginoo sa tanan" ("I Want to Give the Lord My Tenth," Children's Songbook, 150).

1. Si Daniel mitutok sa sinsilyo diha sa iyang tokador. Siya nangita niini sulod na sa pipila ka minuto. Kini dili dako og kantidad.

Daniel, andam ka na ba nga mosimba?

Oo, Pa. Anaa nako.

2. Gibutang ni Daniel ang sinsilyo sa iyang bulsa ug midagan aron sa pag-apas kanila.

3. Sa dihang si Daniel ug ang iyang pamilya miabut sa simbahan, mikuha siya og tithing slip ug sobre sa gawas sa opisina sa bishop.

Pa, mahimo bang imo kong tabangan sa pagsulat niini?

Siyempre.

4. Pila man ang ikapulo nga imong ibayad karon?

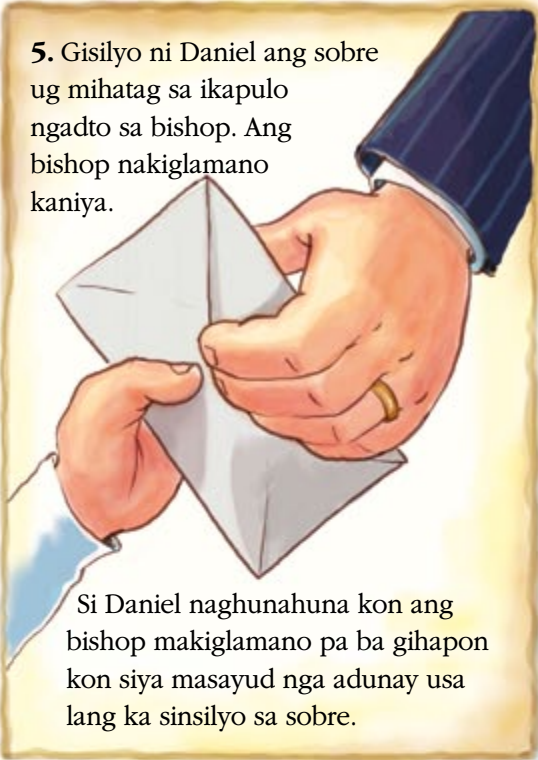
Dili kaayo dako. Kini lang.

Daniel, kini ba 10 porsyento sa kwarta nga imong kinita?

Oo.

Nan sakto gyud ni.

5. Gisilyo ni Daniel ang sobre ug mihatag sa ikapulo ngadto sa bishop. Ang bishop nakiglamano kaniya.

Si Daniel naghunahuna kon ang bishop makiglamano pa ba gihapon kon siya masayud nga adunay usa lang ka sinsilyo sa sobre.

7.

Dili ka makahibalo kon unsa ang mahimo nianang usa ka sinsilyo. Tingali kini makabayad sa pagprinta og usa ka pahina sa Basahon ni Mormon, o tingali kini makatabang sa pagbayad sa usa sa mga bato nga gigamit sa pagtukod og templo.

6. Mapasigarbuhon ko kanimo, Daniel. Ang pagbayad sa ikapulo usa ka maayo nga pagpili.

Nasayud ko, Pa, apan kadto usa lang ka sinsilyo.

8. Si Daniel wala maghunahuna sa ikapulo sa ingon niana nga paagi sukad pa. Siya nagsugod sa paghunahuna sa tanang mga paagi nga ang iyang ikapulo makatabang sa uban.

Tingali sakto ka, Pa. Malipayon ko nga makabayad sa ikapulo—bisan kon kini usa lang ka sinsilyo.

Sa Unsang Paagi **Gamiton** ang **Ikapulo**

Ang ikapulo gamiton sa pagtabang sa misyonaryo nga buhat, pagtukod og mga templo ug mga meetinghouse, pag-imprinta sa mga kasulatan ug makatabang sa ubang daghan nga mga butang. Tan-awa ang mga drawing sa pipila sa mga butang nga gigamitan sa ikapulo. Lingini ang drawing sa matag kolum nga lahi sa uban.

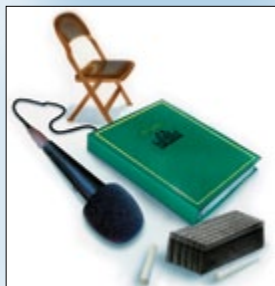
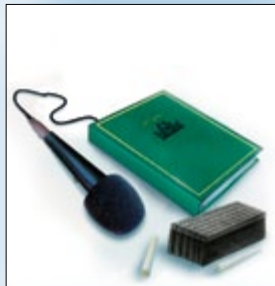
Misionaryo nga Buhat

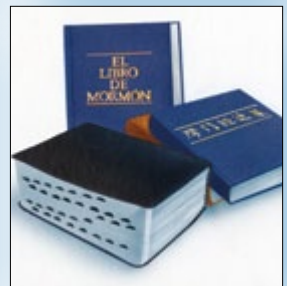
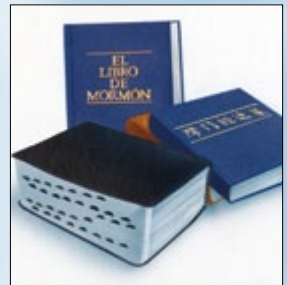
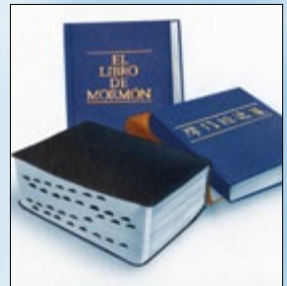
Mga Templo

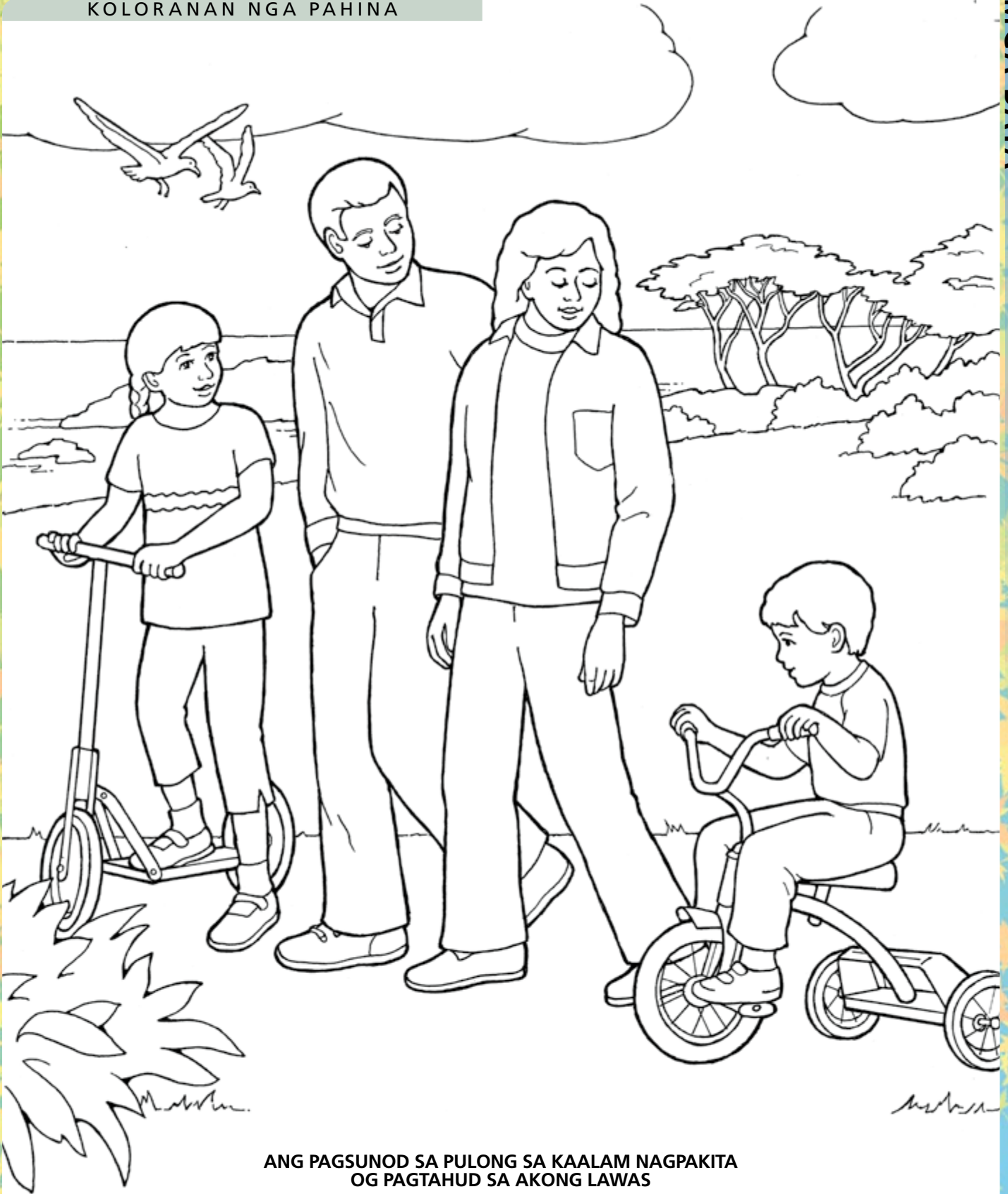
Mga Meetinghouse

Mga Kasulatan

SA WALA: MGA PAGHULAGWAY PINAAGI NI JOE FLORES

**ANG PAGSUNOD SA PULONG SA KAALAM NAGPAKITA
OG PAGTAHUD SA AKONG LAWAS**

“Wala ba kamo masayud nga kamo templo sa Dios, ug nga ang Espiritu sa Dios nagapuyo diha sa sulod ninyo? . . . Ang templo sa Dios balaan, ug kanang temploha mao kamo” (1 Mga Taga-Corinto 3:16–17).

Mga Balita sa Simbahan

Ang **Liahona** ug **Ensign** Nag-focus sa Basahon ni Mormon diha sa Oktubre nga Isyu

Ang mga magasin sa Simbahan matag karon ug unya momantala og isyu nga nag-focus sa usa ka importante nga hilisgutan. Karong tuiga ang Oktubre nga isyu sa **Liahona** ug **Ensign** ipahinungod ngadto sa Basahon ni Mormon.

Ang isyu mag-focus sa tulo ka importantte nga mga pangutana: Unsa ang Basahon ni Mormon? Ngano nga kita aduna sa Basahon ni Mormon? Unsa ang kahulugan sa Basahon ni Mormon ngari kanako?

Ang isyu maglakip sa kasaysayan sa Basahon ni Mormon, uban sa personal nga mga kasinatian sa mga miyembro, mga sugyot alang sa pagtuon sa kasulatan, ug impormasyon kon unsaon sa paggamit niini karon. Ang mga pagpamatuod ug mga pagsabut sa Basahon ni Mormon gikan sa 15 ka buhing mga propeta ug mga apostoles, ingon man usab sa nangaging mga Presidente sa Simbahan, ilakip sa tibuok isyu.

“Adunay kalig-on diha sa mga pagpamatuod niadtong kinsa nangulo sa Simbahan,” miingon si Jenifer Greenwood, assistant managing editor sa **Liahona**. “Ang ilang mga pagpamatuod gibase sa Basahon ni Mormon, ang tukurang bato sa atong relihiyon. Dako ang among tinguha nga ang mga miyembro mobati niadto nga mga pagpamatuod.”

Ang mga miyembro giawhag sa paggamit sa isyu sa duha ka mga paagi, miingon si Elder Paul B. Pieper sa Seventy, Executive Director sa Curriculum Department.

“Una, ang mga miyembro ug ang mga misyonaryo kinahanglan nga moribyu niini alang sa ilang personal nga pagbalaan ug sa paglig-on sa ilang mga pagpamatuod sa Basahon ni Mormon,” miingon siya. “Ikaduha, kinahanglang nga ilang

ipakigbahin ang magasin ngadto sa uban, lakip sa dili kaayo aktibo nga mga miyembro sa Simbahan ug sa dili mga miyembro.”

“Ang among tinguha mao nga kini nga isyu mahimong paagi alang sa mga tawo nga moabli gayud mismo sa Basahon ni Mormon ug ipahinungod pag-usab ang kaugalingon ngadto niini,”

miingon si Sister Greenwood.

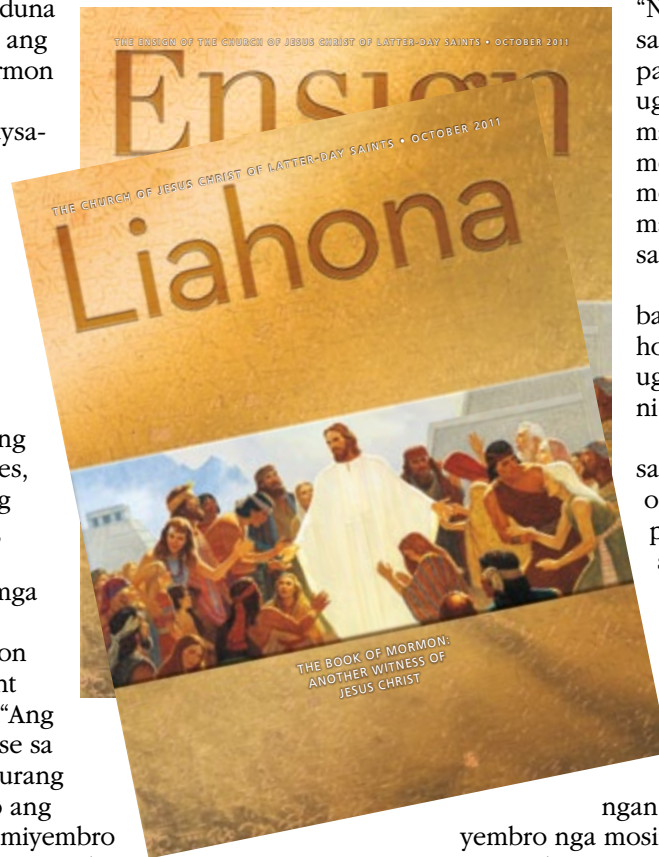
“Nindot kaayo ang paghigot sa Basahon ni Mormon, ang pagbasa sa Basahon ni Mormon, ug sa pagkat-on sa mga butang mahitungod sa Basahon ni Mormon, apan ang Basahon ni Mormon mismo ang nagkabig, nga makapaduol sa mga tawo ngadto sa Dios.”

Ang Basahon ni Mormon nakabarug sa mga pagtesting sa panahon, pagsulay, ug pagpamatuod ug anaa sa sentro sa ebanghelyo ni Jesukristo.

“Kini nga isyu giandam uban sa paglaum nga kini makahatag og inspirasyon ngadto sa mga pamilya ug sa mga indibidwal samtang sila maningkamot sa pagsabut, pagpraktis, ug pagpakigbahin ngadto sa uban sa mga pagtulun-an sa Basahon ni Mormon,” miingon si Elder Pieper.

Ang Oktubre nga isyu anaa sa 42 ka mga pinulongan. Giawhag ang tanang mga miyembro nga mosinati sa mga sulod niini. Dugang nga 39 ka mga pinulongan makadawat sa Mensahe sa Unang Kapangulohan ug sa Mensahe sa Visiting Teaching gikan sa isyu. Ang tibuok isyu anaa sa internet sa daghang mga pinulongan sa **Liahona** ug **Ensign** web pages.

Ang mga miyembro nga gusto nga mo-subscribe, mohatag og gift subscription, o mokuha og dugang nga mga kopya sa isyu sa Basahon ni Mormon makabisita sa labing duol nga tindahan sa Distribution Services store o moadto sa store.lds.org. ■

Ang Oktubre nga Isyu sa Liahona ug Ensign mo-focus sa Basahon ni Mormon.

Bag-ong mga Presidentente sa Misyon Gitawag sa Pagserbisyo

Ang Simbahan mipahibalo sa mga pangalan sa 127 ka bag-ong mga presidente sa misyon sayo niining tuiga. Ang kadaghanan nagsugod sa ilang tulo ka tuig nga calling niadtong Hulyo niining tuiga.

Misyon	Bag-ong Presidente
Anchorage, Alaska	N. Warren Clark
Albania Tirana	Andrew M. Ford
Alpine German-Speaking	Richard L. Miles
Argentina Buenos Aires West	Douglas B. Carter
Argentina Mendoza	Sergio E. Avila
Argentina Resistencia	Raymond S. Heyman
Argentina Rosario	Hugo L. Giuliani
Argentina Salta	Juan J. Levrino
Arizona Phoenix	R. Scott Taylor
Arizona Tucson	Roger E. Killpack
Arkansas Little Rock	Daniel Bay Gibbons
Baltic	Jeffrey G. Boswell
Benin Cotonou	Robert F. Weed
Bolivia Cochabamba	Dan L. Dyer
Brazil Brasilia	Helcio L. Gaertner
Brazil Florianopolis	J Joel Fernandes
Brazil Fortaleza	Francisco A. Souza
Brazil Maceio	Mauricio G. Gonzaga
Brazil Manaus	H. Moroni Klein
Brazil Recife	Rubens C. Lanuis
Brazil Rio de Janeiro	Geraldo Lima
Brazil Salvador	James W. Hart
Brazil São Paulo Interlagos	R. Pacheco Pinho
Brazil São Paulo North	Marcus H. Martins
Brazil São Paulo South	John S. Tanner
Brazil Vitória	J Araújo Bezerra
California Anaheim	Bradford C. Bowen
California Arcadia	Jorge T. Becerra
California Fresno	Larry Gelwix
California Riverside	Paul F. Smart
California Roseville	John G. Weston
California Sacramento	H. Benson Lewis
California San Diego	Paul N. Clayton
California San Diego	W. Lincoln Watkins
California Ventura	Fernando R. Castro
Canada Vancouver	Karl M. Tilleman

Cape Verde Praia	Roberto F. Oliveira
Chile Concepción South	Oswaldo Martinez Carreño
Chile Osorno	John E. Rappleye
Chile Santiago North	Fred D. Essig
Colombia Cali	Jonathan M. Prince
Colorado Colorado Springs	J Patrick Anderson
Colorado Denver North	Jerry M. Toombs
Côte d'Ivoire Abidjan	Z. Dominique Dekaye
Democratic Republic of Congo Kinshasa	Brent L. Jameson
Dominican Republic Santo Domingo East	Heriberto Hernandez
Dominican Republic Santo Domingo West	Raul Rodriguez Morel
Ecuador Guayaquil North	Lizardo H. Amaya
Ecuador Quito	Bruce E. Ghent
El Salvador San Salvador	David L. Glazier
El Salvador Santa Ana/ Belize	I Poloski Cordon
England Manchester	Robert I. Preston
Fiji Suva	Kenneth D. Klingler
Finland Helsinki	Douglas M. Rawlings
Florida Fort Lauderdale	Donald E. Anderson
France Paris	Franck Poznanski
Georgia Atlanta North	Mark A. Wolfert
Germany Frankfurt	Lehi K. Schwartz
Ghana Accra	Daniel K Judd
Ghana Cape Coast	Jeffrey L. Shulz
Guatemala Guatemala City Central	M. Joseph Brough
Guatemala Guatemala City North	Edward D. Watts
Guatemala Guatemala City South	Larry Stay
Guatemala Quetzaltenango	Lewis Bautista
Honduras Tegucigalpa	Carlos A. Hernandez
Japan Kobe	Richard G. Zinke
Japan Sapporo	Eric C. Evans
Japan Sendai	Gary D. Rasmussen
Kentucky Louisville	W. Richards Woodbury
Korea Busan	Lynn A. Gilbert
Louisiana Baton Rouge	Jim M. Wall
Mexico Mexico City North	J. Dana Call
Mexico Mexico City Southeast	Raymundo Morales Barrera
Mexico Oaxaca	Enrique Leyva Jimenez
Mexico Puebla	Robert C. Reeves
Mexico Tijuana	Armando Carreón Rivera

Mexico Torreón	David Flores Villaseñor
Mexico Tuxtla Gutiérrez	Juan G. Cardenas Tamayo
Mexico Veracruz	Carlos W. Treviño
Michigan Lansing	Stephen H. Hess
Micronesia Guam	Stephen F. Mecham
Minnesota Minneapolis	Jordan W. Clements
Missouri Independence	Donald J. Keyes
Mongolia Ulaanbaatar	Jay D. Clark *
Nevada Las Vegas	Michael A. Neider
New Jersey Morristown	Jon M. Jeppson
New Zealand Auckland	Paul N. Lekias
New Zealand Wellington	Michael L. Kezerian
Nigeria Lagos	Edward K. B. Karkari
Nigeria Port Harcourt	Philip K. Xaxagbe
Ohio Columbus	Robert T. Nilsen
Oregon Eugene	Mark A. Young
Oregon Portland	C. Jeffery Morby
Pennsylvania Pittsburgh	Clinton D Topham
Peru Chiclayo	Eduardo C. Risso
Peru Lima East	Nelson Ardila Vásquez
Philippines Angeles	David C. Martino
Philippines Cebu	Evan A. Schmutz
Philippines Davao	Ferdinand Pangan
Philippines Manila	Lyle J. Stucki
Philippines Olongapo	Roberto B. Querido
Philippines Quezon City North	Dennis R. Sperry
Philippines San Pablo	George E. Peterson
Philippines Tacloban	Jose V. Andaya
Romania Bucharest	Ned C. Hill
Russia Novosibirsk	Steven M. Petersen
Russia St. Petersburg	Jon Beesley
Russia Yekaterinburg	E. Kent Rust
Samoa Apia	Johnny L. Leota
Slovenia/Croatia	Edward B. Rowe
South Africa Cape Town	Mark I. Wood
South Africa Johannesburg	S. Craig Omer
South Carolina Columbia	Monte Holm
Sweden Stockholm	Gregory J. Newell
Tahiti Papeete	Benjamin T. Sinjoux
Tennessee Knoxville	Richard A. Irion
Tennessee Nashville	William L. McKee
Texas Dallas	Devin G. Durrant
Texas Houston	John C. Pingree
Texas Houston East	Thomas J. Crawford
Texas Lubbock	Arnold R. Augustin
Ukraine Donetsk	Vladimir Campero
Ukraine Kyiv	Jörg Klebingat
Venezuela Caracas	Vianey R. Villamizar
Washington Tacoma	Douglas W. Weaver
West Virginia Charleston	Bruce G. Pitt
Zambia Lusaka	Mikele R. Padovich ■

* Nagsugod sa pagserbisyo niadtong Disyembre 2010

Bag-ong mga Assignment sa Pagpangulo sa Area

Ang Unang Kapangulohan mipahibalo sa mga kausaban sa mga assignment sa pagpangulo sa area nga magsugod sa Agosto 1, 2011. Isip kabahin sa mga kausaban, si Elder Tad R. gitawag siya ngadto sa Kapangulohan sa Seventy. Ang tanang mga sakop sa mga Area Presidency mga sakop sa Una o Ikaduha nga mga Korum sa Seventy gawas kon gipahibalo. ■

Kapangulohan sa Seventy

Ronald A. Rasband
Motabang sa Tanang Area

Steven E. Snow
1. Utah North
2. Utah Salt Lake City
3. Utah South

Walter F. González
4. North America Southeast

L. Whitney Clayton
5. North America Northwest
6. North America West

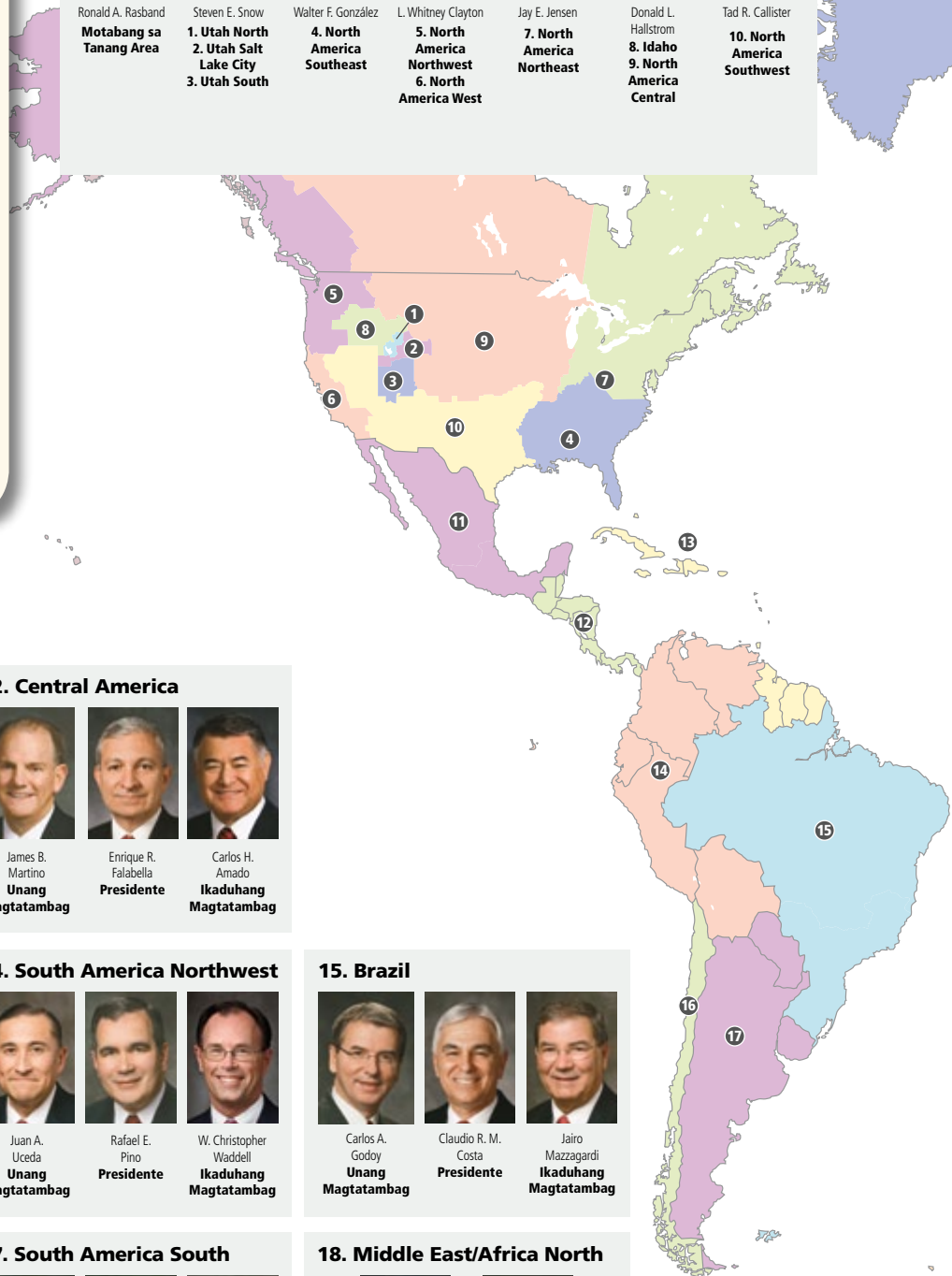
Jay E. Jensen
7. North America Northeast

Donald L. Hallstrom
8. Idaho
9. North America Central

Tad R. Callister
10. North America Southwest

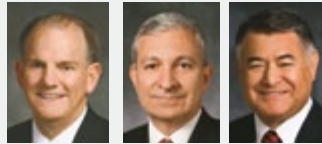

11. Mexico

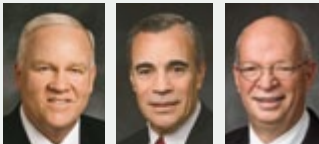
Benjamin De Hoyos Unang Magtatambag
Daniel L. Johnson Presidente
Octawiano Tenorio Ikaduhang Magtatambag

12. Central America

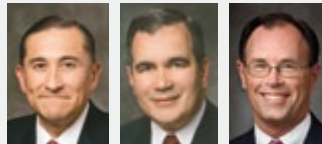
James B. Martino Unang Magtatambag
Enrique R. Falabella Presidente
Carlos H. Amado Ikaduhang Magtatambag

13. Caribbean

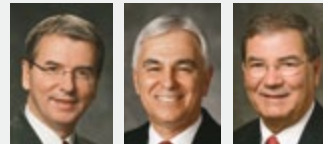
Wilford W. Andersen Unang Magtatambag
Francisco J. Viñas Presidente
J. Devn Cornish Ikaduhang Magtatambag

14. South America Northwest

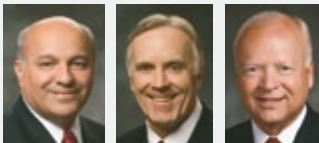
Juan A. Uceda Unang Magtatambag
Rafael E. Pino Presidente
W. Christopher Waddell Ikaduhang Magtatambag

15. Brazil

Carlos A. Godoy Unang Magtatambag
Claudio R. M. Costa Presidente
Jairo Mazzagardi Ikaduhang Magtatambag

16. Chile

Jorge F. Zeballos Unang Magtatambag
Lawrence E. Corbridge Presidente
Kent F. Richards Ikaduhang Magtatambag

17. South America South

Marcos A. Aidukaitis Unang Magtatambag
Mervyn B. Arnold Presidente
Bradley D. Foster Ikaduhang Magtatambag

18. Middle East/Africa North

Bruce D. Porter
Paul B. Pieper
Gidumala gikan sa Headquarter

19. Europe

Gérald Causé
Unang Magtatambag

Erich W. Kopsisck
Presidente

José A. Teixeira
Ikaduhang Magtatambag

20. Europe East

Larry R. Lawrence
Unang Magtatambag

Gregory A. Schwitzer
Presidente

Randall K. Bennett
Ikaduhang Magtatambag

21. Asia

Kent D. Watson
Unang Magtatambag

Anthony D. Perkins
Presidente

Gerrit W. Gong
Ikaduhang Magtatambag

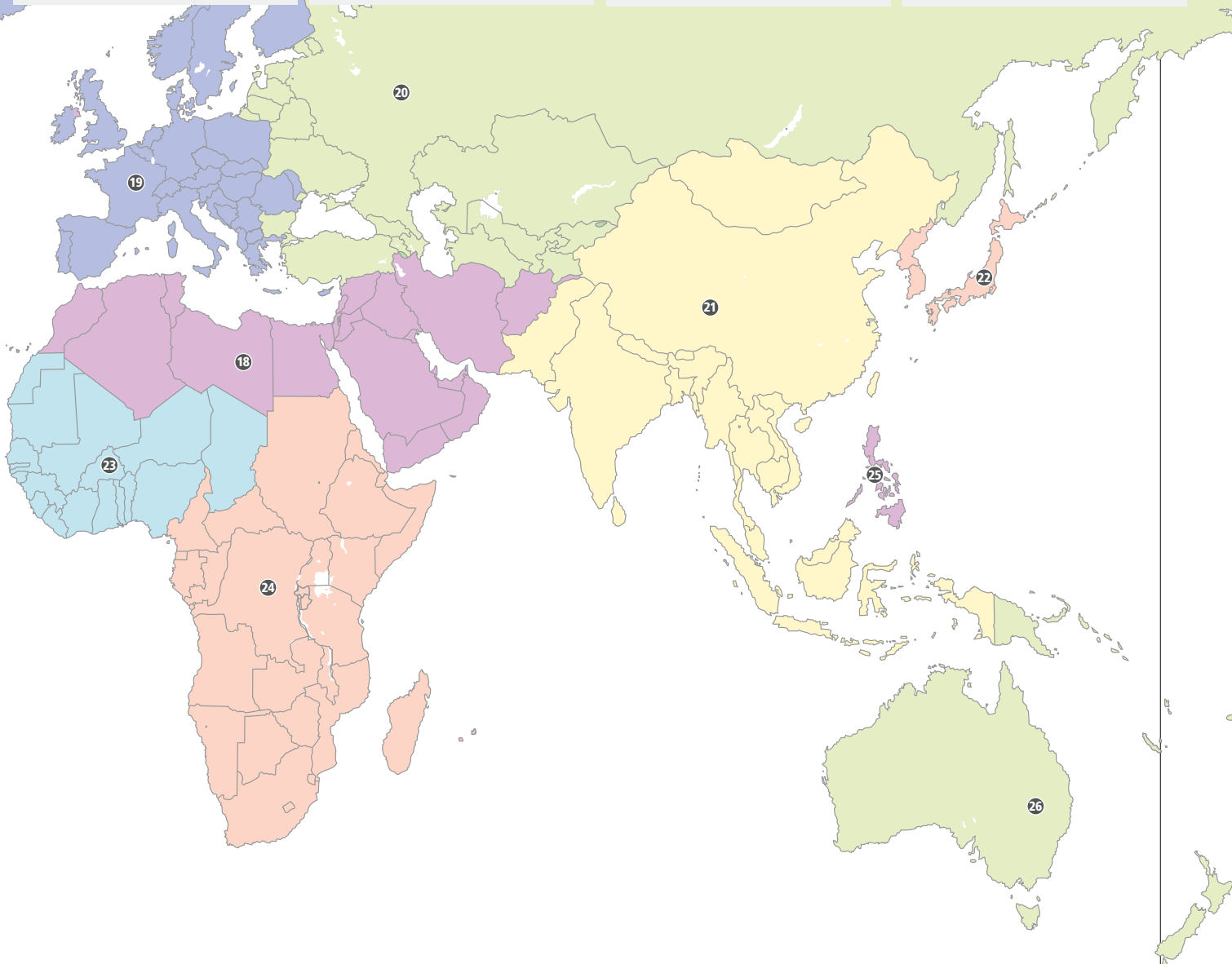
22. Asia North

Michael T. Ringwood
Unang Magtatambag

Gary E. Stevenson
Presidente

Koichi Aoyagi
Ikaduhang Magtatambag

23. Africa West

Joseph W. Sitati
Unang Magtatambag

John B. Dickson
Presidente

LeGrand R. Curtis Jr.
Ikaduhang Magtatambag

24. Africa Southeast

Ulisses Soares
Unang Magtatambag

Dale G. Renlund
Presidente

Carl B. Cook
Ikaduhang Magtatambag

25. Philippines

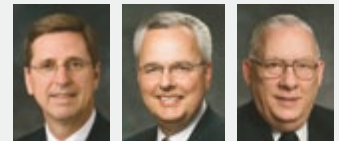

Brent H. Nielson
Unang Magtatambag

Michael John U. Teh
Presidente

Ian S. Arden
Ikaduhang Magtatambag

26. Pacific

Kevin W. Pearson
Unang Magtatambag

James J. Hamula
Presidente

F. Michael Watson
Ikaduhang Magtatambag

MGA MINUGBO SA KALIBUTAN

Ang Simbahan Miusab sa mga Utlanan sa Misyon

Aron mas mahan-ay ang mga kapanguhaan sa nagkausab nga mga panginahanglan, ang Simbahan mitukod og lima ka bag-o nga mga misyon ug gitipon ang ubang mga magkasilingan nga mga misyon sa 2011. Ang gidaghanon sa misyon sa tibuok kalibutan kay 340.

Ang Simbahan mitukod sa mosunod nga mga misyon:

Ang Benin Cotonou Mission—naglangkob sa Benin ug Togo—gitukod gikan sa kabahin sa kanhi Ivory Coast Abidjan Mission.

Ang Mexico Mexico City Southeast Mission nagagikan sa pagkausab sa Mexico Mexico City East, Mexico Mexico City Northwest, ug sa Mexico Mexico City South Missions.

Ang Peru Chiclayo Mission nagagikan sa Peru Piura ug Peru Trujillo Missions.

Pagkabahin sa Philippines Manila ug Philippines Quezon City Missions nahimo ang Philippines Quezon City North Mission.

Ang Zambia Lusaka Mission gibahin gikan sa Zimbabwe Harare Mission ug maglakip sa nasud Malawi.

Ang mosunod nga mga misyon gihiusa.

Ang Canada Toronto East ug Canada Toronto West giusa aron mahimong Canada Toronto Mission.

Ang Connecticut Hartford Mission gikuha sa Massachusetts Boston Mission.

Ang Florida Jacksonville, Florida Tallahassee, Georgia Atlanta, ug South Carolina Columbia Missions giusab aron ang kada usa maglakip sa bahin sa kanhi Georgia Macon Mission.

Ang Portugal Porto Mission nahimong kabahin sa Portugal Lisbon Mission.

Ang France Paris ug France Toulouse Missions giusab aron maapil ang dapit sa Switzerland Geneva Mission. (Dugang pa, ang punoang buhatan sa France Toulouse Mission gibalhin ngadto sa Lyon, ug ang pangalan sa misyon giusab ngadto sa France Lyon.)

Ang El Salvador San Salvador East ug El Salvador San Salvador West/Belize Missions giusab. Ang East mission karon mao ang El Salvador San Salvador Mission, ug ang West mao na karon ang El Salvador Santa Ana/Belize Mission. ■

Aron makakita sa mga mapa sa bag-ong mga misyon, bisitaha ang lds.org/church/news/2011-mission-boundary-changes.

Ang Simbahan Nagpadayon sa Paghatag og Hinabang sa Japan.

Pagkahuman sa grabe nga 9.0 nga gikusgon sa linog nga miigo sa Japan niadtong Marso 11, 2011, ang Simbahan nagpadayon sa paghatag og mga suplay ug hinabang sa tibuok nasud.

Sobra sa 150 ka tonelada nga mga suplay gikan sa mga hinabang sa pagpaningkamot sa Simbahans ang giapud-apod: Pagkaon, tubig, mga habol, hapinsa higdaanan, mga hygiene kit, sinina, ug sugnod. Sobra sa 7,000 ka mga miyembro sa Simbahan ang midonar og labaw sa 60,000 ka mga oras sa trabaho sa pagtabang.

Siyam ka Milyon ka mga Rekord gikan sa Hungary Nadugang ngadto sa FamilySearch

Sa 11.5 ka milyon ka bag-on internasyonal nga mga rekord nga nadugang ngadto sa FamilySearch niadtong Marso, 9 ka milyon ang gikan sa Hungary.

Ang siyam ka milyon nga mga rekord nga na-indeks na mao ang una sa tulo ka bahin sa mga rekord sa Hungary nga imantala sa mosunod nga tuig. Dugang ngadto niini nga mga rekord, bag-ong mga proyekto gikan sa Hungary ang anaa na karon sa FamilySearch para i-indeks sa mga bolunter. ■

KOMENTARYO

Liahona Aduna sa mga Tubag

Ang *Liahona* usa ka dakong panalangin kanako, sa akong pamilya, ug sa tanan nga akong naistoryahan mahitungod sa Simbahan. Kon ako nagkinahanglan og tambag, moabli ko sa *Liahona*, ug ako makakita kanunay sa mga tubag nga akong gikinahanglan. Ang *Liahona* nga naa sa Internet nindto kaayo—nakatabang kini nako sa pag-andam alang mga pakigpulong ug mga leksyon pinaagi sa pagkadaginot og mga oras sa pagsiksik.

Maurilio Braz Santana, Brazil

Usa ka Giya alang Niadtong Kinsa Nagtinguha

Kada bulan sa akong pagbasa sa *Liahona*, nakahatag kini nako og butang nga labaw pa kay sa akong naangkon kaniadto. Mipahinumdom kini nako sa gugma sa Manluluwas alang nako ug nakatabang nako nga magasin usa ka giya alang niadtong kinsa tinud-anay nga nangita og giya.

Ange-Lorraine Kouadio, Côte d'Ivoire

Batia ang Espiritu sa LDS nga mga Tingog

Ang *Liahona* nagkanindot nagkanindot kada bulan. Malipay ko kon makadawat ko niini, kay ako sigurado nga nasayud nga ako makakita og makapadasig nga mga mensahe niini. Ganahan kaayo ko sa Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Akong bation ang Espiritu kon ako makabasa niadtong mibuntog sa mga kalisud ug mga tintasyon pinaagi sa ehemplo ug sa mga pagtulun-an sa Manunubos.

Sheila Uamba, Mozambique

Palihug ipadala unsay inyong ikasulti o mga sugyot ngadto sa liahona@ldschurch.org. Ang mga gisumiter mahimo nga i-edit alang sa gitas-on o sa pagklaro. ■

MGA IDEYA SA FAMILY HOME EVENING

Kini nga isyu naglangkob og mga artikulo ug mga kalihokan nga mahimong magamit alang sa family home evening. Ang mosunod mao ang pipila ka mga ehemplo.

“Usa ka Lig-on nga Pioneer, Daghang mga Henerasyon ang Napanalangin,”

pahina 16: Samtang inyong ipakigbahin kini nga artikulo uban sa inyong pamilya, hunahunaa ang paghisgot kon sa unsa nga paagi nga ang ehemplo ni Sara nakaimpluwensya sa iyang amahan. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang inyong ehemplo makaimpluwensya niadtong anaa sa inyong palibut alang sa maayo o alang sa dautan. Paghimo og tumong nga mahimong “lig-on nga pioneer” kada adlaw.

“Iyaha Ba Gyud Kong Gisugo Niana?”

pahina 42: Samtang nagribyu sa artikulo, ilha ug itandi ang mga kabalaka nga gibati sa mga miyembro sa Simbahan mahitungod sa ilang mga calling. Basaha ang kinutlo ni Presidente Monson ug dayon hisguti ang mga paagi sa pagpangayo sa tabang sa Langitnong Amahan sa pagtuman sa inyong mga responsibilidad. Hunahunaa ang pagribyu sa mga kapanguhaan nga nalista ubos sa “Pagdawat og Tabang gikan sa Ubang mga Tinubdan.”

“Mao Lamang Ang Tinuod ug Buhi nga Simbahan,”

pahina 48: I-konsiderar ang

paglista sa tulo ka bahin nga nakapahimo sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga mao lamang ang tinuod ug buhi nga Simbahan dinhi sa yuta ni Elder Oaks. Hisguti ang kada bahin ug sa unsa nga paagi nga kini nakapanalangin sa inyong pamilya. Mahimong ninyong i-role play kon sa unsa nga paagi ang inyong pamilya makapamatuod niini nga mga bahin ngadto sa laing mga tinuohan.

“Mga Repleksyon,” pahina 60: Human ninyo mabasa ang artikulo pagdungan, patan-awa ang miyembro sa pamilya sa salamin ug pasultia kon unsay iyang nakita. Tabangi ang kada tawo nga makaamgo nga siya nagtan-aw sa usa ka anak sa Langitnong Amahan. Mahimo kang mohisgot ug mopamatuod kon unsa ka dako sa iyang gugma sa kada usa nato ug unsa ka importante ang pagbutang sa atong pagsalig diha Kaniya. Mahimo ninyong basahon pagdungan ang Salmo 56:4 ug 1 Mga Taga-Corinto 2:9.

Usa ka Leksyon sa Pagpamatuod

Sa dihang ang akong bana ug ako naminyo, ako nabalaka nga ang family home evening nga kami rang duha dili maayo ug magbalik-balik lang. Ako naghunahuna nga mahutdan kami og mga butang nga itudlo sa usag usa. Apan ang akong bana misurprisa nako sa among unang Lunes sa gabii pinaagi sa pag-ingon, “Ako gusto nga mohatag sa akong pagpamatuod.” Mipadayon siya sa pagpakigbahin sa iyang pagpamatuod bahin sa Manluluwas ug sa kaminyoon. Human sa iyang pagpamatuod, akong gipakigbahin ang akoa. Usa kadto ka gabii nga kanunay nakong gihandom. Bisan og wala siya makahibalo sa akong kabalaka mahitungod sa family home evening, gitubag niya kini, ug akong nakaplagan nga ang kada family home evening usa ka espirituhanon nga kasinatian nga paabuton.

Sukad niadto ang pagpakigbahin sa pagpamatuod nagpabilin nga tradisyon sa among mga family home evening. Bisan og karon kami aduna nay bata ug among ipahaum ang mga leksyon ngadto kaniya, wala namo kalimti ang paghatag sa among mga pagpamatuod. Naghinaminam ako sa adlaw nga ak makadungog sa mga pagpamatuod sa akong mga anak ug sa panahon nga ako makatudlo ngano nga ang mga pagpamatuod importante. ■

Heidi Icleanu, Kentucky, USA

ANG SAMBINGAY SA PUNOAN SA SAGING

Ni Anton T. Kumarasamy

Ingon sa giasoy ngadto ni Linda J. Later

Ang mga punoan sa saging komon sa akong gipuy-an sa Sri Lanka. Humok ang lawas niini, nga dali rang hiwaon og kutsilyo, apan walay manghilabut sa punoan sa saging tungod kay naghatag kini og lami nga bunga.

Daghang katuigan na ang milabay sa dihang bata pa ko, dihay grabe nga bagyo. Pagkahuman gayud niini, migawas ko ug nakita nga ang usa sa mga punoan sa among saging napadpad; naibut ang punoan ug nangagisi ang mga dahon. Naghunahuna ko nga ang pagputol sa lawas sa natumbang punoan makalingaw, busa misulod ko sa balay ug mikuha og kutsilyo. Apan sa dihang putlon na unta nako, gipugngan ko sa akong lolo.

“Ayaw gayud hilabti ang punoan sa saging,” miingon siya.

“Apan ngano man?” nangutana ko. “Dili na kini maayo, ug kini makalingaw.”

Ang akong lolo walay gisulti apan iya ko nga gisinyasan nga mosunod kaniya. Gisultihan ko niya nga magputol og dakong lipak. Dayon gidala ko niya og balik ngadto sa dapit diin ang punoan sa saging natumba. Bisan kon wala nay kapuslanan tan-awon, miadto kami aron sa pagtrabaho sa pagpabarug niini. Sa dihang ang lawas nagbarug na, gitukuran namo kini sa lipak.

“Anton,” miingon ang akong lolo, “gusto ko nga bantayan nimo kining punoan sa saging kada adlaw ug siguroa nga magpabilin kining nagbarug. Kada adlaw kinahanglan nimo kining bisbisan ug atimanon.”

Busa kada buntag akong tan-awon ang punoan sa saging aron sa pagsiguro nga ang lawas nagbarug. Kada adlaw pun-on nako sa tubig ang balde ug mainampingong mibu-bu

Ang nadaut sa bagyo nga punoan sa saging mamatay na unta. Apan uban sa gugma, pag-amuma, ug kada adlaw nga pag-atiman, wala lamang kini nabuhi apan namunga usab kini.

niini libut sa mga gamot. Maku-gihon ko sa paghatag sa punoan og pag-atiman nga gikinahanglan niini.

Wala madugay aduna nay puso ug, wala madugay human niana, mga saging. Sa dihang nahingon na ang bunga, si Lolo mihatag og saging ngadto sa matag sakop sa pamilya. Nagtan-aw ko nga nalipay samtang gipanitan ug gikaon nila kini. Walay mga saging nga ingon ka lami sama niadto, ug kini nagha-

tag kanako og kalipay nga makita ang akong pamilya nga nagkaon niini.

Kana dugay na kaayo, sa wala pa ako makakaplag sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Apan ang mga leksyon nga akong nakat-unan samtang nag-atiman ko sa punoan sa saging nagamit sa akong kinabuhi karon. Sa akong mga calling sa Simbahan ingon man usab sa akong medikal nga trabaho, kanunay ko nga makakita og mga tawo nga anaa sa lisud nga mga kahimtang. Sama nianang punoan sa saging, kining mga tawhana mga sinalikway, nawad-an sa katahum, ug natapos na—bisan gani diha sa ilang kaugalingong panan-aw. Kon maghunahuna ko nga pasagdan sila, akong mahinumduman ang katam-is sa bunga nianang punoan sa saging ug makakaplag og kaisug sa pagtabang kanila sa pagpabarug, pagtukod kanila, pag-atiman kanila, ug pag-amuma kanila kada adlaw sama sa buhaton sa Manluluwas.

Ang mga saging nga gikaon sa akong pamilya tam-is, apan ang Basahon ni Mormon nagsaysay sa laing matang sa bunga—ang usa nga “hilabihan ka tam-is” ug “madanihon labaw sa tanan nga mga bunga” (tan-awa sa 1 Nephi 8:11–12). Kita makakaplag og hingpit nga kalipay samtang kita motabang niadtong kinsa nanlimbasug sa pagpangita sa ilang agianan lahus ngadto sa mga gabon sa kangitngit ug mogiya kanila sa pagkaon sa bunga nianang tam-is labaw sa tanan—ang bunga sa kinabuhing dayon. ■

Unang Pagpamukhad, ni Annie Henrie

“Si Jesus miingon kanila, Ang kahayag anaa uban pa kaninyo sa hamubo nga panahon. Panglakaw kamo samtang anaa pa kaninyo ang kahayag, kay tingali unyag hiapsan kamo sa kangitngit: siya nga magalakaw

sa kangitngit dili mahibalo kon asa siya padulong.

“Samtang anaa pa kaninyo ang kahayag, sumalig kamo sa kahayag, aron mahimo kamong mga tawo nga may kahayag” (Juan 12:35–36).

Unsa ang makapabiling balanse sa kinabuhi?

Si Elder L. Tom Perry sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles nagsugyot og upat ka mga paagi nga ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw makamugna og balanse, matarung nga kinabuhi:

1. Pagpabilin sa ilang talagsaong pisikal nga mga lawas nga putli ug balaan sama sa mga templo sa Dios.
2. Paghatag og labawng pagtagad sa espirituhanong pagkat-on ug kahibalo gikan sa Dios.
3. Magmahimong usa ka masaligan nga henerasyon ug paggamit sa pundasyon sa mahangturong mga kamatuoran sa ebanghelyo aron sa pag-establisar sa mga sumbanaan ug mga hiyas.
4. Pagtinguha sa pagkat-on gikan sa mahangturong mga kamatuoran nga anaa sa balaang mga kasulatan.

Tan-awa sa “Ang Tradisyon sa usa ka Balanse, Matarung nga Kinabuhi,” pahina 30.

